

TÜRKİYE

KOYUN KEÇİ

YETİŞTİRİCİLERİ ÇOBAN DERGİSİ

TEMMUZ 2025 - SAYI 47

ISSN: 2148-2799

4. TARIM ORMAN ŞÛRASI SONUÇ BİLDİRGESİ CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN TARAFINDAN AÇIKLANDI

“Türkiye Damızlık Koyun Keçi
Yetiştiricileri Merkez Birliği olarak;
koyun ve keçi ırklarımızın ıslahında, Bakanlığımız,
il birliklerimiz ve sektörümüzün tüm paydaşları ile iş birliği
halinde ülkemiz küçükbaş hayvancılığına
katkı sunmaya devam edeceğiz...”

TÜRKİYE
KOYUN KEÇİ
YETİŞTİRİCİLERİ ÇOBAN DERGİSİ

ISSN: 2148-2799

İmtiyaz Sahibi

Türkiye Damızlık Koyun Keçi
Yetiştiricileri Merkez Birliği adına
Genel Başkan
Nihat ÇELİK

Genel Yayın Yönetmeni

İrfan GÜNDOĞDU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Mehmet Sait ACAR

Yayın Türü

Yaygın Süreli Yayın 3 Ayda Bir Yayınlanır

Basım Tarihi

30 - 07 - 2025

Dağıtım

Yurtiçi Kargo

Yönetim Yeri

Turan Güneş Bulvarı Hilal Mah. 699. Sok.
Arikan İş Merkezi No: 2/2
Çankaya - ANKARA
Tel: 312 442 88 02 - 312 438 38 47
Fax: 312 442 88 18
e-mail: bilgi@turkiyekoyunkeci.org
www.turkiyekoyunkeci.org

Yapım Ajansı**FMS MEDYA LİMİTED ŞİRKETİ**

Emek Mh. Bişkek Cd. No: 125-127
İç Kapı No:16 Çankaya /ANKARA
Tel: 0533 521 47 28

Grafik Tasarım

Yalçın Aktürk

Baskı : Aktürk Matbaacılık Tasarım

Zübeyde Hanım Mh. Kazımkarabekir Cd.
Kültür İş Hanı No: 7/53
İskitler / Altındağ / ANKARA
Sertifika No: 75547

ISSN

2148-2799

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Çoban Dergisi basın ahlak kurallarına uymayı taahhüt eder. Yayımlanan yazıların sorumlulukları sahiplerine ait olup, Birliğimiz görüşlerini yansıtmamaktadır. Dergide yayımlanan yazılar, kaynak gösterilmek koşuluyla, diğer yayın organlarında yayımlanabilir. Gönderilen yazılar iade edilmez.

**CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN
“KÜÇÜKBAŞ
YETİŞTİRİCİLERİMİZİN
ÖNÜNÜ
AÇIYORUZ”**

10

**BÜLENT ARINÇ,
MERKEZ BİRLİĞİNDE
GENEL BAŞKAN
ÇELİK’İ ZİYARET
ETTİ**

13

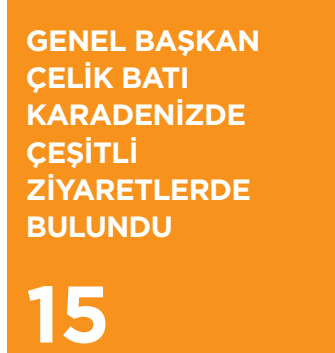
**4. TARIM ORMAN
ŞÛRASI SONUÇ
BİLDİRGESİ
CUMHURBAŞKANI
ERDOĞAN
TARAFINDAN
AÇIKLANDI**

4

**GENEL BAŞKAN
ÇELİK, TÜRKTÖB
YÖNETİM KURULU
BAŞKANI GÜLER’İ
MAKAMINDA
ZİYARET ETTİ**

14

**TÜDKİYEB
GENEL BAŞKANI
ÇELİK,
AGRO TV’DE
GÜNDEMİ
DEĞERLENDİRDİ**

14

**GENEL BAŞKAN
ÇELİK BATI
KARADENİZDE
ÇEŞİTLİ
ZİYARETLERDE
BULUNDU**

15**8**

**GENEL BAŞKAN ÇELİK TARIM ORMAN ŞÛRASI
KARARLARINI DEĞERLENDİRDİ**

12

**GENEL BAŞKAN ÇELİK, KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIĞA
SAĞLANAN KREDİ LİMİTİ HAKKINDA AÇIKLAMALARDA
BULUNDU**

16

**ÇELİK: YABANCI ÇOBAN ÇALIŞMA İZNİ SEKTÖRE NEFES
ALDIRACAK**

20

**GENEL BAŞKAN ÇELİK: ET FİYATLARININ ARTMASINDA
ŞAP HASTALIĞI ETKEN DEĞİL**

27

**GENEL BAŞKAN ÇELİK: TERÖRSÜZ TÜRKİYE SÜRECİ
HAYVANCILIĞA KATKI SAĞLAYACAK**

29

**GENEL BAŞKAN ÇELİK; SAĞLIKLI NESİLLER İÇİN SÜT
İÇME ALIŞKANLIĞI VE SÜT TÜKETİMİ ARTIRILMALI**

Nihat ÇELİK**Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı****Değerli Okuyucularımız;**

Dergimizin 47. sayısında yeniden birlikte olmanın mutluluğu ile sektörümüzde yaşanan yeni gelişmeleri siz değerli okuyucularımızla paylaşmanın heyecanını yaşıyoruz.

Öncelikle belirtmek gerekirse; 2024 yılının Eylül ayında çalışmalarına başlanan 4. Tarım ve Orman Şûrası nihayete ermiş ve Şûra kararları 86 madde halinde Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanmıştır. Ülkemiz tarımına önemli ölçüde yön verecek olan bu çalışmayı önemsemekle birlikte Şûra kararları içerisinde yer alan küçükbaş hayvancılıkta toplam kırmızı et üretimindeki payın yüzde 35'e çıkaracak yeni destek ve programların hayata geçirilecek olmasını sektör olarak memnuniyetle karşılıyoruz. Bu kapsamda yeni destek ve programların uygulanacak olmasıyla birlikte sağlanacak olan üretim artışının hem yetiştiricilerimize hem de tüketicilere sağlıklı beslenme yanında uygun fiyat açısından olumlu yansıtacağına inanıyoruz. Ayrıca Şûra kararlarından hayvansal üretimde yerli üretimin hem miktar hem kalite açısından güçlendirilmesi ve yerli hayvan ırklarının korunmasının yanında çoban ve mera konularındaki kararların da yetiştiricilerimizin lehine alınmış en önemli kararlardan olduğunu memnuniyetle gözlemliyoruz. Şûra kararlarının ülkemiz tarımı için hayırlı uğurlu olmasını diliyor, kararların kâğıt üzerinde kalmaması ve bu kararların uygulama aşamalarında gereken hassasiyetin gösterilmesini diliyorum.

Diğer taraftan, sektörümüz adına katılım sağladığım Ziraat Bankası 4.Ekosistem Buluşması'nda, Sayın Cumhurbaşkanımız "Köyümde Yaşamak İçin Bir Sürü Nedenim Var" projesindeki küçükbaş hayvan kredi

limitinin 600 bin liradan 1 milyon 200 bin liraya çıkartıldığı müjdesini vermiştir. Bu müjdeyi de hayvan varlığımızın artırılması yönünde önemli bir etken olarak görüyor, küçükbaş hayvan üreticilerini ihmal etmeyerek her zaman destek veren, 'Küçükbaş yetiştiricilerimizin önünü açıyoruz' şeklindeki ifadelerinden dolayı Sayın Cumhurbaşkanımıza sektörümüz adına teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Sektörümüzü yakından ilgilendiren bir diğer önemli gelişme de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü'nce ülkemizde hayvancılık sektöründe yerli iş gücünün yetersiz kaldığı durumlarda istihdam edilmek üzere deneyimli yabancı çobanlara yönelik çalışma izni başvurularının 12 Haziran itibarıyla alınmaya başlanmasıdır. Bu durum bir nebze sektörümüze nefes aldırarak olması yanında her zaman söylediğimiz gibi bizim için esas olan yerli çobanlarımızın durumlarının sosyal ve ekonomik açıdan iyileştirilmesi ve bu manada yerli çoban istihdamı ve sosyal güvenlik desteği için "İşgücü Uyum Programı'nın biran önce hayata geçirilmesidir.

Değerli Okuyucularımız;

Dergimizin bu sayısında; başta 4. Tarım Orman Şûrası ve Ziraat Bankası 4.Ekosistem Buluşması haberleri olmak üzere hayvan hareketlerine kısıtlama getiren şap hastalığı ile geçtiğimiz Haziran ayında idrak etmiş bulunduğumuz kurban bayramının öncesi ve sonrasına ilişkin değerlendirmelerimiz yanında sektörümüze ilişkin özel günlere dair basın açıklamalarımızı sizlerle paylaşıyor, önümüzdeki sayımızda daha güzel haber ve gelişmelerle yeniden birlikte olmayı umuyoruz.

Kalın sağlıcakla...

TARIMSAL AMAÇLI ÖRGÜTLERİN DERECELENDİRME SİSTEMİ GÜNCELLENDİ

Bakanlığımızca, tarımsal örgütlerin kurumsal yapısını güçlendirmek amacıyla 2024 yılında hayata geçirilen Derecelendirme Sistemi güncellenmiştir.

Yapılan düzenlemeyle:

- Derecelendirme belgesinin geçerlilik süresi artık takvim yılı sonuna kadar geçerli olacak şekilde belirlenmiştir.
- Kooperatifler, üretici birlikleri ve ıslah amaçlı yetiştirici birlikleri için ayrı ayrı kriterler tanımlanmıştır.

Böylece;

- Daha şeffaf ve uygulanabilir bir sistem kurulmuş,
- Kurumsal kapasitesini artıran örgütler öne çıkarılmış,
- Kamu desteklerinden daha etkin faydalanmalarının önü açılmıştır.

2025 yılı başvuruları:

9 Temmuz – 10 Ağustos 2025

Başvuru: **todes.tarimorman.gov.tr** veya **e-Devlet** üzerinden

Detaylar ve başvuru rehberi sistem ekranında yayımlanmıştır.

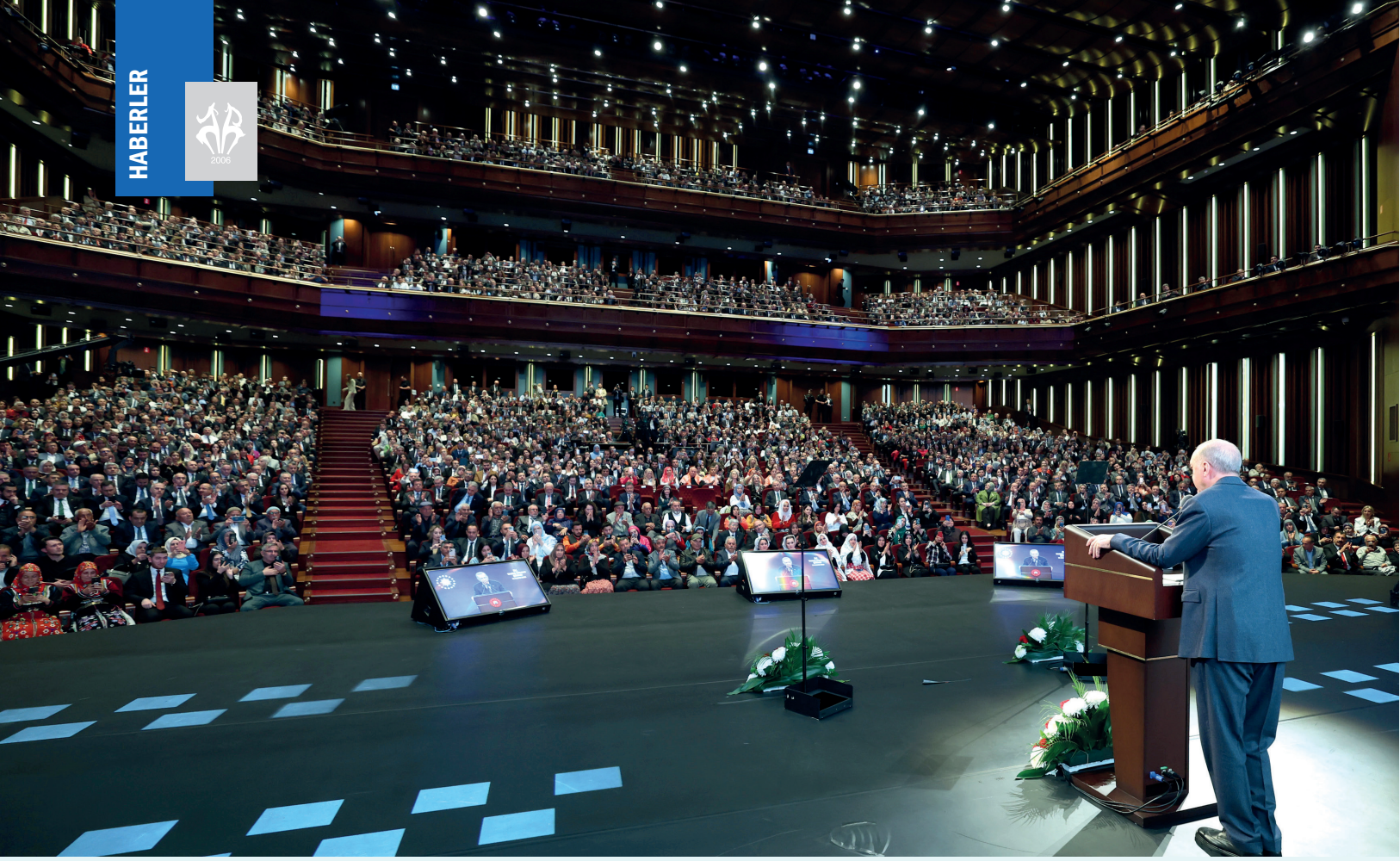

T.C. TARIM VE
ORMAN BAKANLIĞI

Tarım ve Orman Bakanlığımız tarafından 2024 yılında uygulamaya konulan Tarımsal Amaçlı Örgütlerin Derecelendirilmesine İlişkin Yönetmelik gereği 12 Daimizlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliğimiz birinci derece örgüt yetkisi olarak birlik üyesi yetiştiricilerin 2024 yılı desteklemelerinden ilave destek almaları sağlanmıştır.

Uygulamadan daha çok birliğimiz ve birlik üyesi yetiştiricilerimizin yararlanmasını sağlamak amacıyla Yönetmelik'te değişiklik yapılması ve "İslah amaçlı Birlikler için ayrı kriterler belirlenmesi" talebimiz Bakanlığımız Tarım Reformu Genel Müdürlüğünce olumlu karşıla-

arak yönetmelikte kooperatifler, üretici birlikleri ve ıslah amaçlı yetiştirici birlikleri için ayrı ayrı kriterler tanımlanarak gerekli güncellemeler yapılmış ve Tarımsal Amaçlı Örgütlerin Derecelendirilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Resmi Gazete'nin 08.07.2025 tarih ve 32950 sayılı nüshasında yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Ayrıca, Yönetmelik gereği Tarımsal Amaçlı Örgütlerin Derecelendirilmesine İlişkin Uygulama Rehberi de Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 08/07/2025 tarihinde yayımlanmıştır.

4. TARIM ORMAN ŞÛRASI SONUÇ BİLDİRGESİ CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN TARAFINDAN AÇIKLANDI

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın himayelerinde gerçekleştirilen 4. Tarım Orman Şûrası Sonuç Bildirgesi Programı Beştepe Kongre ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. Çok geniş bir katılımı ile gerçekleştirilen programa Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYE) Genel Başkanı Nihat Çelik de katılım sağladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, yaptığı konuşmada 28 Nisan'da başlayan Şûra'da üç gün boyunca oldukça verimli, kapsamlı, çözüm odaklı istişareler yapıldığını belirterek, "Şûra çerçevesinde sürdürülebilir tarımdan sulamaya, bitkisel üretimden hayvan sağlığına, üretim desteklerinden gıda güvenliğine, balıkçılık ve su ürünlerinden tarımda teknolojik dönüşüme çok geniş bir yelpazeyi kapsayan 16 ayrı çalışma grubunda kısa, orta ve uzun vadeli stratejiler belirlendi. Bakanlık mensuplarımız, akademisyenlerimiz, sektör temsilcilerimiz, çiftçilerimiz, sivil toplum kuruluşlarımız ve diğer tüm katılımcılar yoğun bir mesai harcayarak Şûra'yı hamdolsun, başarıyla neticelendirdi. Birazdan milletimizle paylaşacağımız Şûra kararlarının, ülkemiz ve milletimiz için hayırlar getirmesini diliyorum. Cumhurbaşkanı olarak, tarım faaliyetlerimizi geliştirecek, çiftçilerimizi güç-

lendirecek bu kararların uygulama süreçlerini yakinen takip edeceğimi de burada özellikle vurguluyorum." dedi.

Erdoğan, iklim krizine değinerek, "Akdeniz kuşağında yer alan bir ülke olarak iklim krizinin etkilerini daha fazla hissetmeye başladık. 'Yeni normal' olarak adlandırılan bu dönemde, bilhassa bizim için toprağın, suyun, tarım ve hayvancılığın önemi günden güne artıyor. Gelineen noktada milletimizin gıda güvenliğini temin etmek, ülkemiz için milli güvenlik meselesine dönüşmüştür. Su, tarım ve hayvancılık politikalarımızı işte bu gerçeğin ışığında büyük bir ciddiyetle tayin ve tatbik ediyoruz." ifadelerini kullandı.

Bu doğrultuda, devrim niteliğindeki üretim planlamasının başarıyla faaliyete geçirildiğini aktaran Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Stratejik ürünler başta olmak üzere artık hangi ürünün nerede ve hangi miktarda ekileceğine biz karar veriyoruz. Üretim planlamasıyla uyumlu bir şekilde yeni bir destekleme modelimizi de devreye aldık. Çiftçilerimiz hangi ürüne ne kadar destek alacağını önceden biliyor ve ekim planını buna göre şekillendiriyor." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, hayvancılık-

ta da planlama bölgeleri oluşturulduğunu ve üretim yapacaklara yönelik ilave teşvik ve desteklerin ilan edildiğini bildirerek, “Üretim planlamasının olumlu neticelerini önümüzdeki 3 yıl içinde daha net göreceğiz.” değerlendirmesini yaptı.

Erdoğan, 4. Tarım Orman Şûrası’nda geniş bir katılımı, gelecek için son derece önemli 86 kararın alındığının altını çizerek, şunları söyledi:

“Tüm kararlar, hedefler ve stratejiler Tarım ve Orman Bakanlığımız tarafından ayrıca yayınlanacak. Şûra’da alınan kararların bir bölümünü sizlerle ve milletimizle paylaşmak isterim. Tarımsal üretim planlamasında bitkisel ve hayvansal üretimle su ürünleri üretimi için stratejik ürün listemizi genişleterek uygulayacağız. Salgın ve afet deneyimlerinden yola çıkarak yerli üretimle kritik ürün tedarikini güvence altına alacak acil durum planları hazırlayacağız. Küçükbaş hayvancılığın toplam kırmızı et üretimindeki payını yüzde 35 seviyelerine çıkarmak için yeni destek ve programları hayata geçireceğiz. Ülke sularımız dışındaki balıkçılık faaliyetlerini destekleyecek ve güçlendireceğiz. İklim değişikliği etkilerine dayanıklı yeni bitki çeşitleri ve

hayvan ırklarının geliştirilmesini ve kullanımını sağlayacağız. Tek sağlık yaklaşımı çerçevesinde gıdalardaki antibiyotik ve pestisit kalıntısının önlenmesi için etkin bir mücadele yürüteceğiz.”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasını 4. Tarım Orman Şûrası’nın ülke ve millet için hayırlara vesile olması dilekleriyle tamamladı.

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı da programda bir konuşma yaptı. Burada yaptığı konuşmada, Bakanlık olarak son dönemde önemli düzenlemeleri hayata geçirdiklerini aktararak, “Tarımımız için hayati önemdeki üretim planlaması sürecini başlattık. Bütün üretim alanlarının kayıt altına alınmasından işlenmeyen tarım arazilerinin değerlendirilmesine kadar birçok alanda önemli mesafe katettik. Bu düzenlemelerle, bitkisel üretimde Cumhuriyet tarihimizin rekorunu kırdık.” değerlendirmesinde bulundu.

Hayvancılıkta yeni yol haritasıyla bu sektörün altyapısını güçlendirmek için önemli bir adım attıklarını, hayvan varlığının bu sayede artış sürecine girdiğini belirten Yumaklı, çiftçilerin, küresel iklim değişikliği-

nin etkilerini daha az hissetmesi için sulama yatırımlarına hız verdiklerini anlattı.

Yumaklı, iklim değişikliği, salgın hastalıklar, savaşlar, afetler ve kırılgan tedarik zincirlerinin dünya genelinde gıda arz güvenliğini tehdit eder boyuta ulaştığının altını çizerek, tarım ve gıdanın küresel ölçekte daha stratejik bir konuma geldiğini ve bunu fırsat olarak gördüklerini söyledi.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, program sonrasında yaptığı paylaşımında “Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın teşrifleriyle Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde 14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü münasebetiyle düzenlenen Tarım Şûrası kapanış törenine katılım sağladım. Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanan 4. Tarım Orman Şûrası Sonuç Bildirgesinde küçükbaş hayvancılığın desteklenmesine ilişkin yaptığı vurgudan dolayı sektörüm adına memnuniyet duydum. Başta Sayın Cumhurbaşkanım olmak üzere, Tarım ve Orman Bakanımız Sayın İbrahim Yumaklı’nın şahsında şûra çalışmalarına emek veren herkese şükranlarımı sunuyorum, hayırlı olmasını diliyorum.” ifadelerini kullandı.

IV. Tarım Orman Şûrası Sonuç Bildirgesi'nde yer alan kararlar, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklandı.

Buna göre Şûra Sonuç Bildirgesi şu kararlardan oluştu:

- 1- Tarımsal üretim planlamasında; bitkisel üretim, hayvansal üretim ve su ürünleri üretimi için stratejik ürün listesi genişletilerek uygulamaya devam edilmeli
- 2- Bitkisel ürün dış ticaretinde rekabet gücümüzün yüksek olduğu ürünler ile arz fazlası ürünlerin katma değerli ürünlere dönüştürülerek ihracatının artırılmasına yönelik yeni stratejiler belirlenmeli
- 3- Meraların korunması ile işgallerin engellenmesinde sadece Tarım ve Orman Bakanlığı'nın sorumlu olmasına imkân sağlayacak mevzuat ve altyapı düzenlemeleri yapılmalı, mera ıslahına yönelik iklim değişikliği vb. güncel gelişmelere göre yeni bakış açıları ile projeler uygulamaya konulmalı
- 4- "Tarım Odaklı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri" ile "Ar-Ge Merkezleri" kurulmalı ve geliştirilmeli, tarımsal sanayide ürün bazında kümelenme teşvik edilmeli
- 5-Bitki koruma ürünlerinin üretim ve ruhsat süreçleri iyileştirilmeli, biyolojik ve biyoteknik mücadele yöntemleri yaygınlaştırılmalı, biyolojik bitki koruma preparatlarının ruhsatlandırılması teşvik edilmeli ve kolaylaştırılmalı, uluslararası gelişmeler takip edilerek dünyada yasaklanan bitki koruma ürünleri ülkemizde de yasaklanmalı, MRL değeri çok düşük olan bitki koruma ürünlerinin ruhsatları gözden geçirilmeli
- 6 -Tarım arazilerinin kullanımı etkinleştirilmeli, miras hukuku ile ilgili ikincil mevzuat çalışması ivedilikle yapılmalı, arazi bankacılığı ve bütünleşik üretim sistemi geliştirilmeli, arazi kullanım planları hazırlanarak uygulamaya konulmalı
- 7 - "Kent Tarımı" ve dikey tarım ile ilgili düzenlemeler yapılmalı, şehir merkezlerinde âtil durumda olan tarım arazilerinin kent tarımında kullanılması için Bakanlık ve yerel yönetimlerin iş birliği yapacağı bir sistem oluşturulmalı
- 8 - "Organize Tarım Bölgeleri" artırılmalı ve geliştirilmeli, jeotermal kaynak potansiyelinin yoğun olduğu yerlerde topraksız kültürle yetiştiriciliğin yapılacağı yeni bölgeler oluşturulmalı
- 9 -Üretici örgütlerinin etkinliği artırılmalı ve ürünün üretiminden tüketiciye ulaşmasına kadar olan tüm süreci kapsayacak şekilde görev almalarını sağlayacak düzenlemeler yapılmalı
- 10- Havza bazlı desteklerde havzalar, idari sınır yerine tarımsal potansiyele göre belirlenmeli
- 11- Destekleme ödemelerinde rekabet oluş-

turacak şekilde diğer finans kurumları da sisteme dâhil edilmeli

12-Küçük işletmelerin ölçeklerinin büyü-tülmesine ve parsel bütünlüğünün sağlan-masına yönelik arazi bankacılığı sistemi ve finansal mekanizmalar geliştirilmeli

13- Göçer hayvancılık işletmeleri izlenmeli ve kayıt altına alınmasına yönelik sistem ve destekleme modelleri geliştirilmeli

14 -Biyoçeşitliliğin korunmasına dair mev-zuatın altyapısı tamamlanmalı

15-Deniz ve kıyı biyolojik çeşitliliği biyoçe-şitlilik açısından ele alınmalı ve öne çıkarıl-malı

16- Genetik kaynaklar korunmalı, sürdürü-lebilir kullanımı sağlanmalı ve kurumlar ara-sı iş birliği artırılarak envanteri geliştirilmeli

17 -Sürdürülebilir orman yönetimi için ya-pay zekâ destekli izleme ve değerlendirme sistemi kurulmalı, uydu verileri ve yapay zekâ destekli ekosistem izleme ağları ge-nişletilmeli

18- Orman ürünleri sektöründe sürdürüle-bilir hammadde tedariki ve stratejik ürün geliştirmeye odaklı bir yol haritası oluşt-u-rulmalı, hurda ahşap yönetimi için eylem planı hazırlanmalı

19-Ormanlarımızda zarar yapan organiz-malarla mücadele için "Entegre Zararlı Yö-netimi" ve biyolojik mücadele uygulamaları geliştirilerek, biyolojik mücadele laboratu-varları güçlendirilmeli

20-Türkiye'de arazi kullanımı genelinde ik-lim nötr hedefi doğrultusunda çalışmalar güçlendirilip, tarımsal ormancılık (Agrofo-restry) uygulamaları yaygınlaştırılmalı

21-Meralarda ve ormanlarda karbon yutak kapasitesi artırılmalı

22- Orman ekosistemleri iklim değişikliğine karşı dirençli hale getirilmeli, yangın riski belirleme ve erken uyarı sistemleri gelişt-irilmeli, yangınlara yönelik mevzuat güncel-lenmeli ve iklim değişikliğine dirençli türler için yayılım modelleri oluşturulmalı

23- Jeopolitik değişimler, küresel krizler ve savaşların gıda fiyatları ve arzında oluşt-u-rabileceği fırsatlar ve tehditler değerlendirilmeli, bu koşulların ülkemiz gıda sistemine yönelik olası tehditlerine karşı önlemler alınmalı

24-Tek sağlık yaklaşımı çerçevesinde, gı-dalardaki antibiyotik ve pestisit kalıntısının önlenmesi için çok disiplinli ve etkin müca-dele sağlanmalı, ulusal tek sağlık politika ve stratejileri için mevzuat ve altyapı çalış-maları gerçekleştirilmesi, ilgili paydaşların katılımı ile "Ulusal Tek Sağlık Koordinasyon Kurulu" oluşturulmalı, tek sağlık eğitim programları yaygınlaştırılmalı

25-Üretici ve tüketicilerde gıda güvenliği farkındalığı artırılmalı; bilgi kirliliği ile etkin mücadele edilmeli

26-Gıda kaybı ve israfının önlenmesi ama-cıyla tarımsal örgütler ve kurumlar arası iş birliği yapılarak yönetim stratejileri gelişt-irilmeli, gıda muhafaza yöntemleri geliştiril-meli, gıda bankacılığı desteklenmeli, üretici ve tüketiciler gıda kaybı ve israfının önlen-mesiyle ilgili bilgilendirilmeli

27-Endüstriyel biyoteknolojik uygulamala-rın ülkemizde gelişebilmesi ve yaygınlaş-ması için mevzuat uyumlaştırılmalı, yerli üretim artırılarak dışa bağımlılığı azaltacak teşvik sistemi oluşturulmalı

28 - İklim krizi, afetler, savaşlar ve salgınlar nedeniyle yerel ve kısa tedarik zincirleri ge-liştirilerek, küresel ve merkezizetçi tedarik zincirlerine olan bağımlılığın azaltılmasını sağlayacak politikalar geliştirilmeli

29 -Hayvancılık işletmelerinin nitelikli işgü-cü ihtiyacını karşılamak amacıyla çobanlık için sosyal güvence imkânları sağlanmalı, mesleki yeterlilikleri belirlenmeli, "Çoban Akademileri" ve uygulamalı eğitim merkez-leri kurulmalı

30- Hayvan hastalıklarına dirençli, adaptas-yon kabiliyeti yüksek, üstün verimli ırklar desteklenmeli ve yaygınlaştırılmalı

31-Küçükbaş hayvancılığın toplam kırmızı et üretimindeki payı artırılarak %35 seviye-lerine çıkarılmalı ve bu kapsamda destek ve programlar uygulanmalı

32-Hayvansal üretimde yerli üretim hem miktar hem kalite açısından güçlendirilmeli ve yerli hayvan ırkları korunmalı

33 -Dijital borsa ve blok zincir tabanlı üre-tici-tüketici doğrudan satış sistemleri hay-vansal ürün piyasalarında aktif hale getiril-meli

34- "Avrupa Yeşil Mutabakatı"na tarım sek-törünün uyumu çalışmaları artırılmalı

35 -Tarımsal üretim ve arazi kullanım plan-lamaları güçlendirilmeli, toprak etüt harita-lama çalışmaları tamamlanarak dijital veri tabanı (Toprak Bilgi Sistemi) oluşturulmalı

36-Minimum toprak işleme teknikleri yay-gınlaştırılmalı, toprağın karbon tutma ka-pasitesi artırılmalı, organik gübre üretimi için bitki ve hayvan atıkları değerlendiril-meli

37 - Kuraklık ve aşırı hava olaylarına karşı erken uyarı sistemleri kurulmalı, dijital ta-rımsal kuraklık izleme sistemi geliştirilmeli

38- İklim değişikliğinin beklenen etkileri-ne (kuraklık, yağış ve sıcaklık değişimleri, hastalıklar vb.) dayanıklı bitki çeşit, tür ve hayvan ırklarının tespiti, geliştirilmesi ve kullanımı sağlanmalı

39-Tarım sektöründe yenilenebilir enerji kullanımı artırılmalı ve yeşil büyüme strate-jileri geliştirilmeli

40 -Kırsal alanların sosyo-ekonomik yapı-ları, coğrafi konumları ile kent merkezleri-ne olan uzaklıklar dikkate alınarak yakın ve

uzak kırsal alanlar, destek ve hibe programları ile önceliklendirilerek desteklenmeli

41-Kırsalda sürdürülebilir yaşam koşullarının iyileştirilmesi için başta sağlık, eğitim, ulaşım, iletişim ile sosyal ve kültürel imkanlar olmak üzere sunulan hizmetler geliştirilmeli

42- Kırsal alanda ve tarım sektöründe çalışan kadın ve genç çiftçiler devlet destekli olarak sosyal güvenlik kapsamına alınmalı

43 -Tarımsal amaçlı örgütlerin tarım sektöründe daha etkin ve sürdürülebilir olmaları için ilgili mevzuat yeniden düzenlenmeli

44 - Tarım ve kırsal kalkınma politikalarında kurumlar arası eşgüdüm Tarım ve Orman Bakanlığı koordinasyonunda sağlanmalı, kaynakların daha verimli kullanılmasına yönelik bütüncül bir yaklaşım benimsenmeli

45 - Balıkçılık ve su ürünleri sektörünün kamu yönetimi yapısı güçlendirilmeli, su ürünlerine ilişkin görevler farklı kurum ve birimlerden alınarak tek çatı altında toplanmalı

46-Su ürünleri sektöründe güçlü bir üretim, işleme ve pazarlama yapısı oluşturulmalı; avcılık ve yetiştiricilik faaliyetlerinde sürdürülebilirliği esas alan, planlı ve dengeli bir gelişim teşvik edilmeli

47-Su ürünleri stokları koruma-kullanma dengesi gözetilerek yönetilmeli; ülke suları dışındaki balıkçılık faaliyetleri güçlendirilmeli ve kontrol ile denetim faaliyetlerinin etkinliğini artırmak için yetkilendirilmiş ayrı bir "Su Ürünleri Koruma Memurluğu" yapısı oluşturulmalı

48- Balıkçı barınakları iyileştirilmeli ve bu alanların yönetim yapısı güçlendirilmeli

49-"Su Kanunu" ve "Taşkın Kanunu" mevzuat altyapısı tamamlanmalı

50 - Su ile ilgili kurum ve kuruluşların yetki, görev ve sorumlulukları yeniden gözden geçirilmeli; su yönetimi, merkezi ve entegre bir yapıya kavuşturulmalı

51-Yağmur suyu hasadı, gri su, arıtılmış atık su gibi alternatif su kaynakları değerlendirilmeli ve buna ait yasal altyapı geliştirilmeli

52- Su tasarrufu ve verimliliği artırılarak 2030 yılına kadar kişi başı günlük su kullanımı 150 litreden 120 litreye düşürülmeli

53-Açık kanal sulama sistemleri kapalı basınçlı sistemlere dönüştürülmeli ve sulama randımanı 2030 yılına kadar %60'a çıkarılmalı

54-Taşkın ve kuraklık gibi aşırı hava olaylarına karşı tahmin ve erken uyarı sistemleri ve 25 havzada "Kuraklık Karar Destek Sistemleri" kurulmalı ve yaygınlaştırılmalı

55-Ülke genelinde sektörel su tahsisi çalışmaları tamamlanmalı, takibi ve güncellenmesi sağlanmalı

56- Ulusal düzeyde "Kurakçıl Peyzaj Strateji Belgesi" hazırlanmalı, peyzaj alanlarında daha az su tüketen, kuraklığa dayanıklı su tüketimi düşük bitki türlerinin kullanımı yaygınlaştırılmalı, kurakçıl peyzaj alanları

arttırılmalı, peyzaj projeleri için su tüketimi sınırlayıcı yasal düzenlemeler getirilmeli

57- Nehir havzalarının tamamında "Ulusal Taşkın Tahmini ve Erken Uyarı Sistemi" kurulmalı ve etkin bir şekilde yönetilmeli

58 -2030 yılına kadar içme suyu şebekeleindeki kayıplar %32'den %25'e indirilmeli

59 - Yeraltı suyu rezervleri korunmalı, su kullanım etkinliği artırılmalı

60 -Tarım-sanayi-lojistik üçgeninde tarım-gıda değer zinciri paydaşlarının bir araya geldiği kümelenme modeli teşvik edilmeli

61-Tarım gıda ürünlerinin lojistiğinde daha güvenli ve sürdürülebilir lojistik çözümler sunmak için kara yolu taşımacılığına olan bağımlılığı azaltarak karbon ayak izi daha az olan demir yolu ve deniz yolu taşımacılığı yaygınlaştırılmalı

62-Tarıma dayalı sanayi tesisleri, tarımsal üretim alanlarına yakın ve uygun sanayi bölgelerinde konumlandırılmalı; stratejik özelliğini yitiren tesisler doğru alanlara yönlendirilmeli

63-Pandemi ve afet deneyimlerinden yola çıkarak, yerli üretimle kritik ürün tedarikini güvence altına alacak acil durum planları hazırlanmalı

64 -Bölge ve ürün bazında gerekli araştırmalar yapılarak yer altı depoları, kullanılmayan maden ocakları vd. doğal soğuk hava depolama olanaklarından yararlanılmalı

65-Tarım ve sanayi entegrasyonunun güçlendirilmesi için "Organize Tarım Bölgele-ri" ve "Lojistik Merkezler" ile entegrasyonu sağlanmalı, pazarlama süreçleri tek çatı altında toplanmalı, tarıma uygun olmayan araziler sanayi ve lojistik amaçlı olarak kulan- dırılmalı

66-Tarım-sanayii entegrasyonu artırılmalı ve sürekliliği açısından kooperatif yapısı geliştirilmeli, tarım satış kooperatifleri ve birliklerin faaliyetleri bu kapsamda etkinleş- tirilmeli

67 - Kablosuz ağ teknolojileri, geniş bant ve mobil ağ teknolojilerinin kırsal alanlarda yayılımı artırılmalı, kırsal alanlarda telekomünikasyon altyapısı güçlendirilmeli

68 - "Tarımsal Gözlem Uydu Ağı" gerçekleştirilmeli, tarımsal üretime yönelik yapay zekâ destekli tahmin ve izleme sistemleri geliştirilmeli

69 - Dijital tarım, yapay zekâ ve ileri tarım teknolojileri ile ilgili araştırmaların yürütüleceği ve koordine edileceği bir araştırma enstitüsü görevlendirilmeli

70 - "Ulusal Dijital Tarım Veri Bankası" kurulmalı ve güçlendirilmeli, tarımsal uzaktan algılama ve görüntüleme teknolojileri için ulusal strateji belgesi hazırlanmalı, "Tarımsal Blokzincir Altyapısı" başlatılmalı

71 -Tarımsal işletmelerde dijital tarıma yönelik eğitim altyapısı iyileştirilmeli, çiftçilere ve tarım sektöründeki diğer paydaşlara yönelik dijital tarım okur-yazarlığı eğitim prog-

ramları düzenlenmeli

72- Dijital tarımın yaygınlaştırılması kapsamında ulusal ve uluslararası alternatif finansman teşvik, hibe ve altyapıları güçlendirilmeli ve etkin kullanımı sağlanmalı

73- Yeni nesil finansal araçlar tasarlanmalı, satın alma garantili modeller, vergisel teşvik, sigorta destekleri ve yatırım kredileri incelenmeli, "Tarımsal Finans Ar-Ge Birimi" kurumsallaştırılarak ulusal tarım finansman stratejilerine yön veren bir merkez haline getirilmeli

74 -Tarım sektörüne özel "Çiftçi Garanti Fonu" ve "Kooperatif Finansman Fonu" kurulmalı, mevcut fonlara tarım alt bileşenleri eklenmeli

75 -Coğrafi işaretli ürünlerde izlenebilir bir denetim sistemi kurulmalı ve coğrafi işaretlerden sağlanacak faydalar artırılmalı

76 -"Dijital Hal Sistemi" ile meyve-sebze, kuru gıda gibi et ve et ürünleri halleri kurulmalı

77- Yeşil finansman araçlarının geliştirilmesine yönelik ön çalışmalar yapılmalı, yeşil üretim yapan çiftçilerin kredi erişimi artırılmalı ve yeşil lojistik teşvik edilmeli

78 - "Acil Tarımsal Afet Yardım Risk Fonu"-nun kurulmasına yönelik yasal ve kurumsal altyapı, finans mekanizmaları oluşturulmalı, yönetim ve iş süreçleri geliştirilmeli

79 -Tarım sigortası sisteminde uydu teknolojileri ve yapay zekanın kullanımı geliştirilmeli, afetlerin tarıma etkilerinin azaltılmasına yönelik finansal araçlar geliştirilmeli

80- Üretim planlaması modeli ile TARSİM süreçleri uyumlaştırılmalı

81- Tarım sektöründeki meslek standartları netleştirilmeli ve çiftçi tanımı yeniden yapılmalı, tarımda rol alan kişilerin mesleki bilgileri artırılmalı, eğitim, yayım ve danışmanlık bağı güçlendirilerek çeşitlendirilmeli, tarımsal danışmanlık kaynakları çeşitlendirilmeli, çiftçiliğin mesleki yeterlilik kapsamına alınması için mevzuat hazırlanmalı

82-Arazi toplulaştırma çalışmalarına devam edilmeli

83 -Tarım diplomasisi alanında yetişmiş profesyonel insan gücü artırılmalı ve uluslararası kuruluşlar nezdinde Türkiye'nin temsiliyeti güçlendirilmeli

84-Türk tarım ürünlerinin marka imajı güçlendirilmeli, sertifikalı ürünler artırılmalı ve ihracatçıların yurtdışı örgütlenmeleri desteklenmeli

85 - Gümrük Birliği'nin yeniden değerlendirilmesi çerçevesinde tarım ürünleri ticaretine ilişkin rejimin revize edilmesi, AB Ortak Tarım Politikası'na uyum için yol haritasının güncellenmesi ve sürecin hızlandırılması sağlanmalı

86 -Türkiye'nin liderliğinde, Türkiye merkezli bölgesel ve uluslararası tarımsal diplomasi platformları kurulmalı

GENEL BAŞKAN ÇELİK TARIM ORMAN ŞÛRASİ KARARLARINI DEĞERLENDİRDİ

Hem üretici hem de tüketici kazanacak

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Eşlik Genel Başkanı Nihat Çelik, "Yeni destek ve programlarla sağlanacak üretim artışı, hem yetiştiricilere hem de sağlıklı beslenme ve uygun fiyat açısından tüketicilere olumlu yansıtacak" dedi.

Başkan Nihat Çelik, Tarım Orman Şûrası Kararları ile ilgili olarak, "Yeni destek ve programlarla sağlanacak üretim artışı, hem yetiştiricilere hem de sağlıklı beslenme ve uygun fiyat açısından tüketicilere olumlu yansıtacak" dedi.

ÇOBAN AKADEMİLERİNİ AÇILIK
Nihat Çelik, "Çoban Akademileri, üreticilerin teknik ve teorik eğitimlerini sağlayarak, üretim ve pazarlama becerilerini artıracaktır. Bu sayede, üreticilerin gelirleri artacak ve tüketicilerin de faydasına olacaktır."

"MERALAR KORUNMALI"
Nihat Çelik, "Meralar, hayvancılığın en önemli yem kaynağıdır. Meraların korunması, hayvancılığın sürdürülebilirliğini sağlar. Bu nedenle, meraların korunması için gerekli önlemler alınmalıdır."

ET ÜRETİMİNDE KÜÇÜKBAŞ ORANININ ARTMASI,

"FİYATLARA OLUMLU YANSIR"

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, küçükbaş hayvancılığın kırmızı et üretimindeki payının yüzde 35'e çıkarılmasına ilişkin Tarım Orman Şûrası kararını memnuniyetle karşıladıklarını belirterek, "Yeni destek ve programlarla sağlanacak üretim artışı, hem yetiştiricilere hem de sağlıklı beslenme ve uygun fiyat açısından tüketicilere olumlu yansıtacak" dedi.

TÜRKİYE Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, 4. Tarım Orman Şûrası sonuç bildirgesinde yer alan küçükbaş hayvancılığa ilişkin konuları değerlendirdi. Şûra sürecinin geçen yıl Eylül'de başladığına ve çalışmalarından 86 kararın sonuç bildirgesinde yer aldığına dikkati çeken Çelik, bu kararlarda küçükbaş hayvancılığa özel önem verilmesinin sektöre moral olduğunu söyledi. Çelik, kırmızı et üretiminde küçükbaş hayvancılığın payının artırılması kararını değerli bulduklarını bildirerek, "Küçükbaş hayvancılığın kırmızı et üretimindeki yüzde 29 civarında olan payının yüzde 35'e çıkarılmasına ilişkin Tarım Orman Şûrası kararını sektör olarak memnuniyetle karşılıyoruz. Yeni destek ve programlarla sağlanacak üretim artışı, hem yetiştiricilere hem de sağlıklı beslenme ve uygun fiyat açısından tüketicilere olumlu yansıtacak" değerlendirmesinde bulundu. Çelik, yerli üretimin desteklenmesiyle ithalatın da gündemden kalkacağını aktardı.

"HAYVANCILIĞIN EN ÖNEMLİ YEM KAYNAĞI MERALAR KORUNMALI"

Sonuç bildirgesinde yer alan en önemli kararlardan birisinin de meralara yönelik olduğuna dikkati çeken Çelik, küçükbaş hayvancılığın en önemli yem kaynağının meralar olduğunu ve bu alanların korunması gerektiğini söyledi. Çelik, şûra sonuç bildirgesinde üretici örgütleriyle ilgili yeni düzenlemele-

re de yer verildiğini belirterek, "Tarımın gelişmesinde üretici örgütlerinin rolü tartışmasız çok önemlidir. Üretici örgütlerinin de idari ve mali yönden güçlü olmaları gerekir ki tarımsal üretimden beklenen fayda sağlanabilsin" dedi. İAA

"ÇOBAN AKADEMİLERİNİ ÖNEMSİYORUZ"

Çelik, küçükbaş hayvancılığı ilgilendiren en önemli şûra kararlardan birinin de cobanlara ilişkin olduğunu belirterek, sözlerini şöyle sürdürdü: "Hayvancılık işletmelerinin cobanlık için sosyal güvence imkânlarının sağlanmasını, mesleki yeterliliklerin belirlenmesini ve ayrıca coban akademileri ve uygulamalı eğitim merkezlerinin kurulacak olmasını hayati dere-

cede önemli görüyoruz. Coban, sektörümüzün olmazsa olmazlarındandır. Dolayısıyla küçükbaş hayvancılığın sürdürülebilir olması için en temel faktör olan cobanlığın teşviki ve desteklenmesi sektörümüzü daha ileriye taşıyacaktır."

- "Küçükbaş hayvancılığın kırmızı et üretimindeki payının yüzde 35'e çıkarılacak yeni destek ve programların hayata geçirilecek olmasını sektör olarak memnuniyetle karşılıyoruz"

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından açıklanan 4. Tarım Orman

Şûrası sonuç bildirgesinde küçükbaş hayvancılıkla ilgili hususları değerlendirerek "Küçükbaş hayvancılığın toplam kırmızı et üretimindeki payını yüzde 35 seviyelerine çıkarmak için yeni destek ve programların hayata geçirilecek olmasını sektör olarak memnuniyetle karşılıyoruz. dedi.

Çelik, AA muhabirine 4. Tarım Orman

Şûrası Sonuç Bildirgesinde yer alan küçükbaş hayvancılık sektörüne ilişkin konuları değerlendirdi.

4. Tarım Orman Şûrası sürecinin geçen yılın eylül ayında başladığına ve Şûra çalışmalarının ardından 86 kararın sonuç bildirgesinde yer aldığına dikkat çeken Çelik, alınan kararların içerisinde küçükbaş hayvancılığa özel bir önem verilmesinin sektöre çok büyük bir moral olacağını söyledi.

Çelik, Şûra kararları içerisinde kırmızı et üretiminde küçükbaş hayvancılığın payının artırılmasını değerli bulduklarına işaret ederek “Küçükbaş hayvancılığın kırmızı et üretimindeki yüzde 29 civarında olan payının yüzde 35’e çıkarılacak olmasını sektör olarak memnuniyetle karşılıyoruz. Bu kapsamda yeni destek ve programların uygulanacak olmasıyla birlikte sağlanacak olan üretim artışının hem yetiştiricilere hem de tüketicilere sağlıklı beslenme yanında uygun fiyat açısından olumlu yansıyacağına inanıyoruz.” ifadelerini kullandı.

Öte yandan Şûra kararlarından olan hayvansal üretimde yerli üretimin hem miktar hem kalite açısından güçlendirilmesi ve yerli hayvan ırklarının korunmasının yetiştiricilerimizin lehine alınmış en önemli kararlardan birisi olduğunun altını çizen Çelik, yerli üretimin desteklenmesiyle ithalat konularının da gündemden kalkacağını vurguladı.

Çelik, küçükbaş hayvancılığı ilgilendiren en önemli Şûra kararlardan birinin de çoban konusunda olduğunu belirterek “Hayvancılık işletmelerinin nitelikli işgücü ihtiyacını karşılamak amacıyla çobanlık için sosyal güvence imkânlarının sağlanmasını, mesleki yeterliliklerinin belirlenmesini ve ayrıca “Çoban Akademileri” ve uygulamalı eğitim merkezlerinin kurulacak olmasını hayati derecede önemli görüyoruz. Çoban sektörümüzün olmazsa olmazlarından birisidir. Dolayısıyla küçükbaş hayvancılığın sürdürülebilir olmasındaki en temel faktör olan çobanlığın teşviki ve desteklenmesi sektörümüzü zirveye taşıyacaktır.” dedi.

Şûra sonuç bildirgesinde yer alan en önemli kararlar-

dan birisinin de meralara yönelik olduğuna dikkat çeken Çelik, “Küçükbaş hayvancılığın en önemli yem kaynağı meralarımızdır. Dolayısıyla meraların korunması ve işgallerin engellenmesi ile mera ıslahına yönelik iklim değişikliği ve benzeri güncel gelişmelere göre yeni bakış açıları ile yeni projelerin uygulamaya konulacak olmasını memnuniyetle karşılıyoruz.” ifadelerini kullandı.

Çelik, Şûra sonuç bildirgesinde üretici örgütleriyle ilgili yeni düzenlemelere de yer verildiğini belirterek, “Tarımın gelişmesinde üretici örgütlerinin rolü tartışmasız çok önemlidir. Üretici örgütlerinin de idari ve mali yönden güçlü olmaları gerekir ki tarımsal üretimden beklenen fayda sağlanabilsin. Bu manada Şûra kararlarında tarımsal amaçlı örgütlerin tarım sektöründe daha etkin ve sürdürülebilir olmaları için ilgili mevzuatların yeniden düzenleneceği ve üretici örgütlerinin etkinliğinin artırılması ve ürünün üretiminden tüketiciye ulaşmasına kadar olan tüm süreci kapsayacak şekilde görev almalarını sağlayacak düzenlemelerin yapılması yer almaktadır. Dolayısıyla bu kararları da oldukça değerli buluyor ve konudaki düzenlemelerin uygulamaya biran evvel aktarılmasını sabırsızlıkla bekliyoruz.” değerlendirmesinde bulundu.

Küçükbaş hayvancılıkta göçer hayvancılığın yaygın bir şekilde yapıldığını anımsatan Çelik, göçer hayvancılık işletmelerinin izlenmesi ve kayıt altına alınmasına yönelik sistem ve destekleme modellerinin geliştirilmesini kayda değer bulduklarını ve sektöre olumlu yansıyacağını söyledi.

Çelik, öte yandan, kırsal alanlara yönelik çok önemli kararların Şûra sonuç bildirgesinde yer aldığını belirterek, kırsalın sosyo-ekonomik açıdan önceliklendirilerek desteklenmesi ile kırsal alanlarda ve tarım sektöründe çalışan kadın ve genç çiftçilerin devlet destekli olarak sosyal güvenlik kapsamına alınması konularının gerçekleştirilmesi halinde tarımın başka bir boyuta evrileceğini sözlerine ekledi.

PARA HABER

Nihat ÇELİK / Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYE) Genel Başkanı

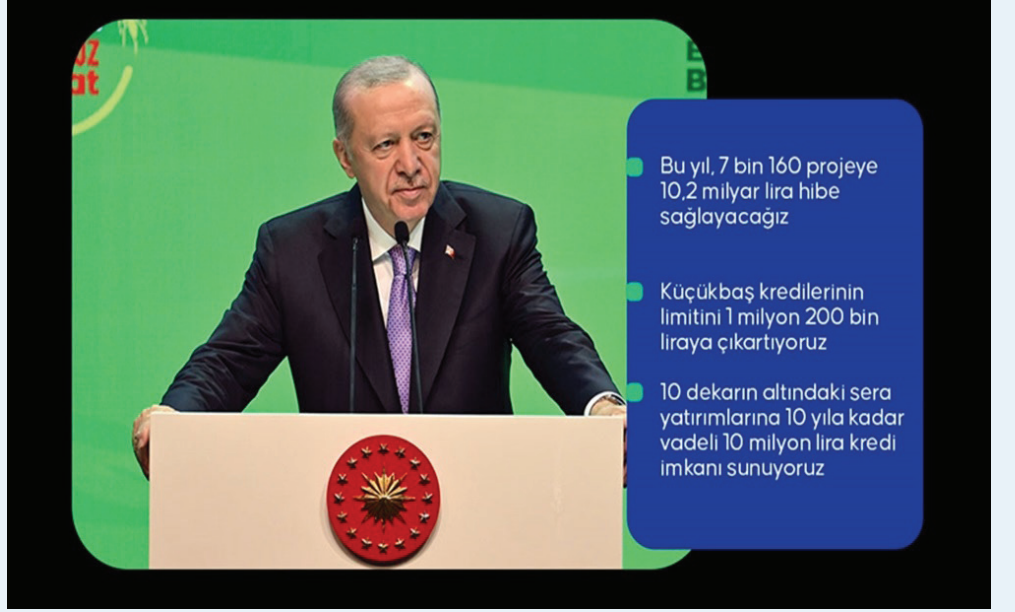
“Uygulama süreci titizlikle takip edilmeli”

Tarım Orman Şûrası kararları hem bitkisel hem de hayvansal üretim için tarımın geleceğini şekillendirecek boyutta ve oldukça önemli kararlar. Ancak Şûra kararlarının uygulama sürecinde titizlikle takip edilmesi son derece önemli. Sektör olarak sürekli gündeme getirdiğimiz talep ve beklentilerimiz şûra kararları içerisinde dile getirildi. Bu kararlardan, üretimin artırılması noktasında belki de en önemlisi toplam kırmızı et üretimindeki küçükbaş hayvancılığın payının yüzde 35 e çıkarılması için yeni destek ve programların hayata geçirilecek olması. Bu kararla sağlanacak olan üretim

artışının faydasını hem yetiştiriciler hem de tüketiciler görecektir. Şûra’da alınan bir diğer karar gereğince ‘hayvansal üretimde yerli üretimin hem miktar hem kalite açısından güçlendirilmesi ve yerli hayvan ırklarının korunması’ sektörümüze büyük bir ivme kazandıracaktır. Öte yandan, çobanlık için sosyal güvence imkânlarının sağlanması, mesleki yeterliliklerinin belirlenmesi ve ayrıca ‘Çoban Akademileri’ ve uygulamalı eğitim merkezlerinin kurulacak olması, küçükbaş hayvancılığın çoban sorununa çözüm olabilecek en önemli kararlardan birisi oldu. Şûra kararları içerisinde sektörümüze sağlanacak faydalardan

birisi de küçükbaş hayvancılığın en önemli yem kaynağı olan meraların korunması ve işgallerin engellenmesi ile mera ıslahına yönelik iklim değişikliği ve benzeri güncel gelişmelere göre yeni bakış açıları ile yeni projelerin uygulamaya konulacak olması. Bu kararı da sektörümüz adına oldukça değerli buluyoruz. Ayrıca küçükbaş hayvan yetiştiricilerinin yoğun olduğu kırsala yönelik olumlu kararlar ile göçer hayvancılığın yeniden düzenlenmesi gibi kararlar da sektörümüz için önem arz ediyor.

Bu yıl, 7 bin 160 projeye 10,2 milyar lira hibe sağlayacağız

Küçükbaş kredilerinin limitini 1 milyon 200 bin liraya çıkartıyoruz

10 dekarın altındaki sera yatırımlarına 10 yıla kadar vadeli 10 milyon lira kredi imkanı sunuyoruz

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN "KÜÇÜKBAŞ YETİŞTİRİCİLERİMİZİN ÖNÜNÜ AÇIYORUZ"

Ziraat Bankası tarafından İstanbul Haliç Kongre Merkezinde " Ziraat Bankası 4. Tarım Ekosistemi Buluşması " düzenlendi.

Toplantıya Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Ziraat Bankası Genel Müdürü Alpaslan Çakar ve çok sayıda STK ve sektör temsilcilerinin yanı sıra Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik ve Denetleme Kurulu Başkanı Necat Demirden katılım sağladı.

Toplantıda konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bu yıl tarım ürünlerinin işlenmesi, paketlenmesi, depolanması ile bireysel sulamadan oluşan 7 bin 160 projeye 10,2 milyar lira hibe sağlayacağız." dedi.

"İşimiz ziraat, gücümüz ziraat" temasıyla bu yıl dördüncüsü tertiplenen buluşmanın tarım sektörü için hayırlara vesile olmasını dileyen Erdoğan, Ziraat Bankasının 1863 yılından beri Türk tarımının en büyük destekçisi olduğunu söyledi.

Tarihin en zor dönemlerinde çiftçinin, esnafın, tüccarın ve girişimcinin yanında yer alan bankanın milletin gönlündeki yerinin çok farklı olduğunu belirten Erdoğan, bankanın kullandığı tarım kredilerinin 700 milyar lirayı aştığını ifade etti.

Ziraat Bankasının sektörün kredi ihtiyacının yüzde 71'ini tek başına karşıladığına dikkati çeken Erdoğan, "Tarım kredilerinin yüzde 90'ından fazlası, yani 653 milyar liralık kısmı devletimizin faiz desteği verdiği sübvansiyonlu krediler-

den oluşuyor. Bankadan sübvansiyonlu tarım kredisi kullanan çiftçilerimizin faizlerinin ortalama yüzde 70'lik kısmını kamu olarak biz üstleniyoruz. Biliyorsunuz geçen sene, 2024-2026 yılları arasında uygulanacak yeni tarımsal kredi sistemini devreye aldık. Bu kapsamdaki 28 farklı konuda yüzde 25 ile yüzde 100 arasında faiz veya kar payı destekli kredi imkanı sağlıyoruz. Üreticilerimiz, temel bitkisel üretim ve temel hayvansal üretim konularında 300 bin liraya kadar yüzde 100 faiz kar payı indirimli kredi kullanabiliyor." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, tarımsal Ar-Ge yapan firmaların biyotarım ve tarımsal yenilenebilir enerji yatırımlarında yüzde 50 ile yüzde 100 arasında faiz kar payı indirimli krediden faydalanabildiğini vurguladı.

Kırsal kalkınma alanında da çiftçilere çeşitli destekler verdiklerinin altını çizen Erdoğan, şöyle devam etti: "Bu yıl tarım ürünlerinin işlenmesi, paketlenmesi, depolanması ile bireysel sulamadan oluşan 7 bin 160 projeye 10,2 milyar lira hibe sağlayacağız. Bir başka kırsal kalkınma programı olan IPARD'la da şimdiye kadar toplam bütçesi 301 milyon avro olan 6 çağrıya çıktık. İncelenmesi tamamlanan 1408 projeye toplam 9,8 milyar lira hibe desteği vereceğiz. Sadece bu yıl 138 milyon avro bütçeyle 5 yeni çağrıya çıkacağız. Göksu Taşeli, Kırsal Dezavantajlı Alanlar ve TULİP projelerimiz yine Tarım Bakanlığımız tarafından başarıyla yürütülüyor. Geçen yıl 15 ilde 71 bin kişiye toplam 755 milyon liralık hibe verdik. Bu yıl projelerimize 1,3 milyar lira bütçe ayırdık.

Yani devlet olarak çalışanın, üretenin, ihracat ve yatırım yapanın, istihdam oluşturanın tüm imkanlarımızla yanındayız, olmaya da devam edeceğiz.”

Erdoğan, su, tarım ve hayvancılık politikalarını bu acı gerçeğin rehberliğinde büyük bir ciddiyetle belirlediklerini kaydederek, “Son dönemde devrim niteliğindeki bazı düzenlemeleri hayata geçirdik. Üretim planlamasına başladık. Stratejik ürünler başta olmak üzere artık hangi ürünün nerede ve hangi miktarda ekileceğine karar veriyoruz. Yeni destekleme modelimizi devreye aldık. Hayvancılıkta da planlama bölgeleri oluşturduk. Üretim yapacak vatandaşlarımıza yönelik ilave teşvik ve desteklerimizi ilan ettik. Üretim planlamasının olumlu neticelerini önümüzdeki üç yıl içinde daha net göreceğiz.” diye konuştu.

Türk tarımı için çok önemli bir başka konuya da dikkati çekmek istediğini belirten Erdoğan, “1 Temmuz’da başlatacağımız Cumhuriyet tarihimizin en kapsamlı tarım sayımı ile arazi büyüklüğünden ürün desenine, hayvancılıktan makine parkına kadar tüm verileri güncelleyeceğiz. Tüm çiftçilerimizi, Tarım Bakanlığımız ile TÜİK koordinasyonunda yürütülecek bu kritik çalışmaya destek olmaya çağırıyorum.” dedi.

Müjdeler paylaşmak istediğini ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları kaydetti:

“Ziraat Bankamız sektörün ihtiyaçlarına ve sizlerin beklentilerine uygun

başarılı bir kredi paketi hazırlamış. ‘İşim Ziraat Kredisi’yle birçok alanda çiftçimize cazip fırsatlarda kredi kullanıyoruz. Yeni hayata geçecek bazı paketleri burada sizinle paylaşmak istiyorum. Sebze ve meyve yetiştirmek amacıyla sera kurmak isteyen üreticilerimize yeni kredi paketiyle destek oluyoruz. Bu kapsamda 10 dekarın altındaki sera yatırımlarının finansmanı için bir yıla kadar anapara ödemesiz toplam 10 yıla kadar vadeli 10 milyon liraya kadar kredi imkânı sunuyoruz. Yatırım tutarının yüzde 20’si öz kaynak olarak gerekirken genç ve kadın çiftçi olması halinde öz kaynak oranı yüzde 10 uygulanacak. Hâlihazırda büyükbaş, süt hayvancılığı yapan işletmelerin kapasite artışına yönelik hayvan alımı için öz kaynak aranmaksızın bir yıl anapara ödemesiz, toplam 7 yıla kadar vadeyle 5 milyon liraya kadar yatırım kredisi veriyoruz.”

“Küçükbaş yetiştiricilerimizin önünü açıyoruz”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, küçükbaş hayvan üreticilerini de ihmal etmediklerini belirterek, “Ölçeklerini büyütmek, hayvan varlığını arttırmak, atıl kapasitelerini üretime kazandırarak isteyen küçükbaş yetiştiricilerimizin önünü açıyoruz. Tarım Bakanlığımız ile Ziraat Bankası işbirliğinde yürütülen ‘Köyümde Yaşamak İçin Bir Sürü Nedenim Var’ projesindeki küçükbaş kredilerinin limitini 600 bin liradan 1 milyon 200 bin liraya çıkartıyoruz. Açıkladığımız cazip kredi imkânlarının çiftçilerimize hayırlı

uğurlu olmasını temenni ediyorum. El ele, gönül gönüle vererek inşallah çok daha iyi yerlerde olacağız. Rabb’im yolumuzu, bahtımızı açık etsin diyorum. ‘Ziraat varsa memleketin dört bir yanında ziraat var’ sloganıyla ülkemiz tarımına omuz veren bankamızı ve çalışanlarını bugün bir kez daha canı gönülden tebrik ediyorum. Türkiye’nin kalkınmasına, gelişmesine, soframıza ulaşan pek çok ürünün yetiştirilmesine, emekleriyle, alın teriyle vesile olan çiftçi kardeşlerime selam ve saygılarımı iletiyor, her birine ayrı ayrı şükranlarımı sunuyorum.” dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek ve Ziraat Bankası Genel Müdürü Alpaslan Çakar’ın konuşma yaptığı programda, 4 kuşaktır tarımla uğraşan bir aileyle ilgili kısa film izletildi, çocuk korusu müzik dinletisi sundu. Cumhurbaşkanı Erdoğan’a hediye takdim edilen program, aile fotoğrafı çekimiyle sona erdi.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, toplantıya ilişkin yaptığı paylaşımda “Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın teşrifleri, Hazine ve Maliye Bakanımız Sayın Mehmet Şimşek’in iştirakleriyle İstanbul Haliç Kongre Merkezinde düzenlenen ‘Ziraat Bankası 4.Ekosistem Buluşması’ toplantısına katılım sağladık. Sayın Cumhurbaşkanım ve Değerli Bakanım ile Ziraat Bankası Genel Müdürlüme şahsım ve sektörüm adına şükranlarımı sunuyor, toplantının ülkemiz tarımı için hayırlara vesile olmasını diliyorum.” ifadelerini kullandı.

Kredi limitinin artırılması HAYVAN SAYISINA OLUMLU YANSIYACAK

GENEL BAŞKAN ÇELİK, KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIĞA SAĞLANAN KREDİ LİMİTİ HAKKINDA AÇIKLAMALARDA BULUNDU

Küçükbaş hayvan üreticileri mutlu

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Ziraat Bankası 4.Ekosistem Buluşması'nda, küçükbaş hayvan kredi limitlerinin artırılması açıklamasına ilişkin, değerlendirmelerde bulundu.

Küçükbaş hayvancılığa verilen değerin, sektör tarafından memnuniyetle karşı

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Nihat Çelik "Ayrıca, kırsalda aile işletmeciliğinin gelişimine, sektörün ve kırsalın kalkınmasına çok değerli katkılar sağlanacaktır." dedi.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, "Köyümde Yaşamak İçin Bir Sürü Nedenim Var" projesindeki küçükbaş hayvan kredi limitinin 600 bin liradan 1 milyon 200 bin liraya çıkartıldığını belirterek, "Kredi limitinin yükselmesiyle, hayvan varlığımızın artırılması doğru orantılı olacaktır." dedi.

Çelik, AA muhabirine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Ziraat Bankası 4.Ekosistem Buluşması'nda, küçükbaş hayvan kredi limitlerinin artırılması açıklamasına ilişkin, değerlendirmelerde bulundu.

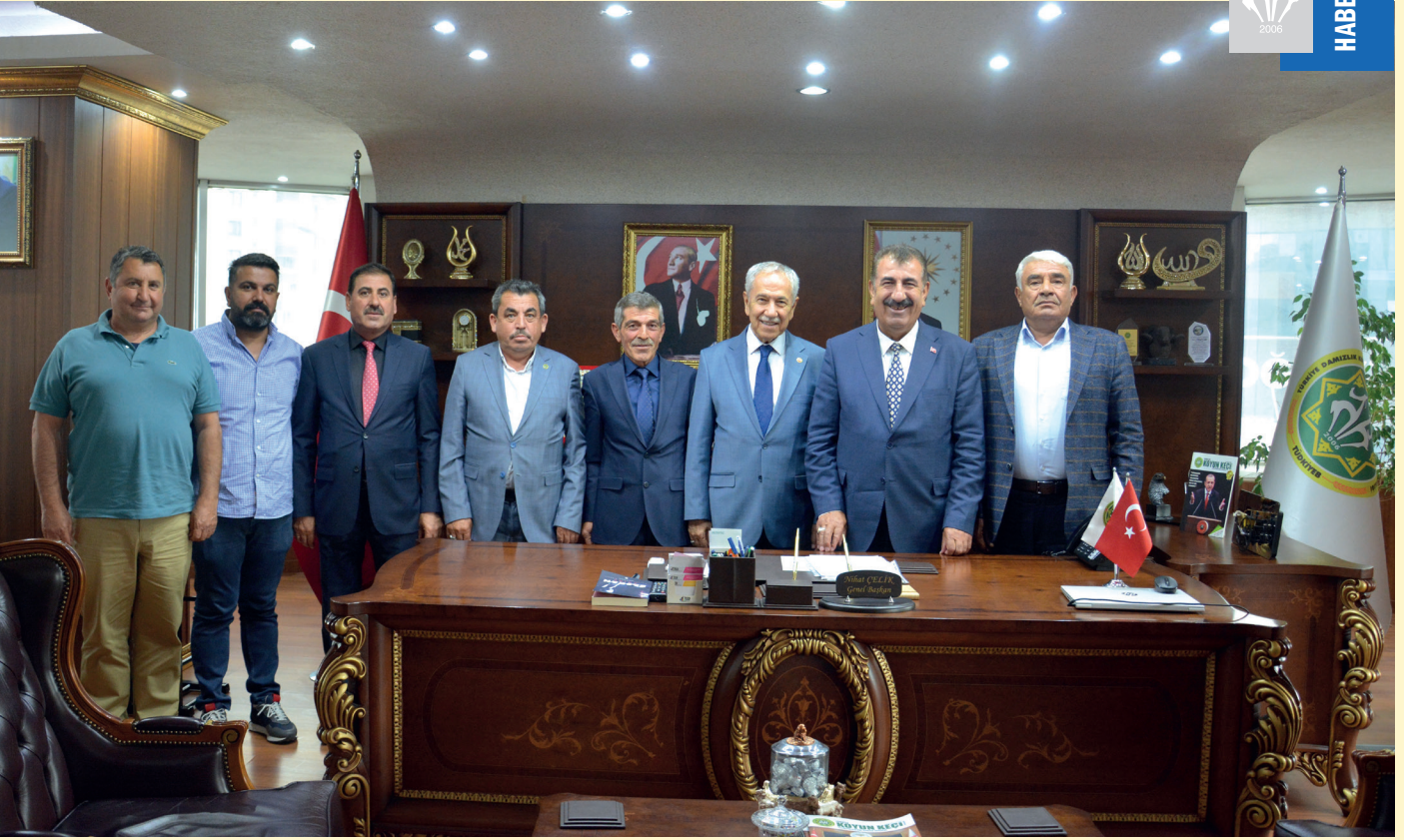
Küçükbaş hayvancılığa verilen değerin, sektör tarafından memnuniyetle karşılandığına işaret eden Çelik, "Köyümde Yaşamak İçin Bir Sürü Nedenim Var" projesindeki küçükbaş hayvan kredi limitinin 600 bin liradan 1 milyon 200 bin liraya çıkartıldığını bildirdi. Bu artışın, sektör adına çok önemli bir müjde olduğunu dile getiren Çelik, "Cumhurbaşkanımız, tarımsal kredilere yönelik verdiği çeşitli müjdelerin yanında, küçükbaş hayvan üreticilerini de ihmal

etmediklerini belirterek, 'Küçükbaş yetiştiricilerimizin önünü açıyoruz' şeklindeki ifadeleri, sektörümüze en büyük destek niteliğindedir." ifadesini kullandı.

"Proje kapsamında kredi kullanım şartları kolay"

Çelik, "Köyümde Yaşamak İçin Bir Sürü Nedenim Var" projesi ile yetiştiricilerin işletme kapasitesinin büyütülmesi, sürülerinin artırması ve atıl kalan kapasitelerinin üretime dönüştürülmesinin amaçlandığını vurgulayarak, "Projeye ilgili açıklanan kredi limitinin, 600 bin liradan iki katına çıkartılarak, diğer bir tabirle yüzde yüz artırılarak 1 milyon 200 bin liraya çıkarılması, söz konusu kredilerden faydalanma oranını artıracaktır. Bu proje için verilecek kredi limitinin yükselmesiyle, hayvan varlığımızın artırılması doğru orantılı olacaktır. Ayrıca, kırsalda aile işletmeciliğinin gelişimine, sektörün ve kırsalın kalkınmasına çok değerli katkılar sağlanacaktır." değerlendirmesinde bulundu.

Çelik, "Köyümde Yaşamak İçin Bir Sürü Nedenim Var" projesinin, valilikler ve Ziraat Bankası işbirliğinde yürütüldüğüne değinerek, Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği olarak projede görev alabileceklerini de sözlerine ekledi.

2002-2007 yılları arasında 22. dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı görevini yürüten ve TBMM Başkanlığı döneminde Cumhurbaşkanlığı'na vekâlet eden, 2009-2015 yılları arasında; 61. ve 62. hükümetlerde Başbakan Yardımcısı olarak yer alan AK Parti kurucularından Bülent Arınç, 2 Haziran 2025 tarihinde Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği'ne (TÜDKİYEB) bir ziyaret gerçekleştirdi.

TÜDKİYEB Yönetim Kurulu Üyelerinin de hazır bulunduğu ziyarete ilişkin Genel Başkan Nihat Çelik sosyal medyada yaptığı paylaşımda " Türk siyaset tarihinin duayenlerinden, önceki dönemlerde Başbakan Yardımcılığı, TBMM Başkanlığı görevlerinde bulunmuş olan

Sayın Bülent Arınç'ın Merkez Birliğimize yapmış olduğu ziyaretlerinden dolayı büyük onur duyduk. Görev yaptığı her kademedeki ülkemizin kalkınmasına ve tarım ve hayvancılığımızın gelişimine yapmış olduğu hizmetlerini her zaman takdirle anacağımız Sayın Başkanımızı yanı başımızda görmekten son derece mutlu olduk. Sayın Başkanım ve Yönetim Kurulu Üyelerimizle birlikte sektörümüzle alakalı fikir alışverişinde bulunduktan sonra kendisine günün anısına sektörümüzü sembolize eden bir koyun keçi çoban maketi takdim ettim. Nazik ziyaretleri için kıymetli Başkanımıza şahsım ve sektörüm adına teşekkür ediyor, mutlu ve huzurlu bir hayat geçirmesini diliyorum. " ifadelerine yer verdi.

BÜLENT ARINÇ, MERKEZ BİRLİĞİNDE GENEL BAŞKAN ÇELİK'İ ZİYARET ETTİ

GENEL BAŞKAN ÇELİK, TÜRKTOB YÖNETİM KURULU BAŞKANI GÜLER'İ MAKAMINDA ZİYARET ETTİ

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, 26 Mayıs 2025 tarihinde Türkiye Tohumcular Birliği (TÜRKTOB) Yönetim Kurulu Başkanı Hacı Ömer Güler'i makamında ziyaret etti.

Genel Başkan Çelik, ziyarete ilişkin olarak sosyal medyada yapmış olduğu paylaşımda " Türkiye Tohumcular Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Hacı Ömer Güler'i makamında ziyaret ettim.

Ziyaret esnasında yaptığımız görüşmede, küçükbaş hayvancılığın gelişimi, yem bitkileri üretiminin artırılması, meraların etkin kullanımı ve tarım-hayvancılık entegrasyonunun güçlendirilmesi gibi konuları ele aldık. Günün anısına sektörlerimizi sembolize eden karşılıklı hediye takdiminde bulunduk. Yakın ilgi ve alakası için Sayın Başkanımıza şahsım ve sektörüm adına teşekkür ediyor çalışmalarında başarılar diliyorum." İfa-delerini kullandı.

GENEL BAŞKAN ÇELİK'DEN ANKARA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRÜ DALLI'YA ZİYARET

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, 27 Mayıs 2025 tarihinde Ankara İl Tarım ve Orman Müdürü Ahmet Dallı'yı makamında ziyaret ederek sektörle alakalı görüşmelerde bulundu.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Çelik, ziyarete ilişkin olarak " Bakanlığımızda Bitkisel Üretim Genel Müdür Yardımcılığı görevinde bulunmuş ve kısa bir zaman önce Ankara İl Tarım ve Orman

Müdürlüğüne atanmış olan Kadim Dostum Sayın Ahmet Dallı Beyefendi makamında ziyaret ederek yeni görevinin hayırlı olması temennilerinde bulundum. Sayın Dallı ile sektörümüzle alakalı görüşmelerde bulunduktan sonra kendisine koyun keçi çoban maketimizi takdim ettim. Yakın ilgi ve samimi yaklaşımından dolayı şahsım ve sektörüm adına kendisine teşekkür ediyor, çalışmalarında başarılar diliyorum." dedi.

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, 22 Mayıs 2025 tarihinde Batı Karadeniz Bölgesinde birtakım ziyaretlerde bulundu. Genel Başkan Çelik ziyaret programının ilkinin Bolu Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği başkanlığına yeni seçilen Hakan Cankurtaran'a gerçekleştirdi.

Genel Başkan Çelik ziyarete ilişkin olarak " Bugün Batı Karadeniz'deyiz. Tam desteğini aldığımız Bolu Birlik Başkanlığı'na yeni seçilen Sayın Hakan Cankurtaran'a, Düzce Birlik Başkanım Sayın İsmail Keleş ile birlikte hayırlı olsun ziyaretinde bulunduk. Bu vesileyle sektörel sorunlarımızı da ele alarak istişare ettik. Hakan Başkanımıza başarılar diler, yeni görevinin hayırlara vesile olmasını temenni ederim." dedi.

Çelik, Bolu ziyaretinin ardından Zonguldak Koyun Keçi Yetiştiricileri Birlik Başkanı Aziz Karakurt'u da ziyaret ederek " Bolu Birlik Başkanımız Sayın Hakan Cankurtaran ile birlikte Zonguldak Birliğimizin kıymetli Başkanı Sayın Aziz Karakurt'u ziyaret ettik. Ziyarete hazır bulunan Zonguldak İl Tarım ve Orman Müdürü Sayın Nihat Ağan'a,

İl Müdür Yardımcısı Sayın İsmail Barutçu'ya ve İl Müdür Yardımcısı Sayın Erol Ziyadoğlu'na şükranlarımı sunuyorum. Aziz başkanımıza ve ayrıca üst kurul delegelerime teşekkür ediyor, Zonguldak'tan tüm Karadeniz Bölgesi'ni saygıyla selamlıyorum." İfadelerini kullandı.

Öte yandan Genel Başkan Çelik, ziyaret programını Türkiye Gençlik Vakfı'nın (TÜGVA) Zonguldak İl Temsilciliği Genel Kuruluna katılım sağlayarak tamamladı.

Çelik, TÜGVA Genel Başkanı İbrahim Beşinci, AK Parti Zonguldak Milletvekili Muammer Avcı, İl Başkanı Mustafa Çağlayan, STK temsilcileri ve TÜGVA üyelerinin katıldığı genel kurula ilişkin yapmış olduğu paylaşımında " Bolu Birlik Başkanımız Sayın Hakan Cankurtaran ile birlikte Türkiye Gençlik Vakfı'nın Zonguldak İl Temsilciliği 5. Olağan Genel Kurulu'na katıldık. Genel Kurulda Zonguldak İl Temsilciliği görevine seçilen kıymetli kardeşim Yusuf İslam Karakurt'u tebrik ediyor, onun nezdinde tüm ekip arkadaşlarını gönülden kutluyorum. " ifadelerini kullandı.

GENEL BAŞKAN ÇELİK BATI KARADENİZDE ÇEŞİTLİ ZİYARETLERDE BULUNDU

ÇELİK: YABANCI ÇOBAN ÇALIŞMA İZNI SEKTÖRE NEFES ALDIRACAK

Yabancı uyruklu çobanlar için çalışma izni başvurularının alınmaya başlaması sektörümüze nefes aldıracak.

Yerli çoban istihdamı için “İşgücü Uyum Programı’nın biran önce hayata geçirilmesini bekliyoruz.

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, küçükbaş hayvancılığın en önemli sorunlarından olan çoban sorununda önemli mesafeler kaydedildiğini belirterek, “Yerli ve yabancı çoban istihdamında çözüm odaklı çalışmaların büyük ölçüde tamamlanması sektörümüz açısından memnuniyet verici olmuştur.” dedi.

Çoban sorununun çözümüne ilişkin olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığının işbirliğinde yapılan çalışmalara Merkez Birliği olarak da katkı verdiklerini söyleyen Çelik, “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcımız Faruk Özçelik ve bürokratları ile Bakanlıkta ve Merkez Birliğimizde bir araya gelerek çoban sorunuyla ilgili konuları enine boyuna ele aldık. Toplantılarda çözüm önerilerimizi kendileriyle paylaştık. Ayrıca yine Merkez Birliğimizde ÇSG Bakanlığı ve Hayvancılık Genel Müdürlüğü bürokratlarıyla çözüm odaklı çalışmalar yaptık. Dolayısıyla bugün geline nokta yapılan çalış-

maların meyvesini almış olmanın mutluluğunu yaşıyoruz.” dedi.

Çelik, yabancı çobanlar için çalışma izni başvurularının alınmaya başladığına işaret ederek “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğüne ülkemizde hayvancılık sektöründe yerli iş gücünün yetersiz kaldığı durumlarda istihdam edilmek üzere deneyimli yabancı çobanlara yönelik çalışma izni başvurularının 12 Haziran itibarıyla alınmaya başlandığı açıklanmıştır. Söz konusu Genel Müdürlükçe “Hayvancılık İşletmelerinde İstihdam Edilecek Çoban ve Hayvan Bakıcıları için Çalışma İzni Süreçleri” başlıklı bir klavuz hazırlanarak yabancı çoban istihdamında yapılacak başvuru prosedürleri ayrıntılı bir şekilde yayımlanmıştır. Ancak, bizim her zaman önceliğimiz yerli çobanlarımız olmakla birlikte sektörümüzün sürdürülebilir olması açısından ihtiyacın karşılanamadığı durumlarda tecrübeli yabancı çobanlara çalışma izni imkânı verilmiş olmasını çok değerli bir başlangıç ve nefes aldıracak bir uygulama olarak değerlendiriyoruz” ifadelerini kullandı.

Öte yandan Hayvan Bilgi Sistemi’ne kayıtlı hayvancılık işletmelerinde istihdam edilecek çobanlara ilişkin çalışma izni başvurularında Türkiye’de bulunan ve en az 6 ay süreyle düzenlenmiş geçerli ikametgâhı olan

YABANCI ÇOBAN DÖNEMİ BAŞLADI

Hayvancılık sektöründe yabancı çoban sorununu çözmek amacıyla, yabancı uyruklu çobanlara çalışma izni verilmesine yönelik başvurular 12 Haziran itibarıyla başlamaya başladı. Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİT) Genel Başkanı Nihat Çelik, uygulamanın sektöre "netes aldracak bir adım" olduğunu söyledi.

İHTİYACA CEVAP VEREMİYORUZ

TÜDKİT Genel Başkanı Nihat Çelik, yaptığı açıklamada, Türkiye'de hayvancılık sektöründe uzun süredir çoban sıkıntısı yaşanıyor belirtti. Çama ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ortak çalışmalarıyla bu soruna çözüm üretildiğini

yabancılar ile yurt dışından Türkiye'de çalışmak için gelecek yabancılar için işletmeler tarafından başvuru yapılabilirliğinin altını Çizen Çelik, başvuru yapacak işletmenin en az 200 küçükbaş hayvan varlığına sahip olması gerektiğini ve kriterlerin her bir katı için aynı işletmede en fazla 3 yabancı çobana kadar çalışma izni düzenlenebileceğini vurguladı.

Genel Başkan Çelik, yerli çoban istihdamı kapsamında yapılan çalışmaların da kısa bir zaman diliminde hayata geçirilmesini beklediklerine dikkat çekerek "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız, Tarım ve Orman Bakanlığımız ve Merkez Birliğimiz işbirliğinde hazırlanan "İşgücü Uyum Programı" ile çobanlarımızın istihdamı ve sosyal güvenlik desteği sağlanacak olması çoban sorununun çözümünde son derece etkili olacaktır. Dolayısıyla programın biran önce hayata geçirilmesi temennilerimizle tüm yetiştiricilerimiz ve sektörümüze hayırlı olmasını diliyoruz. " değerlendirmesinde bulundu.

KİMLER BAŞVURU YAPABİLECEK?

Çelik, çobana izni başvurusunun hem Türkiye'de bulunsuza kimet eden en az 6 ay süreyle geçerli oturum izniyle sahip yabancılar hem de yurt dışından Türkiye'ye gelmek isteyen kişiler için yapılabilirliğini ifade etti.

UYUM PROGRAMI HAYATA GEÇİRİLMELİ

Yabancı çoban istihdamının, özellikle kısıtlı süreli yemeciliği konusunda ciddi bir açığı kapatmayı hedefleyen Nihat Çelik, "Öncelikli her zaman yerli çobanlarımız. Ancak bu sorun artık aletini edilecek bir noktaya geldi. Bu nedenle, 'İşgücü Uyum Programı' nın da hızla deneye alınması, süreci destekleyecekler" değerlendirilmesi yapıtı.

HAYVANCILIK İŞLETMELERİNDE İSTİHDAM EDİLECEK ÇOBAN VE HAYVAN BAKICILARI İÇİN ÇALIŞMA İZNI BAŞVURU SÜREÇLERİ

- Her 200 küçükbaş, 100 büyükbaş besi, 50 büyükbaş süt ya da 75 karma büyükbaş (besi ve süt) hayvanı için **1 çoban veya hayvan bakıcısı** istihdam edilebilir. Aynı işveren, **üç yabancı çalışana kadar** başvuru yapılabilir. Başvuruların değerlendirilmesinde Tarım ve Orman Bakanlığının görüşü alınır.
- Eğer işletmenin SGK tescilli bulunmuyorsa, çalışma izni başvurusu yapabilmek için öncelikle hayvancılık faaliyetinin yürütüldüğü en yakın Sosyal Güvenlik Merkezine başvurarak işyeri tescili yaptırılır ve işletmenin **e-Bildirge yetkilisi** belirlenir.
- e-Bildirge yetkilisince <https://www.calismaizni.gov.tr/> adresi üzerinden yetkili olduğu işyerleri için çalışma izni sistemi (e-İzin) üzerinden kayıt ve başvuru yapılabilir. e-İzin sistemine kayıt ve başvuru yapma hakkında detaylı bilgi için <https://www.calismaizni.gov.tr/calisma-izni-hakkinda/yardimci-kilavuzlar/> sitemizde yer alan kılavuzdan yararlanılabilir.
- Başvuru sahibinin elektronik imzası (e-İmza) yok ise <https://eimzaonbasvuru.ptt.gov.tr/> adresi üzerinden başvuru yaparak PTT aracılığıyla temin edilebilir.
- Yurt içinde** bulunan ve **en az 6 ay süreyle düzenlenmiş geçerli bir ikameti olan** yabancılar için çalışma izni başvuruları yabancıya ait Yabancı Kimlik Numarası üzerinden; **yurt dışından yapılan başvurular** ise yabancıların yasal olarak bulunduğu ülkedeki **Türk dış temsilciliğine yaptığı çalışma vizesi başvurusuna istinaden temin ettiği 16 haneli referans numarası üzerinden işveren veya yetkilendirdiği üçüncü kişiler tarafından** e-İzin sistemi vasıtasıyla yapılır.
- Talep edilen bilgi ve belgeler (iş sözleşmesi, biyometrik fotoğraf, yapılacak görev, iletişim vb.) **e-İzin** sistemine eklendikten sonra başvuru, **e-İmza** ile onaylanarak tamamlanır.
- Başvuru tamamlandıktan sonra, başvurunun durumu ve işlem aşamaları e-İzin sistemi üzerinden takip edilebilir, ayrıca kayıtlı telefon ve e-posta adresinize başvuruya ilişkin aşamalar hakkında bilgilendirme yapılır. Başvuruda eksik bilgi veya belge tespit edilmesi halinde ek bilgi veya belge talep edilir, bu durumda ek bilgi ve belgelerin yüklenmesi için sistem üzerinden gerekli işlemler yapılabilir.
- Başvurunun onaylanması halinde e-posta adresinize çalışma izni harcı ve değerli kâğıt bedeli ödeme bildirimleri gönderilmekte olup 30 gün içerisinde bu ödemeler yapılmalıdır.
- Ödeme süreci tamamlanarak düzenlenen çalışma izni belgesi, işyeri adresinize PTT Kargo aracılığıyla gönderilir.
- Çalışma izni alan yabancılar ile yabancı çalıştıran işverenler, sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan **yükümlülüklerini kanuni süresi içinde** 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümlerine göre yerine getirmelidirler.

TARIM BAKANLIĞI'NDAN ŞAP HASTALIĞI AÇIKLAMASI:

**BAKANLIK: ŞAP
HASTALIĞINDAN
DOLAYI ET VE SÜT
TÜKETİMİNDE RISK
BULUNMUYOR**

Et tüketiminde risk bulunmuyor

Ülke genelinde tüm hayvan pazarlarının süresiz kapanmasına neden olan şap hastalığı için bakanlık, “Gıda arz güvenliğini etkilemeyecek, kırmızı et tüketiminde herhangi bir risk bulunmamakta, güvenle tüketilebilir” derken, uzmanlar süt üretiminde yüzde 30-70 arası kayıplar yaşanabileceği uyarısı yaptı

Sığır, manda, koyun, keçi gibi geniş hayvan kitlelerini etkileyen şap hastalığı, Kurban Bayramı sonrası Türkiye’de alarm verdi. Tarım ve Orman Bakanlığı’nın hastalığın yayılmasını önlemek amacıyla ülke genelindeki tüm hayvan pazarlarını süresiz kapatma kararı ise endişeye neden oldu. Bakanlığın açıklamalarına göre hastalığın yeni bir serotipi tespit edilirken, bu serotipe karşı geliştirilen aşı sahada uygulanmaya başlandı.

Bakanlıktan yapılan açıklamada, aşılama çalışmalarının hızla devam ettiği belirtilerek, hayvanların tamamının aşılmasının ardından tedbirlerin kademeli olarak kaldırılacağı bildirildi. Alınan önlemlerin Türkiye’nin gıda arz güvenliğini hiçbir şekilde tehdit etmediğine dikkat çekilen açıklamada, “Et ve süt ürünleri başta olmak üzere hayvansal gıda temininde herhangi bir aksama beklenmiyor. Mevcut stoklarımız ve üretim altyapımız bu süreci karşılayacak düzeydedir. Süreci tüm detaylarıyla yakından takip ediyoruz” denildi.

Et tüketilebilir mi?

Bakanlık açıklamasında, “Kırmızı et tüketiminde herhangi bir risk bulunmamakta olup güvenle tüketilebilir” ifadesi yer aldı. Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı (TVHB) Ali Eroğlu ise, şap hastalığının bulaşıcılığının yüksek olduğunu ve hızlı yayıldığını belirterek, “Bu hastalık, hayvanlarda yüksek ateş, iştahsızlık

**Meltem
Güneş**
Ankara

İnsana bulaşır mı?

TVHB Başkanı Eroğlu, şap hastalığının insanlara çok nadir bulaşan bir hastalık olduğunu söyleyerek, “İnsan için doğrudan bir tehdit oluşturmaz. Ancak, virüs kontamine süt ve doğrudan temas yoluyla bu-

laşabilir. İnsanlarda, bu tür bir bulaşma sonucu, hafif grip benzeri semptomlar ortaya çıkabilir. Böyle bir durum son derece nadirdir ve halk sağlığı açısından büyük bir risk oluşturmaz” bilgisini verdi.

Virüs hangi ortamda ne kadar yaşar?

Şap virüsü çevre şartlarına oldukça dayanıklı bir virüs. Kuru hayvan gübresinde 14 gün, yapağıda (koyundan kırkılan tüy) 24 gün, sığır derisinde ve toprakta 4 hafta, virüs bulaşmış ayakkabılarda 11 hafta, samanda 15 hafta, kuru ot ve danede 5 ay,

sıvı hayvan dışkısında (kışın) 6 ay süreyle bulaşma yeteneğini koruyabiliyor. Şap hastalığından korunmada el hijyeninin sağlanması, hayvan bakımı sırasında eldiven, çizme, tulum gibi koruyucu giysilerin kullanımı önem taşıyor.

ve özellikle ağızda ve ayakta ağırlı yaralarla seyrederek. Bu semptomlar, hem et hem de süt veriminde ciddi düşümlere neden olur. Özellikle süt üretiminde yüzde 30 ila yüzde 70 arasında kayıplar yaşanabilir. Bu da hem gıda güvenliğini tehdit eder hem de hayvansal üretim sektöründe büyük ekonomik zararlara yol açar. Sürecin uzun tedavi aşamaları ve hayvanların iyileşme sürecinin uzunluğu, ekonomik kayıpların sadece üretimle sınırlı kalmadığını, aynı zamanda iş gücü, tedavi maliyetleri ve hayvan refahını da olumsuz etkilediğini gösteriyor” değerlendirmesinde bulundu.

Fırsatçılar olabilir

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜ-

DKIYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik de, “Şap hastalığına yakalanan hayvanlar hastalığın etkisiyle yeme içmedeki zorluklar nedeniyle yeteri kadar yem yiyemedikleri için kilo kaybı yaşar. Bu da et veriminin azalması demek. Et fiyatlarında bir artış olacağını düşünmüyoruz. Ancak her zaman olduğu gibi bazı fırsatçılar şap hastalığını bahane ederek ete zam yapabilirler. Bu konuda çok iyi denetim yapılmalı ve en ağır cezalar verilmeli” diye konuştu.

Üreticilerin yaşayabileceği ekonomik kayba ilişkin ise Çelik, “Ekonomik kayba etki eden en önemli unsur yem giderleri. Hastalıklı hayvan kilo verdiği için yetiştirici bu kaybı telafi edebilmek için daha fazla yem yedirmek durumunda kalacak” görüşünü dile getirdi.

Ülke genelinde hayvan pazarlarının süresiz kapanmasına neden olan şap hastalığı için Bakanlık “Gıda arz güvenliğini etkilemez. Kırmızı et tüketiminde herhangi risk yok” dedi. Sektör temsilcileri de fa-
hiş fiyat fırsatçılarına karşı uyardı.

Stoklar yeterli durumda

Tarım Bakanlığı'na göre hastalığın yeni bir serotipi tespit edilirken, aşılama sonrası tedbirler kademeli olarak kaldırılacak. Alınan önlemlerin Türkiye'nin gıda arz güvenliğini hiçbir şekilde tehdit etmediğine dikkat çekilerek “Et ve sütte stoklar ve üretim altyapımız süreci karşılayacak düzeydedir” denildi. Kırmızı et tüketiminde de herhangi bir risk bulunmadığı güvenle tüketilebileceği belirtildi.

Fırsatçılar çıkabilir

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Genel Başkanı Nihat Çelik de, et fiyatında bir artış öngörmediklerini söyleyerek, “Bazı fırsatçılar bu hastalığı bahane edip zam yapabilir. Bunlara ağır cezalar verilmeli” dedi. Üreticinin yaşayabileceği ekonomik kayba ilişkin de Çelik, “Hasta hayvan kilo verdiği için yetiştirici daha fazla yem yedirmek durumunda kalacak” görüşünü dile getirdi.

Tarım Bakanlığından Şap Hastalığı açıklaması: Et tüketiminde risk bulunmuyor

Ülke genelinde tüm hayvan pazarlarının süresiz kapanmasına neden olan şap hastalığı için bakanlık, “Gıda arz güvenliğini etkilemeyecek, kırmızı et tüketiminde herhangi bir risk bulunmamakta, güvenle tüketilebilir” derken, uzmanlar süt üretiminde yüzde 30-70 arası kayıplar yaşanabileceği uyarısı yaptı

Sığır, manda, koyun, keçi gibi geniş hayvan kitlelerini etkileyen şap hastalığı, Kurban Bayramı sonrası Türkiye'de alarm verdi. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın hastalığın yayılmasını önlemek amacıyla ülke genelindeki tüm hayvan pazarlarını süresiz kapatma kararı ise endişeye neden oldu. Bakanlığın açıklamalarına göre hastalığın yeni bir serotipi tespit edi-

lirken, bu serotipe karşı geliştirilen aşı sahada uygulanmaya başlandı.

Bakanlıktan yapılan açıklamada, aşılama çalışmalarının hızla devam ettiği belirtilerek, hayvanların tamamının aşılmasının ardından tedbirlerin kademeli olarak kaldırılacağı bildirildi. Alman önlemlerin Türkiye'nin gıda arz güvenliğini hiçbir şekilde tehdit etmediğine dikkat çekilen açıklamada, “Et ve süt ürünleri başta olmak üzere hayvansal gıda temininde herhangi bir aksama beklenmiyor. Mevcut stoklarımız ve üretim altyapımız bu süreci karşılayacak düzeydedir. Süreci tüm detaylarıyla yakından takip ediyoruz” denildi.

Et tüketilebilir mi?

Bakanlık açıklamasında, “Kırmızı et tüketiminde herhangi bir risk bulunmamakta olup güvenle tüketilebilir” ifadesi yer aldı. Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı (TVHB) Ali Eroğlu ise, şap hastalığının bulaşıcılığının yüksek olduğunu ve hızlı yayıldığını belirterek, “Bu hastalık, hayvanlarda yüksek ateş, iştahsızlık ve özellikle ağızda ve ayakta ağrılı yaralarla seyreder. Bu semptomlar, hem et hem de süt veriminde ciddi düşümlere neden olur. Özellikle süt üretiminde yüzde 30 ila yüzde 70 arasında kayıplar yaşanabilir. Bu da hem gıda güvenliğini tehdit eder hem de hayvansal üretim sektöründe büyük ekonomik zararlara yol açar. Sürecin uzun tedavi aşamaları ve hayvanların iyileşme sürecinin uzunluğu, ekonomik kayıpların sadece üretimle sınırlı kalmadığını, aynı zamanda iş gücü, tedavi maliyetleri ve hayvan refahını da olumsuz etkilediğini gösteriyor” değerlendirmesinde bulundu.

Fırsatçılar olabilir

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYE) Genel Başkanı Nihat Çelik de, “Şap hastalığına yakalanan hayvanlar hastalığın etkisiyle yeme içmedeki zorluklar nedeniyle yeteri kadar yem yiyemedikleri için kilo kaybı yaşar. Bu da et veriminin azalması demek. Et fiyatlarında bir artış olacağını düşünmüyoruz. Ancak her zaman olduğu gibi bazı fırsatçılar şap hastalığını bahane ederek ete

zam yapabilirler. Bu konuda çok iyi denetim yapılmalı ve en ağır cezalar verilmeli” diye konuştu.

Üreticilerin yaşayabileceği ekonomik kayba ilişkin ise Çelik, “Ekonomik kayba etki eden en önemli unsur yem giderleri. Hastalıklı hayvan kilo verdiği için yetiştirici bu kaybı telafi edebilmek için daha fazla yem yedirmek durumunda kalacak” görüşünü dile getirdi.

İnsana bulaşır mı?

TVHB Başkanı Eroğlu, şap hastalığının insanlara çok nadir bulaşan bir hastalık olduğunu söyleyerek, “İnsan için doğrudan bir tehdit oluşturmaz. Ancak, virüs kontamine süt ve doğrudan temas yoluyla bulaşabilir. İnsanlarda, bu tür bir bulaşma sonucu, hafif grip benzeri semptomlar ortaya çıkabilir. Böyle bir durum son derece nadirdir ve halk sağlığı açısından büyük bir risk oluşturmaz” bilgisini verdi.

Virüs hangi ortamlarda ne kadar yaşar?

Şap virüsü çevre şartlarına oldukça dayanıklı bir virüs. Kuru hayvan gübresinde 14 gün, yapağıda (koyundan kırılan tüy) 24 gün, sığır derisinde ve toprakta 4 hafta, virüs bulaşmış ayakta 11 hafta, samanda 15 hafta, kuru ot ve danede 5 ay, sıvı hayvan dışkısında (kışın) 6 ay süreyle bulaşma yeteneğini koruyabiliyor. Şap hastalığından korunmada el hijyeninin sağlanması, hayvan bakımı sırasında eldiven, çizme, tulum gibi koruyucu giysilerin kullanımı önem taşıyor.

ET VE SÜTTE RİSK YOK

Ülke genelinde hayvan pazarlarının süresiz kapanmasına neden olan şap hastalığı için Bakanlık “Gıda arz güvenliğini etkilemez. Kırmızı et tüketiminde herhangi bir risk yok” dedi. Sektör temsilcileri de fa-
hiş fiyat fırsatçılarına karşı uyardı.

Stoklar yeterli durumda

Fırsatçılar çıkabilir

Virüs insana bulaşır mı?

Virüs hangi ortamlarda ne kadar yaşar?

GENEL BAŞKAN ÇELİK: ET FİYATLARININ ARTMASINDA ŞAP HASTALIĞI ETKEN DEĞİL

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, şap hastalığına karşı hayvan kesimlerinin veteriner hekimlerin kontrolünde devam ettiğini belirterek, “Et fiyatlarının şap hastalığı nedeniyle artması söz konusu değil.” dedi.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, AA muhabirine yaptığı değerlendirmede, şap hastalığıyla ilgili gelişmeleri yakından takip ettiklerini, sığır, manda, koyun ve keçi gibi çift tırnaklı hayvanlarda virüslerin neden olduğu hastalığın çok hızlı yayıldığını söyledi.

Hastalığın buzağılarda ve kuzularda ölümle sonuçlanabileceğine dikkati çeken Çelik, hastalığın ayrıca süt ve et verimini düşürerek ekonomik kayba yol açabildiğini ifade etti.

“Vatandaşlarımız rahatlıkla et tüketebileceği yönünde bilinçlendirilmeli”

Gerek yetiştiricilerin gerekse tüketicilerin şap hastalığı hakkında bilinçli olmaları gerektiğini anlatan Çelik, şunları kaydetti:

“Yetiştiricilerin şap hastalığının evreleri hakkında bilinçlendirilmesi son derece önemli. Bu manada şap hastalığıyla mücadelede yetiştiricilerin eğitilmesiyle ekonomik kayıpların önüne geçilebilir. Diğer taraftan tüketiciler de şap hastalığından dolayı endişe duyarak et tüketmeme eğiliminde olabilir. Dolayısıyla vatandaşlarımız da rahatlıkla et tüketebileceği yönünde bilinçlendirilmelidir.”

Çelik, şap hastalığıyla en etkili mücadele yönteminin hastalık görülmeden önce hayvanların aşılması olduğunu dile getirerek, hastalığa karşı büyükbaş hayvanların yılda iki, küçükbaş hayvanlar ise yılda bir kez

aşılması gerektiğini anlattı.

Hastalık ortaya çıktıktan sonra yayılması büyük risk teşkil ettiğinden hayvan hareketlerinin kısıtlanmasının en doğru tedbirlerden olduğunu vurgulayan Çelik, Bakanlığın bu yönde karar almasının doğru bulduklarını bildirdi.

Çelik, şap hastalığından dolayı hayvanlarda et ve süt veriminde azalmalar görülmesinin doğal bir durum olduğunu belirterek, hayvanların ağız bölgesinde oluşan yaralar nedeniyle yeme içme konusunda zorluk yaşadıklarını, bunun da kilo kaybına yol açarak et verimini düşürdüğünü söyledi.

“Hayvan kesimleri veteriner hekimlerin kontrolünde devam ediyor”

Ekonomik kayba etki eden en önemli unsurun yem giderleri olduğunu kaydeden Çelik, şu değerlendirmede bulundu:

“Hastalıklı hayvan kilo verdiği için yetiştirici bu kaybı telafi edebilmek için daha fazla yem yedirmek durumunda kalmaktadır. Dolayısıyla hayvancılıkta üretim maliyetlerini en fazla etkileyen yem masrafları olduğu için bu da ekonomik yönden yetiştiricilere olumsuz yansımaktadır. Hastalığın daha fazla yayılmaması için hayvan pazarlarında kısıtlamaya gidilmiş olup hayvan kesimleri veteriner hekimlerin kontrolünde devam etmektedir. Dolayısıyla et fiyatlarının şap hastalığı nedeniyle artması söz konusu değildir. Ayrıca bu hastalığın insanlara bulaşması söz konusu olmayıp, et ve süt tüketiminde iyice pişirmek kaydıyla herhangi bir risk bulunmadığını ve güvenle tüketilebileceğini söyleyebiliriz.”

ÇELİK, ŞAP HASTALIĞI İLE İLGİLİ A HABER'E KONUŞTU

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, şap hastalığı ile ilgili A HABER'e verdiği röportajda Muhabir Burcu Özudoğru'nun sorularını cevaplandırdı.

Genel Başkan Çelik haberde öne çıkan başlıkları değerlendirerek şu ifadelere yer verdi.

“Şap hastalığı, hızla yayılan bir hastalık türüdür. Bir hayvanda varsa bütün hayvanlara geçebilir. Çünkü nefesten bile geçiyor.”

“Şap hastalığının ekonomik kayıpları açısından ette ve sütte özellikle sütte verim düşüklüğüne neden olmaktadır. Ette de hayvanların kilo vermesinde

çok önemli rol almakta. Dolayısıyla büyük ekonomik kayıpları vardır.”

“Karantina süresi 21 gündür. 21 gün içerisinde bu hastalığın kontrol altına alınmasını bekliyoruz.”

“İnsanlara bulaşan bir durum görmedik ama virüs ette de sütte de kalır. Dolayısıyla o süttün ve etin sofralara gelmeden önce süttün güzelce kaynatılarak etin de her zamankinden daha çok pişirilmesi gerekmektedir. O virüslerin insanlara bulaşmaması adına..”

“Şap hastalığının etkin bir ilacı yoktur. Bu hastalığın asıl ilacı hijyendir. Ahırların temiz olması lazım, yediği yemin de içtiği suyun da temiz olması lazım.”

Şap hastalığı nedeniyle hayvan pazarlarının kapatılmasını yapay et üretimiyle ilişkilendirmek gayri ahlaki bir durumdur.

- "Ülkemiz nüfusunun çok büyük bir kesimi et tüketim alışkanlığını yapay ete çevirmez "

- "Küçükbaş hayvan etindeki besin değeri ve lezzetin laboratuvar şartlarında yapay olarak elde edilmesi mümkün değil."

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, Bakanlıkça şap hastalığına karşı alınan tedbirleri bahane eden kimi çevrelerin yapay et konusunu bilinçli bir şekilde gündeme getirdiklerini belirterek, " Gerçeği varken yapay et üzerinde yapılan algı çalışmaları ülkemizde karşılık görmez." dedi.

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, yaptığı açıklamada, Tarım ve Orman Bakanlığının şap hastalığının yayılmasını önlemek amacıyla tedbiren ve geçici olarak hayvan pazarlarını kapattığını anımsatarak bu uygulamayı yapay et üretimiyle ilişkilendirilmesinin gayri ahlaki olduğunu söyledi.

Yapay et konusunun yakın geçmişte yaşanan pandemi döneminde olduğu gibi bugün de şap hastalığı bahanesiyle bazı kesimler tarafından bilinçli olarak gündeme getirildiğine dikkat çeken Çelik, Bakan Yumaklı'nın konuya ilişkin iddiaların asılsız olduğu yönündeki açıklamalarını desteklediklerini ifade etti.

Şap hastalığına ilişkin alınan tedbirlerin yapay et üretiminin önünü açacak şekilde bilinçli olarak yapıldığı iddialarının tamamen hayal ürünü olduğuna dair Bakanlığın açıklamalarda bulunduğunu belirten Çelik, şunları kaydetti:

" Bakanımız Sayın İbrahim Yumaklı, yapay et üretimi konusunda ülkemizde ruhsatlandırılmış, ticarileşmiş veya desteklenen bir faaliyet olmadığını ve bu alanda herhangi bir mevzuat düzenlemesi, izin, altyapı hazırlığı ya da teşvikin söz konusu olmadığına dair açıklamalarda bulunmuştur. Yapay et konusunu gündeme getirenlerin bunlardan haberi olmaması mümkün müdür? Dolayısıyla ortaya atılan bu iddialar özel-

likle büyük ölçekli endüstriyel kuruluşlarca bilinçli olarak yapılan algı çalışmalarıdır."

Çelik, Bakan Yumaklı'nın hayvancılık sektörüne ve üreticilere zarar verecek herhangi bir politika ya da uygulamanın Bakanlığın gündeminde yer almadığını, aksine hedeflerinin yerli üretimin desteklenmesi, hayvansal üretim güvenliğinin artırılması ve insanların sağlıklı gıdaya erişiminin teminat altına alınması yönündeki söylemlerinin hayvancılık sektörü açısından oldukça değerli ve memnuniyet verici olduğunu kaydetti.

Öte yandan tüketicilerin çok büyük bir bölümünün gerçeği ve doğal olanı varken yapay eti kabullenemeyeceğine vurgu yapan Çelik, doğada, mera ve yaylalarda organik olarak beslenen koyun, kuzu, oğlak, keçi etindeki doğallığın, besleyiciliğin ve etin lezzetinin laboratuvar şartlarında yapay olarak elde edilmesinin mümkün olmayacağını ifade etti.

Şap hastalığından dolayı pazarların kapatılmasına karşın hayvan kesimlerinin sorunsuz olarak devam ettiğine işaret eden Çelik, " Şap hastalığı nedeniyle Bakanlığımız tedbir amaçlı hayvan pazarlarını kapattığını ama hayvan kesimleri veterinerler kontrolünde devam etmekte ve kasap ve market reyonlarında satışa hazır fazlasıyla et bulunmaktadır. Durum böyleyken yapay et konusunu ortaya atanlar rantçılardan başkası değildir. Özellikle küçükbaş hayvancılık coğrafyasına sahip olan ülkemizde hayvancılık faaliyetlerinin sürdürülebilir olması ve bunun için de her zamankinden daha çok desteklenmesi ile üretimin artırılması ve insanlarımızın uygun fiyatlardan kırmızı et tüketmesi önceliklerimizden birisidir. Dolayısıyla bu hedeflere kilitlenmişken yapay et konusunu sürekli gündeme taşımak abesle iştirakdir. Ayrıca ülkemiz nüfusunun çok büyük bir kesiminin et tüketim alışkanlığını yapay ete çevirmesini mümkün görmüyoruz. Sektör olarak temel amacımız, Bakanlığımızla birlikte el ele vererek kırmızı et üretim ve tüketimini artırmak olacaktır." değerlendirmesinde bulundu.

TÜDKİYEB GENEL BAŞKANI NİHAT ÇELİK'TEN YAPAY ET VE ŞAP HASTALIĞI AÇIKLAMASI

TÜDKİYEB Başkanı Çelik'ten Yapay Et İddialarına Sert Tepki

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, Bakanlıkça şap hastalığına karşı alınan tedbirleri bahane eden kimi çevrelerin yapay et konusunu bilinçli bir şekilde gündeme getirdiklerini belirterek, " Gerçeği varken yapay et üzerinde yapılan algı çalışmaları ülkemizde karşılık görmez." dedi.

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, yaptığı açıklamada, Tarım ve Orman Bakanlığının şap hastalığının yayılmasını önlemek amacıyla tedbiren ve geçici olarak hayvan pazarlarını kapattığını anımsatarak bu uygulamayı yapay et üretimiyle ilişkilendirilmesinin gayri ahlaki olduğunu söyledi. Yapay et konusunun yakın geçmişte yaşanan pandemi döneminde olduğu gibi bugün de şap hastalığı bahanesiyle bazı kesimler tarafından bilinçli olarak gündeme getirildiğine dikkat çeken Çelik, Bakan Yumaklı'nın konuya ilişkin iddiaların asılsız olduğu yönündeki açıklamalarını desteklediklerini ifade etti. Şap hastalığına ilişkin alınan tedbirlerin yapay et üretiminin önünü açacak şekilde bilinçli olarak yapıldığı iddialarının tamamen hayal ürünü olduğuna dair Bakanlığın açıklamalarında bulunduğunu belirten Çelik, şunları kaydetti: Bakanımız Sayın İbrahim Yumaklı, yapay et üretimi konusunda ülkemizde ruhsatlandırılmış, ticarileşmiş veya desteklenen bir faaliyet olmadığını ve bu alanda herhangi bir mevzuat düzenlemesi, izin, altyapı hazırlığı ya da teşvikin söz konusu olmadığını daire açıklamalarda bulunmuştur. Yapay et konusunu gündeme getirenlerin bunlardan haberi olmaması mümkün müdür? Dolayısıyla ortaya atılan bu iddialar özellikle büyük ölçekli endüstriyel kuruluşlarca bilinçli olarak yapılan algı çalışmalarıdır." Çelik, Bakan Yumaklı'nın hayvancılık sektörüne ve üreticilere zarar verecek herhangi bir politika ya da uygulamanın Bakanlığın gündeminde yer almadığını, aksine hedeflerinin yerli üretimin

desteklenmesi, hayvansal üretim güvenliğinin artırılması ve insanların sağlıklı gıdaya erişiminin teminat altına alınması yönündeki söylemlerinin hayvancılık sektörü açısından oldukça değerli ve memnuniyet verici olduğunu kaydetti. Öte yandan tüketicilerin çok büyük bir bölümünün gerçeği ve doğal olanı varken yapay eti kabullenemeyeceğine vurgu yapan Çelik, doğada, mera ve yaylalarda organik olarak beslenen koyun, kuzu, oğlak, keçi etindeki doğallığın, besleyiciliğin ve etin lezzetinin laboratuvar şartlarında yapay olarak elde edilmesinin mümkün olmayacağını ifade etti.

Şap hastalığından dolayı pazarların kapatılmasına karşın hayvan kesimlerinin sorunsuz olarak devam ettiğine işaret eden Çelik, " Şap hastalığı nedeniyle Bakanlığımız tedbir amaçlı hayvan pazarlarını kapattığını ama hayvan kesimleri veterinerler kontrolünde devam etmekte ve kasap ve market reyonlarında satışa hazır fazlasıyla et bulunmaktadır. Durum böyleyken yapay et konusunu ortaya atanlar rantçılardan başkası değildir. Özellikle küçükbaş hayvancılık coğrafyasına sahip olan ülkemizde hayvancılık faaliyetlerinin sürdürülebilir olması ve bunun için de her zamankinden daha çok desteklenmesi ile üretimin artırılması ve insanlarımızın uygun fiyatlardan kırmızı et tüketmesi önceliklerimizden birisidir. Dolayısıyla bu hedeflere kilitlenmişken yapay et konusunu sürekli gündeme taşımak abesle iştirakdir. Ayrıca ülkemiz nüfusunun çok büyük bir kesiminin et tüketim alışkanlığını yapay ete çevirmesini mümkün görmüyoruz. Sektör olarak temel amacımız, Bakanlığımızla birlikte el ele vererek kırmızı et üretim ve tüketimini artırmak olacaktır." değerlendirmesinde bulundu.

Haber Merkezi

TÜDKİYEB GENEL BAŞKANI NİHAT ÇELİK'DEN KURBANLIK AÇIKLAMASI

Bayramda küçükbaş kurbanlık arzında sıkıntı beklenmiyor

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, Kurban Bayramı'nda kurbanlık arzında sıkıntı yaşanmayacağını belirterek, "Bu yıl Kurban Bayramı'nda 3 milyondan fazla küçükbaş, yetiştiricilerimiz tarafından satışa sunulacak" dedi.

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Çelik, Kurban Bayramı öncesinde kurbanlık hayvan varlığı ve satışına ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Kurbanlık satışlarının başladığına dikkati çeken Çelik, "Geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da kurbanlık arzında herhangi bir sıkıntı yaşanmayacak. Fazlasıyla kurbanlık hayvan satışa hazır. Her yıl 2,5-3 milyon civarında küçükbaş, kurbanlık olarak satılıyor. Bu yıl Kurban Bayramı'nda 3 milyondan fazla küçükbaş, yetiştiricilerimiz tarafından satışa sunulacak" ifadelerini kullandı.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, yaklaşan kurban bayramı öncesinde kurbanlıklar ile ilgili AA muhabirine açıklamalarda bulundu.

Genel Başkan Çelik, kurban bayramının İslam âlemi için özel bir bayram olduğuna dikkat çekerek "Kurban bayramı Müslümanlar için özel bir bayramdır. Kurban ibadetinin tek bir amacı vardır o da Allah'a yaklaşma ve Allah'ın rızasını kazanmaktır. Dolayısıyla kurban kesmek suretiyle kurban etinin ihtiyaç sahiplerine dağıtılması, hem dayanışma ve yardımlaşma açısından hem de Allah'ın rızasını kazanmak açısından Müslümanlar için çok değerlendirilmesi gereken bir fırsattır." dedi.

Çelik, kurban bayramı için kurbanlık arzında hiçbir sıkıntı yaşanmayacağını belirterek "Geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da kurbanlık arzında herhangi bir sıkıntı olmayacağını ve fazlasıyla kurbanlık hayvanın satışa hazır olacağını bekliyoruz. Her yıl kurban bayramlarında 2,5-3 milyon civarında küçükbaş hayvan kurban edilmekle beraber bu yılki kurban bayramında da 3 milyondan fazla küçükbaşın kurbanlık için hazır olacağını öngörüyoruz. Diğer taraftan her kurban bayramında olduğu gibi bu bayramda da vatandaşların çoğunlukla küçükbaşa yöneleceğini düşünüyoruz. Ancak vatandaşlarımızın alım gücüne bağlı olarak kurbanlık satışlarında bir miktar daralma olabileceğini tahmin ediyoruz." dedi.

Küçükbaş hayvanlar için kurbanlık fiyatlarıyla ilgili görüşlerini açıklayan Çelik, "Kurbanlıkların fiyatları bölgelere göre değişmekle birlikte bu yıl ortalama yüzde 18 civarında bir artış öngörüyoruz. Bu artışta yem başta olmak üzere girdi maliyetlerinin yüksekliği en önemli etken olarak söyleyebiliriz. Küçükbaş kurbanlıklarda canlı kilogram fiyatının 270 lira ile 300 lira arasında değişebilecektir. Dolayısıyla vatandaşlarımız kurbanlıkları 11 ile 18 bin lira arasında bir fiyatla alabilecektir. Büyükbaş hayvanda ise bu fiyatlar 100 bin liradan 160 bin liraya kadar çıkabilmektedir." ifadelerini kullandı.

Diyanet Vakfının bu yıl için kurbanlık hisse bedelini 13 bin 500 lira olarak açıkladığını anımsatarak bu fiyatın makul bir fiyat olduğunu aktaran Çelik, "Vatandaşlarımız elbette kurbanlık ibadetlerini Diyanet Vakfı, Kızılay gibi köklü ve güvenilir kuruluşlara bağış olarak

yapabilirler. Ancak vatandaşlarımızın bayramın manevi ruhunu yaşaması bakımından kurbanlıklarını bizzat görerek, seçerek almaları ve dini kurallar çerçevesinde keserek veya kestirerek ihtiyaç sahiplerine dağıtmaları yönünde hareket etmelerinin daha doğru bir davranış olacağını düşünüyor ve bu manada bayramı fırsat bilerek ticari kazanç peşinde koşan kuruluş veya şahıslara itibar etmemelerini tavsiye ediyoruz." dedi.

Genel Başkan Çelik, kurban satış yerleri ile ilgili Belediyelere bir çağrıda bulunarak "Her Kurban Bayramı öncesinde belediyelere kurban satış yerleriyle ilgili yetiştiricilere destek olmaları çağrısında bulunuyoruz. Sosyal belediyeçilik anlayışını gözeterek kurban satış ve kesim yerlerinde yetiştiricilerden ücret talep etmemelerini istiyoruz. Ancak Belediyeler yine kendi bildikleri gibi davranıp yetiştiricilerden yüksek miktarlarda işgaliye ücreti alıyorlar. Dolayısıyla Belediyelerimizin yılda bir kez idrak ettiğimiz kurban bayramını gelir kapısı olarak düşünmeden yetiştiricilerimize yardımcı olmasını istiyoruz." dedi.

Çelik, kurbanlık alacak vatandaşlar için dikkat etmesi gereken hususlarla ilgili çeşitli uyarılarda bulunarak "Kurbanlık alırken öncelikle hayvanların kulak küpesi ve pasaportuna ve başka illerden getirilen kurbanlıkların Veteriner Sağlık Raporunun olup olmadığına bakılması önem arz etmektedir. Daha da önemlisi kesilecek hayvanların kurbanlık vasıflarını taşıması gerekiyor. Kurbanlık olacak küçükbaş hayvanlar sağlıklı koyun ve keçi olmasına göre 30-40 kilogramın altında olanlar tercih edilmemelidir. Kurban edilecek koyun ve keçinin bir yaşını doldurması gerekmektedir. Ancak besili ve gösteriş olarak bir yaşındakilerle aynı olursa altı ayını tamamladıktan sonra da kurban edilebilir. Kurbanlıkta erkek hayvanların tercih edilmesi son derece önem arz etmektedir. Dolayısıyla gebe ve damızlık dişi hayvanlar kurban edilmemelidir. Bakışları ve dış görünümü canlı olmayan, salya ve gözde akıntısı bulunan, öksüren ve solunum problemi olan, çevreye karşı aşırı tepkili veya çok duyarsız olan, yara, şişlik ve ödemi olan, kötürüm derecesinde zayıf ve düşkün olan, bir veya iki gözü kör olan, doğuştan boynuzsuz olanlar hariç boynuzlarından bir veya ikisi kökünden kırık olan, dişlerinin tamamı veya çoğu dökük olan, hayvanların kurban olarak satın alınmaması gerekmektedir." dedi.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, kurbanlıklarla ilgili Ticaret Gazetesi ve Nefes Gazetesine birtakım açıklamalarda bulundu. Ticaret Gazetesinden Gülcihan Altinkaya'nın konuyla ilgili haberi şöyle;

Kurban Bayramı'na az bir zaman kala kurbanlık fiyatları merak konusu oldu. Ancak artan girdi maliyetleri kurbanlık fiyatlarına da yansdı. TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, kurbanlık fiyatlarında bu yıl ortalama yüzde 18 civarında artış öngördüklerini söyledi. Bu artışta en önemli faktörün yem başta olmak üzere girdi maliyetlerinin yüksekliğinden kaynaklı olduğunu aktaran Çelik, "Bu yüzde 18 artışa rağmen yetiştiricilerimizin fazla bir kazancı olmadığını da altını çizmem gerekiyor. Kurbanlıkların fiyatları bölgelere göre değişmekle birlikte canlı kilogram fiyatının 270 ile 300 TL arasında olacağını tahmin ediyoruz. Dolayısıyla vatandaşlarımız küçükbaş kurbanlıkları 11 ile 18 bin TL arasında bir fiyatla alabilecek. Büyükbaş hayvanda ise bu fiyatlar 100 bin TL'den 160 bin TL'ye kadar çıkabiliyor. Kurbanlık fiyatlarıyla ilgili sahadan edindiğimiz bilgilere göre, öngörülerimiz bu şekilde olsa da asıl fiyat oluşumunun mayısın ikinci haftasından itibaren netleşeceğini söyleyebiliriz" dedi.

3 milyona yakın küçükbaş kurbanlık kesilmesi bekleniyor

Her yıl kurban bayramlarında 2,5-3 milyon civarında küçükbaş hayvan kurban edildiğini belirten Çelik, "Bu yılki Kurban Bayramı'nda da 3 milyondan fazla küçükbaşın kurbanlık için hazır olacağını rahatlıkla söyleyebiliriz. 2023 yılında 847 bin büyükbaş, 2,8 milyon küçükbaş hayvan kurban edilirken 2024 yılında 2 milyon küçükbaş ve 500 bin büyükbaş olmak üzere toplamda yaklaşık 2,7 milyon kurbanlık hayvan kesildi. Bu yıl da özellikle küçükbaş hayvan olarak 3 milyona yakın kurbanlığın kesileceğini öngörüyoruz. Dolayısıyla öncelikle belirtmek gerekirse bu yıl Kurban Bayramı öncesi ve bayramda özellikle küçükbaş hayvan arzında bir sorun olmayacağını söyleyebiliriz. Diğer yandan her bayramda olduğu gibi bu bayramda da hayvan varlığımız talebi karşılayacak seviyede. Vatandaşların çoğunlukla yine küçükbaşa yöneleceğini düşünüyoruz" diye konuştu.

"Üretmezsek tükeniriz"

Artan üretim maliyetlerinin hayvancılığın sürdürülebilir olması önündeki en büyük engellerden birisi olduğunu belir-

ten Çelik, "Sadece hayvansal ürünlerde değil meyve ve sebze gibi bitkisel gıda ürünlerinde de maliyet artışları çiftçileri bir hayli zorluyor. Hayvancılıkta yem maliyetleri, toplam üretim giderlerinin büyük bir bölümünü oluşturur. Son yıllarda yem fiyatlarının haddinden fazla artması, hayvancılık sektöründe ciddi sıkıntılara yol açıyor. Yetiştiricilerin maliyetleri karşılamakta zorlanması, üretim verimliliğini düşürüyor ve sektörde sürdürülebilirliği tehdit ediyor. Yüksek yem fiyatları hem üretici hem de tüketici açısından olumsuz sonuçlar doğuruyor. Bu olumsuzluklar et ve süt üretimini azalttığından bu durum fiyatların yükselmesine yol açıyor. Fiyatlar yükselince bu defa tüketicinin alım gücü zorlanır ve tüketim azalır ki bu insanların sağlıklı beslenmesi açısından istemediğimiz bir durum. Sürekli üretimin artırılması ve daha çok üretmemiz gerekiyor. Üretmezsek tükeniriz. Çünkü başka bir çaremiz yok. Hayvancılık sürsün, tüketicilerin uygun fiyatlardan rahatça tüketmesini istiyor-sak üretmeliyiz" dedi.

"Belediyeler, işgaliye ücreti talep etmemeli"

Her Kurban Bayramı öncesinde belediyelere yetiştiricilere destek olmaları çağrısında bulunduklarını aktaran Çelik, "Sosyal belediyeçilik anlayışını gözeteerek kurban satış ve kesim yerlerinde yetiştiricilerden ücret talep etmemelerini istiyoruz. Belediyelerin yetiştiricilerden aldığı yüksek işgaliye ücretleri doğal olarak kurbanlık fiyatlarına ve vatandaşlara yansıyor. Belediyelerden sosyal yardım anlayışı içinde davranarak işgaliye ücreti talep etmemelerini istiyoruz" dedi.

Diğer yandan Nefes Gazetesi Muhabiri Songül Dalgıç Bilgili'nin haberine göre TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, alım gücüne bağlı olarak geçtiğimiz yıl kurbanlık talebinde bir azalma yaşandığını hatırlatarak, bu yıl da talepte bir miktar daralma olabileceğini söyledi.

Kurbanlık fiyatlarında bu yıl ortalama yüzde 18 artış yapıldığını aktaran Çelik, ancak yüksek girdi maliyetlerinden dolayı üreticinin kazancının sınırlı kaldığını vurguladı. Vatandaşın fiyatlar nedeniyle küçükbaş hayvana yöneleceğini ve kurbanlık sayısının bu yılda 2 milyonun altına düşmeyeceğini aktaran Çelik, "Büyükbaşta hisseli kurban alımına girecek olan bir vatandaş en azından bir hisse için 22-30 bin lira ödemek zorunda kalmak yerine daha uygun olması nedeniyle küçükbaş hayvan kesimine yönelebilirler" dedi.

GENEL BAŞKAN ÇELİK KURBANLIKLARLA İLGİLİ AÇIKLAMALARDA BULUNDU

Ülkemizde Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2024 yılsonu verilerine göre 16 milyon 986 bin büyükbaş, 54 milyon 903 bin küçükbaş hayvan bulunuyor. Bu sayının 44 milyon 81 bini koyun, 10 milyon 822 bini ise keçi varlığına ait. Bayramda özellikle küçükbaş hayvan arzında bir sorun olmayacağını aktaran Çelik, "Bu yılki Kurban Bayramı'nda da 3 milyondan fazla küçükbaşın kurbanlık için hazır olacaktır" diye ekledi.

Kurban Bayramı'nda tahminen 2,5 milyonu küçükbaş olmak üzere toplamda 3 milyonun üzerinde kurbanlık hayvan satışı gerçekleşti. “

- “ Vatandaşlarımız bu bayramda da kurbanlık için küçükbaş hayvana yoğun ilgi gösterdi.”

- “ Bayram süresince satılamayan hayvanlar ile karantina engeline takılan hayvanların ESK tarafından satın alınması memnuniyet verici.”

- “ Kesimlerin ardından ziyan olan milyarlarca liralık deri kaybı ekonomik açıdan üzüntü verici.”

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYE) Genel Başkanı Nihat Çelik, Kurban Bayramı'nda 2,5 milyonu küçükbaş olmak üzere toplam 3 milyonun üzerinde kurbanlık hayvan satışı gerçekleştirildiğinin tahmin edildiğini belirterek “ Vatandaşlarımız bu bayramda da kurbanlık için küçükbaş hayvana yoğun ilgi gösterdi.” dedi.

Çelik, AA muhabirine kurban bayramı sonrasında değerlendirmelerde bulundu.

Kurban bayramında 3 milyonun üzerinde kurban kesildiğini tahmin ettiklerini belirten Çelik, vatandaşların küçükbaş hayvan kesimine göstermiş oldukları yoğun ilgiden dolayı sektör olarak memnuniyet duyduklarını söyledi.

Çelik, kurban bayramı nedeniyle ülke genelinde bazı illerde hareketlilik bazı illerde ise durgunluk yaşandığına işaret ederek “ Kurban bayramı arifesinde ve bayram günlerinde ülkemizin genelinde özellikle büyük şehirlerimizde kurban pazarlarında ve yetiştiricilerin işletmelerinde kurbanlıklar büyük ölçüde satıldı. Kurbanlık satışlarında birçok ilimizde hareketlilik görülürken bazı illerimizde ise durgunluk nedeniyle beklenen satışlar gerçekleşmedi. Geçen yıl 2,2 milyonun üzerinde küçükbaş hayvan kurban edilirken bu yıl bu rakamın 2,5 milyon civarında seyrettiğini ve büyükle birlikte 3 milyonun üzerinde kurban kesildiğini tahmin ediyoruz. “ ifadelerini kullandı.

Öte yandan Diyanet Vakfı'nca yurt içi ve yurt dışında 890 bin, Türk Kızılay'ı tarafından 170 bin civarında vekâletle kurban kesildiğini belirten Çelik, diğer kuruluşlar ve zincir marketlerle birlikte

toplamda 1 milyonun üzerinde kurbanlık kesiminin gerçekleştiğini vurguladı.

Çelik, Kurban Bayramı'nda satılamayan kurbanlık vasfı taşıyan hayvanlar ile karantina uygulamaları nedeniyle işletmelerine hayvan hareket kısıtlaması getirildiği için kurban pazarlarına hayvanlarının sevkini gerçekleştiremeyen yetiştiricilere ait kurbanlık hayvanların Et ve Süt Kurumu tarafından satın alınacağını belirterek, yetiştiricilerin mağduriyetini önlemek açısından memnuniyet verici bir hizmet olduğunu anlattı.

Elde kalan hayvanlar için Et ve Süt Kurumu tarafından tavan fiyatların açıklandığını ve Kurumun resmi internet sitesinde yayınlandığına dikkat çeken Çelik, açıklanan fiyatların hayvanın yaşına, cinsine, randımanına ve karkas ağırlığına göre değişebileceğini ifade etti.

Genel Başkan Çelik, karantina nedeniyle hayvanlarını pazara götüremeyen yetiştiricilere büyük kolaylık sağlandığını belirterek “ Bakanlığımızın bu yıl ilk defa uygulamaya koyduğu karantina nedeniyle kurban pazarlarına sevk edilemeyen hayvanların, karantina süreci bittiğinde ESK tarafından satın alınacak olması yetiştiricilerimiz için son derece önemli bir hizmet olmuştur. Bu manada Bakanımız Sayın İbrahim Yumaklı'nın şahsında Et ve Süt Kurumu'na yetiştiricilerimiz adına teşekkür ediyoruz “ ifadelerini kullandı.

Kesimlerin ardından ortaya çıkan deri kaybının ekonomik açıdan üzüntü verici olduğunu vurgulayan Çelik, “ Kurban bayramlarında değerlendiremediğimiz çok önemli bir deri potansiyelimiz var. Yıllar önce kurban bayramlarında adeta deri kapma yarışı varken bugün toplama, nakliye, tuzlama, depolama gibi maliyetlerin yüksek olmasından dolayı kurban derilerini maalesef kimse almıyor. Böyle olunca da milyarlarca liralık milli servetimizin israf edilmesi, ekonomik açıdan üzüntü verici bir durum olmaktadır. Dolayısıyla Kurban Bayramlarındaki deri kayıplarını önleyerek ülkemiz ekonomisine ciddi bir katkı sağlamak için topyekûn seferber olmalıyız.” değerlendirmesinde bulundu.

GENEL BAŞKAN ÇELİK; BAYRAM DOLAYISIYLA 3 MİLYONUN ÜZERİNDE KURBANLIK SATILDI

Bayramda 3 milyon kurbanlık satıldı

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYE) Genel Başkanı Nihat Çelik, Kurban Bayramı dolayısıyla 2,5 milyonu küçükbaş olmak üzere 3 milyonun üzerinde kurbanlık satıldığını tahmin ettiklerini bildirdi.

Çelik, Kurban Bayramı için gerçekleşen hayvan satışlarına ilişkin değerlendirmede bulundu.

Bayram döneminde yetiştiricilerin elindeki kurbanlıkların büyük ölçüde satıldığına işaret eden Çelik, “Geçen yıl 2,2 milyonun üzerinde küçükbaş hayvan kurban edilirken bu yıl bu rakam 2,5 milyon civarında seyretti. Kurban Bayramı'nda 2,5 milyon küçükbaş olmak üzere 3 milyonun üzerinde kurbanlık hayvan satışı gerçekleştiğini tahmin ediyoruz.” dedi.

Çelik, Türkiye Diyanet Vakfı'nca yurt içi ve yurt dışında 890 bin, Türk Kızılay tarafından 170 bin civarında vekâletle kurban kesildiğini, diğer kuruluşlar ve zincir marketlerle birlikte bu rakamın 1 milyonun aşğını belirtti.

Satılamayan kurbanlıklar ile karantina uygulamaları nedeniyle kurban pazarlarına hayvanlarının sevkini gerçekleştiremeyen yetiştiricilere ait hayvanların Et ve Süt Kurumu (ESK) tarafından satın alınacağını anımsatan Çelik, bunun, yetiştiricilerin mağduriyetini önlemek açısından memnuniyet verici bir hizmet olduğunu söyledi.

Çelik, elde kalan hayvanlar için ESK tarafından tavan fiyatların açıklandığını, fiyatların hayvanın yaşına, cinsine, randımanına ve karkas ağırlığına göre değişebileceğini ifade etti.

“DERİ KAYBI ÜZÜNTÜ VERİCİ”

Karantina nedeniyle hayvanlarını pazara götüremeyen yetiştiricilere de kolaylık sağlandığına işaret eden Çelik, “Bakanlığımızın bu yıl ilk defa uygulamaya koyduğu uygulamayla bu hayvanların karantina süreci bittiğinde ESK tarafından satın alınacak olması, yetiştiricilerimiz için son derece önemli. Bu manada Bakanımız Sayın İbrahim Yumaklı'nın şahsında ESK'ye yetiştiricilerimiz adına teşekkür ediyoruz.” diye konuştu.

Çelik, öte yandan bayramda ortaya çıkan hayvan derisi kaybının ekonomik açıdan üzüntü verici olduğunu dikkati çekerek, şunları kaydetti:

“Değerlendiremediğimiz çok önemli bir deri potansiyelimiz var. Yıllar önce kurban bayramlarında adeta deri kapma yarışı varken bugün toplama, nakliye, tuzlama, depolama gibi maliyetlerin yüksek olmasından dolayı kurban derilerini maalesef kimse almıyor. Böyle olunca da milyarlarca liralık milli servetimizin israf edilmesi, ekonomik açıdan üzüntü verici bir durum olmaktadır. Dolayısıyla deri kayıplarını önleyerek ülkemiz ekonomisine ciddi katkı sağlamak için topyekûn seferber olmalıyız.” (aa)

TÜDKİYEB GENEL BAŞKANI ÇELİK, AGRO TV'DE GÜNDEMİ DEĞERLENDİRDİ

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, 12 Haziran 2025 tarihinde AGRO TV'de Taner Öztürk'ün hazırlayıp sunduğu "AGRO TV ile Günaydın" programına canlı yayın konuğu olarak katılarak sektörün gündemine ilişkin çeşitli değerlendirmelerde bulundu.

Genel Başkan Çelik, kurban bayramı sonrası sektörün durumunu kısaca değerlendirerek " Bu yıl kurban bayramı sektörümüz açısından güzel geçti. İnsanlarımız artık kurbanlık noktasında küçükbaşa yönelmiştir. Her yıl 1 milyonun üzerinde kayıt dışı kesimler olmaktadır. Kırsalda yaşayanlar ya kendi işletmelerinde ya da çevrelerinden aldıkları hayvanları kurban etmektedir. Bu yıl ciddi manada küçükbaş hayvan kurban edilmiştir. Elde kalan hayvanları ESK alacağını ilan etmiştir ancak bu alımlara çok fazla ihtiyacımız yok gibi gözüküyor. Dolayısıyla bu tabloda memnuniyet duyuyoruz. " dedi.

Çelik, kurban bayramını ticarete çevirenler için üzüntü duyduklarına dikkat çekerek " Dernek ve vakıfların çoğu kurban işlerini ticaret haline, meslek haline getirdiler. Bunun önüne geçemiyoruz. Çünkü her işimizde olduğu gibi bu işlerin arkasında nemalananlar var. Ancak insanlar son zamanlarda sorumlu davranıyor. Kendi kurbanlarını görerek alıp kesiyor veya kestiriyor. Kurban maneviyata uygun kesilmelidir. Marketlerin et satışlarını kurban olarak göremeyiz. Kimse kendini kandırmasın. " ifadelerini kullandı.

Tarım Orman Şûrası hakkındaki görüşlerini de dile getiren Çelik, toplam kırmızı et üretimindeki küçükbaşın payının yüzde 25'lerden yüzde 35 civarına çıkarılmasının memnuniyet verici olduğunu, küçükbaş hayvancılıkla ilgili kararla-

rın sektöre olumlu yansıtacağını ancak Şûra'da alınan kararların kağıt üzerinde kalmaması gerektiğini ve bu hedefi belirleyenlerin gerçekleşme noktasında sektör temsilcileri ile işbirliğini artırması gerektiğini kaydetti.

Çelik, çoban sorununun çözümünde bürokrasi nedeniyle istenilen sonucun alınamadığına işaret ederek " Samimiyet olmadıktan sonra hiçbir sorun çözülemez. Çoban sorunu ile ilgili çalışmalarımız belli bir noktaya gelmişti ancak bazı bürokratik engeller aşılamadığından halen bu konuda bir gelişme sağlanamadı. Bu da sektörümüz açısından üzücü bir durumdur. Biz öncelikle yerli çoban sorununun çözülmesinden yanayız. Yabancı uyruklu çobanlar alternatif olmakla beraber taşımalarıyla suyla değirmen çalıştırmak gibi bir durumda nereye kadar gidebiliriz. " dedi.

Küçükbaş hayvancılık desteklemelerinde yaşanan sorunlara da açıklık getiren Çelik, " Yeni destekleme modeli çıkmadan önce anaç koyun keçi desteklemelerinin devam ettirilmesini ısrarla talep etmiştik. Sayın Bakanım ve Bakan Yardımcıma yeni modeldeki kuzu oğlak desteği ile istenilen başarının sağlanamayacağı yönünde endişelerimi dile getirmiştik. Bugün geline nokta yapılan destekleme ödemelerine baktığımızda maalesef desteklerden faydalanan yetiştirici sayımız 200 binlerden 137 bine düşmüştür. Diğer taraftan toplam ödenen destek tutarı geçen sene ödenen tutar ile hemen hemen aynı kalmıştır ama yetiştirici sayısı azalmıştır. Ayrıca yetiştiricilere verilen desteklerin yüzde 40'ı küpe ve aşı ücretleri ile küpeleme işlemlerine gitmiştir. Bu nedenle önümüzdeki dönem desteklerden aşı ve küpe ücretlerinin kesilmemesini talep ediyoruz. " değerlendirmesinde bulundu.

Terörsüz Türkiye süreci hayvancılığa katkı sağlayacak

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, terör nedeniyle özellikle hayvancılık sektöründe büyük kan kaybı yaşandığını bildirerek, "Ülkemize yıllardır büyük zarar veren terörün sona ermesiyle sektörümüz zirveye emin adımlarla ilerleyecek." ifadesini kullandı. Çelik, yazılı açıklamasında, "Terörsüz Türkiye" kapsamında

başlatılan süreçten özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki yetiştiricilerin memnun olduğunu aktardı.

Yeni sürecin tamamlanmasıyla birlikte şehirlerden köylere dönüşün hızlanacağını ve hayvancılığın daha ileri boyutlara taşınacağını belirten Çelik, "Terör nedeniyle özellikle hayvancılık sektöründe büyük kan kaybı yaşandı. Ülkemize yıllardır büyük zarar veren terörün

sona ermesiyle sektörümüz zirveye emin adımlarla ilerleyecek" dedi.

Çelik, şunları kaydetti:

"İnsanımız, hayvancılığımız, ekonomimiz kazanacak ve en önemlisi Türkiye kazanacak. Terörden çok fazla çekmiş olan bu bölgelerimizde terörün sona ermesiyle hayvancılık yeniden şaha kalkacak ve ülkemizin hayvancılık merkezi olmaya devam edecek."

Barut kokan mera ve yaylalarımız "Terörsüz Türkiye"de kuzu ve oğlaklarımızla şenlenecek."

- "Yemyeşil mera ve yaylalarımızda silah sesleri değil kuzu ve oğlaklarımızın sesleri yükselecek."

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, "Terörsüz Türkiye" sürecinden dolayı büyük memnuniyet duyduğunu belirterek, "Ülkemize yıllardır çok büyük zararlar veren terör belasının sona ermesiyle birlikte sektörümüz zirveye emin adımlarla ilerleyecektir." dedi.

"Terörsüz Türkiye" kapsamında başlatılan süreçten özellikle Doğu ve Güneydoğu Bölgelerindeki yetiştiricilerin oldukça memnun olduğuna dikkat çeken Çelik, yeni sürecin tamamlanmasıyla birlikte şehirlerden köylere dönüşün hızlanacağını ve hayvancılığın daha ileri boyutlara taşınacağını ifade ederek başta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere süreçte emeği, katkısı olan herkese sektörü adına teşekkür etti.

Genel Başkan Çelik, "Terörsüz Türkiye" süreciyle birlikte bölgede mera ve yaylaların şenlenmeye başladığına işaret ederek "Barut kokan meralarımız, yaylalarımız artık kuzu ve oğlaklarımızla şenlenecek. Artan yem maliyetlerinin sebeplerinden biri olan ve güvenlik nedeniyle otlatılamayan yemyeşil mera ve yaylalarımızda artık silah sesleri değil kuzu ve oğlaklarımızın sesleri yükselecek. Çoban kardeşlerim bundan böyle huzurlu, mutlu bir şekilde sürülerini güdecek. Terör belası yüzünden şehirlere göç eden insanlarımız köylerine geri dönecek. Üretim ve istihdamın artmasıyla birlikte bölgesel kalkınma hızlanacak ve bu da tersine göçü teşvik edecek. Dolayısıyla, insanımız kazanacak, hayvancılığımız kazanacak, ekonomimiz kazanacak ve en önemlisi Türkiye kazanacak." ifadelerini kullandı.

"Terörsüz Türkiye" sürecinin hayvan sayısını büyük ölçüde artıracığının altını çizen Çelik, ekonomide yeni bir sayfa açılacağını ve barış ortamının bölge ve ülke ekonomisini canlandırıp, yeni yatırımların önünü

açacağını, tarım başta olmak üzere her sektörde sıçrama sağlayacağını vurguladı.

Çelik, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinin hayvancılık için çok önemli olduğunu ve bu bölgelerde yaşayan insanların çoğunlukla geçimlerini hayvancılıktan sağladıklarını belirterek "Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerimiz küçükbaş hayvancılıkta önemli bir paya sahiptir. Küçükbaş hayvan varlığımızın yüzde 44'ü bu Bölgelerimizde bulunmaktadır. Bu da göstermektedir ki bu bölgelerimiz ülkemiz genelinde küçükbaş hayvancılığın merkezi konumundadırlar. Dolayısıyla terörden çok fazla çekmiş olan bu bölgelerimizde terörün sona ermesiyle birlikte hayvancılık yeniden şaha kalkacak ve ülkemizin hayvancılık merkezi olmaya devam edecektir." dedi.

Yıllardır ülkeye hem ekonomik hem de toplumsal olarak büyük zarar ve acılar veren terörün sona ermesiyle birlikte Türkiye'nin önünde yeni bir sayfa açılacağını söyleyen Çelik, "Süreç başarıyla tamamlanır ve terörden tamamen arınırsak ülkemiz ve bölgenin ekonomik anlamda çehresinin değişeceğine ve barış ortamıyla birlikte üretimde, ticaretle, istihdam ve ihracatı geliştirmede olumlu sonuçlar elde edileceğine, birkaç yıl içerisinde bölgenin cazibe merkezi konumuna geleceğine inanıyoruz." ifadelerini kullandı.

Çelik, terör nedeniyle özellikle hayvancılık sektöründe çok büyük kan kaybı yaşandığına işaret ederek "Bölge hayvancılığındaki kan kaybının faturası aslında ülkemizin her bölgesine olumsuz olarak yansımıştır. Bugün yaşadığımız kırmızı et açığının kapatılmasının ve başta Orta Doğu Ülkeleri olmak üzere net bir şekilde ihracatçı konumuna gelebilmemizin yolu "Terörsüz Türkiye" süreciyle birlikte açılmıştır." değerlendirmesinde bulundu.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Çelik, öte yandan, terörsüz bir Türkiye'nin bölgesel ve küresel düzeyde güçlü bir aktör olacağını altını çizerek, sürecin biran önce tamamlanmasını beklediklerini sözlerine ekledi.

GENEL BAŞKAN ÇELİK: TERÖRSÜZ TÜRKİYE SÜRECİ HAYVANCILIĞA KATKI SAĞLAYACAK

Terörsüz Türkiye süreci hayvancılığı geliştirecek

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Nihat Çelik, "Ülkemize yıllardır büyük zarar veren terörün sona ermesiyle sektörümüz zirveye emin adımlarla ilerleyecek." ifadesini kullandı. **Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik**, terör nedeniyle özellikle hayvancılık sektöründe büyük kan kaybı yaşandığını bildirerek, "Ülkemize yıllardır büyük zarar veren terörün sona ermesiyle sektörümüz zirveye emin adımlarla ilerleyecek." ifadesini kullandı.

Çelik, yazılı açıklamasında, "Terörsüz Türkiye" kapsamında başlatılan süreçten özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki yetiştiricilerin memnun olduğunu aktardı. Yeni sürecin tamamlanmasıyla birlikte şehirlerden köylere dönüşün hızlanacağını ve hayvancılığın daha ileri boyutlara taşınacağını belirten Çelik, "Terör nedeniyle özellikle hayvancılık sektöründe büyük kan kaybı yaşandı. Ülkemize yıllardır büyük zarar veren terörün sona ermesiyle sektörümüz zirveye emin adımlarla ilerleyecek." değerlendirmesinde bulundu. Çelik, terör nedeniyle şehirlere göç eden insanların köylerine geri döneceğine de işaret etti.

Üretim ve istihdamın artmasıyla bölgesel kalkınmanın hızlanacağını ve bunun da tersine göçü teşvik edeceğini bildiren Çelik, şunları kaydetti: "İnsanımız, hayvancılığımız, ekonomimiz kazanacak ve en önemlisi Türkiye kazanacak. Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerimiz küçükbaş hayvancılıkta önemli bir paya sahip. Küçükbaş hayvan varlığımızın yüzde 44'ü bu bölgelerimizde bulunuyor. Dolayısıyla terörden çok fazla çekmiş olan bu bölgelerimizde terörün sona ermesiyle hayvancılık yeniden şaha kalkacak ve ülkemizin hayvancılık merkezi olmaya devam edecek. Süreç başarıyla tamamlanır ve terörden tamamen arınırsak, ülkemiz ve bölgenin ekonomik anlamda çehresinin değişeceğine, birkaç yıl içinde bölgenin cazibe merkezi konumuna geleceğine inanıyoruz." AA

“TARIMSAL DESTEKLER EKONOMİK ŞARTLARA UYGUN ARTIRILMALI”

■ **TÜRKİYE** Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYE) Genel Başkanı Nihat Çelik, 14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü nedeniyle yaptığı açıklamada, çiftçilerin, ülkenin kalkınmasında ve ekonominin büyümesinde yoğun emek sarf eden kesimlerin başında geldiğine işaret etti. Gerek bitkisel gerekse hayvansal üretimin artırılması için çiftçi ve yetiştiricilerin sorunlarının çözülmesi gerektiğini aktaran Çelik, böylelikle tarımın daha iyi noktalara gelebileceğini belirtti. Çelik, çiftçi sayısının artmasını sağ-

lamak ve çiftçilerin yaş ortalamasını düşürmek için kalıcı çözümlerin üretilmesi gerektiğini bildirerek, “Son yıllarda kayıtlı çiftçi sayımızın giderek azalma eğiliminde olmasının nedenleri gerçekçi analizlerle ortaya konulmalı ve artış için neler yapılması gerekiyorsa zaman kaybedilmeden gerekli tedbirler alınmalıdır. Diğer taraftan son yıllarda çiftçilerin yaş ortalaması 55-60'lara ulaştı. Bu konuda da gençlerimizi tarıma yönlendirecek destek ve teşviklerin daha fazla artırılması zorunludur” değerlendirmesinde bulundu. ■■

GENEL BAŞKAN ÇELİK, DÜNYA ÇİFTÇİLER GÜNÜYLE İLGİLİ AÇIKLAMALARDA BULUNDU

‘Tarıma genç nefes üretime yeni destek şart’

TÜDKİYE Başkanı Çelik'ten “Dünya Çiftçiler Günü” mesajı: Desteklerin günümüz ekonomik şartlarıyla örtüşecek şekilde artırılması, tarımsal üretimin daha sürdürülebilir hale gelmesine büyük katkı sağlayacaktır.

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYE) Genel Başkanı Nihat Çelik, tarımsal desteklerin günün ekonomik şartlarıyla örtüşecek şekilde artırılmasının, tarımsal üretimin daha sürdürülebilir hale gelmesine büyük katkı sağlayacağını bildirdi.

Çelik, 14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü nedeniyle yaptığı açıklamada, çiftçilerin, ülkenin kalkınmasında ve ekonominin büyümesinde yoğun emek sarf eden kesimlerin başında geldiğine işaret etti.

Gerek bitkisel gerekse hayvansal üretimin artırılması için çiftçi ve yetiştiricilerin sorunlarının çözülmesi gerektiğini aktaran Çelik, böylelikle tarımın daha iyi noktalara gelebileceğini belirtti. Çelik, çiftçi sayısının artmasını sağlamak ve çiftçilerin yaş ortalamasını düşürmek için kalıcı çözümlerin üretilmesi gerektiğini bildirerek, “Son yıllarda kayı-

lı çiftçi sayımızın giderek azalma eğiliminde olmasının nedenleri gerçekçi analizlerle ortaya konulmalı ve artış için neler yapılması gerekiyorsa zaman kaybedilmeden gerekli tedbirler alınmalıdır. Diğer taraftan son yıllarda çiftçilerin yaş ortalaması 55-60'lara ulaştı. Bu konuda da gençlerimizi tarıma yönlendirecek destek ve teşviklerin daha fazla artırılması zorunludur.” değerlendirmesinde bulundu.

Tarımın tüm ülkeler için stratejik bir sektör olduğunu ifade eden Çelik, şunları kaydetti: “Artan nüfusun gıda ihtiyacının karşılanması, gıda güvenliğinin sağlanması ve doğal kaynakların korunması gibi hususlar, tarım sektörünün önemini artırmaktadır. Bu nedenle tarımın ve çiftçilerin desteklenmesi elzemdir.

Devletimiz tarımda üretimin artırılması noktasında çiftçilerimize mazotundan gübresine, tohumluktan hayvancılığa kadar her türlü desteği mali imkanlar ölçüsünde vermeye gayret ediyor. Desteklerin, günümüz ekonomik şartlarıyla örtüşecek şekilde artırılması, tarımsal üretimin daha sürdürülebilir hale gelmesine büyük katkı sağlayacaktır.”

Yeryüzünde yaşayan tüm insanların çiftçilere olan borcu hiçbir zaman bitmeyecektir.”

- “Çiftçilerimize verilen destekler günümüz ekonomik şartlarıyla örtüşecek şekilde artırılmalı. “

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYE) Genel Başkanı Nihat Çelik, 14 Mayıs tarihinde tüm ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de “Dünya Çiftçiler Günü” olarak kutlanıldığını hatırlatarak “Çiftçilerimiz, ülkemizin kalkınmasında, ekonomimizin büyümesinde, sofralarımıza ulaşan türlü nimetin üretiminde alın teri dökerek, yoğun emek sarf eden kesimlerin başında gelmektedir.” dedi.

Tarım sektörünün temelinde en büyük emeğin çiftçilere ait olduğuna dikkat çeken Çelik, çiftçilerin sadece gıda üretmekle kalmadığını aynı zamanda ekonomik kalkınmanın, sürdürülebilirliğin ve toplumsal refahın temelini de oluşturduklarını ve kırsal alanlarda hayatın devamlılığını sağlaması yanında yerel ekonomilere can vererek kültürel mirasın da korunmasına katkıda bulunduklarını söyledi.

Genel Başkan Çelik, çiftçilik mesleğinin dünyanın en eski mesleği olduğuna işaret ederek “Yiyeceğini kendi üretmeyi başaran insanoğlu, çiftçilik sayesinde yerleşik düzene geçebilmiş ve günümüz uygarlığının temellerini atabilmiştir. Bugün dünyanın her ülkesinde, insanın yaşadığı her yerde çiftçiliğin önemi hiç değişmemiştir ve hiçbir zaman da değişmeyecektir. Dünya var oldukça yok olmayacak tek meslek yine çiftçilik olacaktır. Dolayısıyla yeryüzünde yaşayan tüm insanların çiftçilere olan borcu hiçbir zaman bitmeyecektir.” İfadelerini kullandı.

Öte yandan insan hayatına direkt etki eden çiftçiliğin çok önemli bir uğraş olmasına rağmen halen ülkemizde çiftçilerin çözüm bekleyen önemli sorunları olduğunun altını çizen Çelik, gerek bitkisel

gerekse hayvansal üretimin artırılması noktasında çiftçi ve yetiştiricilerin tüm sorunlarının çözülmesi ile tarımın daha iyi noktalara gelebileceğini vurguladı.

Çelik, gerek çiftçi sayısındaki artışı sağlamak gerekse çiftçilerin yaş ortalamasını düşürmek için kalıcı çözümlerin üretilmesi gerektiğini belirterek “Son yıllarda kayıtlı çiftçi sayımızın giderek azalma eğiliminde olmasının nedenleri gerçekçi analizlerle ortaya konulmalı ve yeniden artış için neler yapılması gerekiyorsa zaman kaybedilmeden gerekli tedbirler alınmalıdır. Diğer taraftan son yıllarda çiftçilerin yaş ortalamasının 55-60 lar seviyesine ulaşmış olması da yine bu konuda gençlerimizi tarıma yönlendirecek destek ve teşviklerin daha fazla artırılmasını zorunlu hale getirmektedir.” değerlendirmesinde bulundu.

İnsanoğlunun en kadim mesleği olan çiftçiliğin daha fazla desteklenmesini talep eden Çelik, “Tarım tüm ülkeler için çok önemli ve stratejik bir sektör olup, artan nüfusun gıda ihtiyacının karşılanması, gıda güvenliğinin sağlanması ve doğal kaynakların korunması gibi hususlar tarım sektörünün önemini artırmaktadır, bu yüzden tarımın ve çiftçilerin desteklenmesi elzemdir. Devletimiz tarımda üretimin artırılması noktasında çiftçilerimize mazotundan gübresine tohumluktan hayvancılığa kadar her türlü desteği mali imkanlar ölçüsünde vermeye gayret ediyor. Ancak bu desteklerin günümüz ekonomik şartlarıyla örtüşecek şekilde artırılması, çiftçilerimizin daha verimli ve karlı olmalarını sağlaması yanında tarımsal üretimin daha sürdürülebilir hale gelmesine de büyük katkı sağlayacaktır.” dedi.

TÜDKİYE Genel Başkanı Nihat Çelik, tüm çiftçilerin “14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü”nü kutlayarak bol kazançlı, bereketli, sağlıklı bir yıl geçirmeleri temennilerinde bulundu.

KOYUN VE KEÇİ SÜTÜNÜN DAHA FAZLA TÜKETİLMESİ, “SEKTÖRE OLUMLU YANSIYACAK”

TÜDKİYEB Genel Başkanı Nihat Çelik, koyun ve keçi sütünün daha fazla tüketilmesinin sektöre olumlu yansıyacağını belirterek “Süt üreticileri üretimi devam ettiremediği zaman dişi hayvanları kesime götürmek zorunda kalıyor” dedi.

■ **TÜRKİYE** Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, “1 Haziran Dünya Süt Günü” dolayısıyla ülkede süt tüketimi ve üretimine ilişkin değerlendirmede bulundu. Türkiye’de süt tüketiminin Avrupa Birliği ülkelerine göre düşük olduğunu belirten Çelik, “Temel besin kaynağı olan süt tüketiminin artırılması gerekiyor. Ülkemizde süt tüketimini artıracak programlar yapılmalı. Sütün ne kadar gerekli olduğu, faydaları, özellikle çocukluk dönemindeki gelişimde süt ve süt ürünlerinin önemi anlatılarak tüketiminin artırılması teşvik edilmelidir” değerlendirmesinde bulundu. Çelik, basta çocuklar olmak üzere herkesin süt tüketiminde koyun ve keçi sütünü tercih etmesinin önem taşıdığını aktararak, “Kolay sindirilebilir, bağırsıklığı güçlendirici, kas gelişimini destekleyici, kolesterolü düşürücü gibi birçok özelliğe sahip koyun ve keçi sütünün daha fazla tüketilmesi, sektöre olumlu yansıyacaktır. Süt üreticileri

NİHAT ÇELİK

“SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK, ÜRETİCİNİN SÜTÜNÜ MAKUL FİYATTAN SATMASINA BAĞLI”

Süt üretimi ve tüketiminin artırılması gerektiğini vurgulayan Çelik, üretimin sürdürülebilirliğinin, üreticinin sütünü makul fiyattan satmasına bağlı olduğunu söyledi. Çelik, alım gücü düşük vatandaşların süt ve süt ürünlerine erişiminin zorlaştığını ve her iki tarafın da mağdur edilmemesi için gerekli dengenin sağlanması gerektiğini dile getirerek, “Çocuklarımız için 2012-2019 yıllarında uygulanmış olan ‘Okul Sütü Projesi’ yeniden hayata geçirilmeli. Belediyeler süt ile ilgili süreçlere dâhil olmalı. Kişi başı süt tüketimini artıracak yeni projeler geliştirilmelidir” dedi. Öte yandan, koyun ve keçi sütü üretiminin son 5 yılda dalgalı bir seyir izlediğine işaret eden Çelik, geçen sene hem koyun hem de keçi sütü üretiminde bir önceki yıla göre düşüş yaşandığını anımsattı. Çelik, söz konusu dönemde keçi sütü üretiminin yüzde 11,2 düşerek 482 bin 247 ton, koyun sütü üretimi de yüzde 2,9 gerile-

Sağlıklı nesiller için süt ve süt mamulleri tüketimi teşvik edilmelidir.”

–“ Çocuklarımız ve tüm vatandaşlarımızın koyun ve keçi sütü tüketmeleri tavsiyemizdir.”

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, “1 Haziran Dünya Süt Günü”nün süt sektörü ile ilgili konulara dikkat çekmek için farkındalık oluşturmayı amaçladığına dikkat çekerek sütün mineral ve vitamin içeriği bakımından kusursuz bir besin maddesi olduğunu ve sağlıklı nesillerin yetiştirilmesi adına süt ve mamulleri tüketimini artırmanın bir mecburiyet olduğunu söyledi.

Çelik, ülkemizde süt tüketiminin bir türlü istenilen düzeye gelemediğini belirterek “ Avrupa ülkelerinin birçoğunda yıllık 100 litrenin üzerinde olan süt tüketiminin ülkemizde 24-26 litre civarlarında olması, yeteri kadar süt tüketemediğimiz gerçeğini ortaya koymaktadır. İnsanlarımızın istenilen düzeyde süt tüketemediği ve her yaştan insanın, özellikle de çocukların sağlığı için vazgeçilmez temel besin kaynağı olan süt ve süt ürünleri tüketiminin düşük düzeylerde seyrediyor olması, üzerinde ciddi bir şekilde düşünülmesi gereken bir konu olarak her zaman gündemde tutulmalıdır. Dolayısıyla ülkemizde süt tüketimini artıracak programlarla sütün ne kadar gerekli olduğu, sütün faydaları, özellikle çocukluk döneminde gerek vücut gelişiminde, gerekse de büyümesinde süt ve süt ürünlerinin önemi yıl boyu değişik etkinliklerle anlatılarak süt tüketiminin artırılması teşvik edilmelidir.” ifadelerini kullandı.

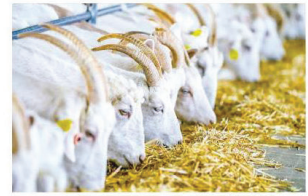
Öte yandan önceki yıllarda uygulanan “ Okul Sütü “ programlarının yeniden hayata geçirilmesinin çocuklarda süt içme alışkanlığının kazandırılmasına olumlu yansıyacağını altını çizen Çelik, ekonomik ve sosyal yönden geliş-

bilmek, toplum olarak kalkınabilmek ve fiziksel ve zihinsel niteliklere sahip sağlıklı bireyler yetiştirebilmek için süt tüketimine ağırlık verilmesi gerektiğini vurguladı.

Başta çocuklar olmak üzere tüm insanların süt tüketiminde koyun keçi sütünü tercih etmelerini önemsediklerinin altını çizen Çelik, “ Süt çok değerli bir besin olmasına karşın koyun ve keçi sütünün fayda bakımından artılarını göz önüne alarak çocuklarımız ve tüm vatandaşlarımızın koyun ve keçi sütü tüketmelerini tavsiye ediyoruz. Kolay sindirilebilir, bağırsıklığı güçlendiren, kas gelişimini artıran, kolesterolü düşürücü gibi birçok özelliğe sahip olan koyun ve keçi sütünün daha fazla tüketilmesi sektörel olarak da en önemli beklentilerimizden birisidir.” ifadelerini kullandı.

Çelik, açıklamasında süt üretimi ve süt tüketiminin artırılması için birtakım önerilerde bulunarak, “ Üretimin sürdürülebilirliği ancak üreticinin sütünü makul fiyattan satmasına bağlıdır. Öncelikle bu konunun halledilmesi gerekir. Aksi halde dişi hayvanlar kesime gitmek zorunda kalmakta bu da süt üretimine olumsuz manada etki etmektedir. Diğer taraftan alım gücü düşük olan vatandaşlarımızın süt ve süt ürünlerine erişimi zorlaşmakta olduğundan her iki kesimin de mağdur edilmemesi için gerekli dengenin sağlanması gerekmektedir. Çocuklarımız için 2012-2019 yılları arasında uygulanmış olan “Okul Sütü Projesi” yeniden hayata geçirilmeli, süt ve süt ürünlerinin fiyatları toplumun her kesiminin kolaylıkla ulaşabileceği seviyelere getirilmelidir. Belediyeler süt ile ilgili süreçlere dâhil olmalı, sütün tüketiciye ulaştırılmasında ve tüketiminin artırılmasında etkili ve sonuç odaklı organizasyonlar planlanmalıdır. Kişi başı süt tüketimi artıracak yeni projeler geliştirilmelidir.” değerlendirmesinde bulundu.

GENEL BAŞKAN ÇELİK; SAĞLIKLIL NESİLLER İÇİN SÜT İÇME ALIŞKANLIĞI VE SÜT TÜKETİMİ ARTIRILMALI

Keçi sütünün tüketilmesi sektöre olumlu yansıyacak

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, koyun ve keçi sütünün daha fazla tüketilmesinin sektöre olumlu yansıyacağını belirterek, “Süt üreticileri üretimi devam ettiremediği zaman dişi hayvanları kesime götürmek zorunda kalıyor.” dedi.

Çelik, “1 Haziran Dünya Süt Günü” dolayısıyla ülkede süt tüketimi ve üretimine ilişkin değerlendirmede bulundu.

Türkiye’de süt tüketiminin Avrupa Birliği ülkelerine göre düşük olduğunu belirten Çelik, “Temel besin kaynağı olan süt tüketiminin artırılması gerekiyor. Ülkemizde süt tüketimini artıracak programlar yapılmalı. Sütün ne kadar gerekli olduğu, faydaları, özellikle çocukluk dönemindeki gelişimde süt ve süt ürünlerinin önemi anlatılarak tüketiminin artırılması teşvik edilmelidir.” değerlendirmesinde bulundu. Çelik, basta çocuklar olmak üzere herkesin süt tüketiminde koyun ve keçi sütünü tercih etmesinin önem taşıdığını aktararak, “Kolay sindirilebilir, bağırsıklığı güçlendirici, kas gelişimini destekleyici, kolesterolü düşürücü gibi birçok özelliğe sahip koyun ve keçi sütünün daha fazla tüketilmesi, sektöre de olumlu yansıyacaktır. Süt üreticileri üretimi devam ettiremediği zaman dişi hayvanları kesime götürmek zorunda kalıyor.” ifadelerini kullandı. Süt üretimi ve tüketiminin artırılması gerektiğini vurgulayan Çelik, üretimin sürdürülebilirliğinin, üreticinin sütünü makul fiyattan satmasına bağlı olduğunu söyledi. Çelik, alım gücü düşük vatandaşların süt ve süt ürünlerine erişiminin zorlaştığını ve her iki tarafın da mağdur edilmemesi için gerekli dengenin sağlanması gerektiğini dile getirerek, “Çocuklarımız için 2012-2019 yıllarında uygulanmış olan ‘Okul Sütü Projesi’ yeniden hayata geçirilmeli. Belediyeler süt ile ilgili süreçlere dâhil olmalı. Kişi başı süt tüketimini artıracak yeni projeler geliştirilmelidir.” dedi.

TÜDKİYEB GENEL BAŞKANI ÇELİK'TEN "5 HAZİRAN DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ" MESAJI

'Plastik atık sorunu ciddiye alınmalı'

Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, tarımda plastik atık sorununun ciddiye ele alınması gerektiğini bildirdi.

Çelik, 5 Haziran Dünya Çevre Günü nedeniyle yaptığı açıklamada, plastik kirliliğinin çok önemli bir çevre sorunu olduğunu belirtti.

Bu sorunun tarım sektörüne yansımalarına işaret eden Çelik, "Çöplüklerdeki ve diğer ortamlardaki plastik atıklardan toprağa ve su kaynaklarına sızan mikroplastikler, toprak ve su kaynaklarını olumsuz etkileyerek üretimde verim kaybına neden olabilmektedir. Ayrıca hayvanlar için de ölümcül hasarlara yol açabilmektedir. Dolayısıyla plastik atıklar, bitkisel ve hayvansal gıda üretimi ve güvenliği açısından üzerinde ciddi olarak durulması gereken bir konudur." ifadelerini kullandı.

Temiz bir çevre için hepimize büyük sorumluluklar düşüyor."

- "Temiz bir çevre için plastik kirliliğini önlemek mecburiyetindeyiz"

04.06.2025 - Ankara - Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, Dünya Çevre Günü'nün her yıl 5 Haziran tarihinde değişik etkinliklerle kutlanmakta olduğunu anımsatarak, "Bugün yaşadığımız plastik kirliliği tüm canlılar ve doğal varlıklar için en büyük tehditlerin başında gelmektedir. Dünya Çevre Günü'nün bu yılki teması olan plastik kirliliğine karşı duyarlı olmak adına topyekûn plastik kirliliğine karşı harekete geçilmesi, daha temiz daha sağlıklı bir çevre için son derece önemlidir." dedi.

Çelik, Dünya çevre günü münasebetiyle yaptığı açıklamada, plastik kirliliğinin çok önemli bir çevre sorunu olduğunu ve bu sorunun tarıma da olumsuz yansıdığını kaydederek Dünyada her yıl 430 milyon tondan fazla plastik üretildiğini, bunun üçte ikisinin, tek kullanımlık kısa ömürlü ürünler olduğunu ve hızlıca atığa dönüştüğünü ve insanların gıda zincirine karışarak büyük tehlike arz ettiğini söyledi.

Plastik kirliliğinin birçok olumsuz etkiye sahip olduğuna işaret eden Çelik "Plastik kirliliği, gıda güvenliği ve kalite kaybından biyoçeşitliliğe, turizm ve ekonomi üzerindeki etkilerinden iklim değişikliğine kadar pek çok alanda geleceğimizi tehdit eden en önemli çevre sorunlarından birisidir. Dolayısıyla temiz bir çevre için hepimize büyük sorumluluklar düşüyor." ifadelerini kullandı.

Çelik, tarım sektöründe plastik atıkların hem gıda üretimi hem de güvenliği üzerinde ciddi sorunlar teşkil ettiğini

belirterek " Son yıllarda plastik atık sorunu ön plana çıkmış ve yaygın çevre sorunlarından biri olmuştur. Tarım alanlarında plastik atıkların birikmesi biyolojik çeşitlilik, toprak sağlığı ve ekosistem üzerinde olumsuz etkilere yol açabilmektedir. Çöplüklerdeki ve diğer ortamlardaki plastik atıklardan toprağa ve su kaynaklarına sızan mikroplastikler toprak ve su kaynaklarını olumsuz etkileyerek üretimde verim kaybına neden olabilmektedir. Ayrıca hayvanlar için de ölümcül hasarlara yol açabilmektedir. Dolayısıyla plastik atıklar, bitkisel ve hayvansal gıda üretimi ve güvenliği açısından üzerinde ciddi olarak durulması gereken bir konudur." dedi.

Plastik kirliliğinin önlenmesinde gerekli tedbirlerin alınmasının temiz bir çevre için bir mecburiyet olduğuna vurgu yapan Çelik " Tarımda plastik atık sorunu ciddiyetle ele alınmalı ve bunun için öncelikle verimli bir atık yönetimi ve geri dönüşüm çalışmaları üzerinde yoğunlaşılmalıdır. Bu nedenle plastik atıkların toplanması, geri dönüştürülmesi, yeniden kullanılması ve yönetilmesine ilişkin tüm herkesin daha fazla sorumluluk alması hayati derecede önem arz etmektedir. Toplumda plastik kirliliği konusunda farkındalık oluşturmak adına eğitim programları ve kampanyalar düzenlenmeli ve insanların plastik kullanımını en aza indirecek projeler geliştirilmelidir. Plastikten yapılmış ürünlerin yerine doğada daha hızlı çözünen alternatif malzemelerin kullanımı teşvik edilmelidir. İnsanların plastikleri kullanırken, tüketirken bilinçli davranması, atık olarak atarken sorumlu davranması ve mümkün olduğunca kullanımın minimum seviyelere çekilmesi bu sorunun çözümünde etkili olabilir. "değerlendirmesinde bulundu.

GENEL BAŞKAN ÇELİK, AFYONKARAHİSAR BİRLİK BAŞKANINI MAKAMINDA KABUL ETTİ

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, 8 Mayıs'ta Afyonkarahisar Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanlığına seçilen Özgür Yayla'yı makamında kabul ederek sektörle alakalı görüşmelerde bulundu.

Genel Başkan Çelik, ziyarete ilişkin olarak " Afyonkarahisar Birliğimizin Genel Kurulunda Birlik Başkanlığına seçilen kıymetli kardeşim Özgür Yayla'nın ayağının tozuyla Merkez Birliğimize yapmış olduğu ziyaretten dolayı büyük memnuniyet duydum. Özgür Başkanımın Merkez Birliği seçimlerinde delegeleriyle birlikte şahsıma vereceği tam destekten dolayı teşekkür ediyor, çıktığı bu kutlu hizmet yolunda kendisine başarılar diliyorum. Hizmet bayrağını genç kardeşime devreden saygıdeğer Başkanım Mehmet Pala'ya da vermiş olduğu hizmetler ve desteklerinden dolayı teşekkürlerimi sunuyorum. " ifadelerini kullandı.

İŞ İNSANLARI ÇİMEN VE YILDIZ GENEL BAŞKAN ÇELİK'İ MAKAMINDA ZİYARET ETTİ

Ankara Çiçekçiler Esnaf Odası Başkanı Emin Çimen ve İş insanı Erdoğan Yıldız Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Nihat Çelik'e bir ziyarette bulundular.

Genel Başkan Çelik Ziyaret ilişkin olarak " Ankara Çiçekçiler Esnaf Odası Başkanı Sayın Emin Çimen ve İş İnsanı Sayın Erdoğan Yıldız'ı Merkez Birliğimizde ağırlamaktan şeref duydum. Çok kıymetli misafirlerime nazik ziyaretleri ve değerli Başkanımın takdim ettiği çiçek için teşekkür ediyor, çalışmalarında başarılar diliyorum." dedi.

İŞ İNSANI M.AKİF YARDIMCI'DAN GENEL BAŞKAN ÇELİK'E ZİYARET

İş insanı Mehmet Akif Yardımcı ve Sosyal Hizmetler Uzmanı Sait Yardımcı Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Nihat Çelik'e bir ziyarette bulundular.

Genel Başkan Çelik, ziyarete ilişkin olarak " Erciş ilçemizin seçkin ailelerinden kıymetli iş insanı Sayın Mehmet Akif Yardımcı ve Sosyal Hizmetler Uzmanı Sayın Sait Yardımcı'nın Merkez Birliğimize yapmış oldukları ziyaretten büyük memnuniyet duydum. Nazik ziyaretleri için kendilerine teşekkür ediyor, işlerinde başarılar diliyorum. " İfadelerini kullandı.

MERKEZ BİRLİĞİ ÜST KURUL DELEGESİ VAN'LI GENEL BAŞKAN ÇELİK'İ ZİYARET ETTİ

Van Muradiye AK Parti Eski İlçe Başkanı ve aynı zamanda Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği üst kurul delegesi İbrahim Vanlı, Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Nihat Çelik'i ziyaret ederek sektörle ilgili bir takım görüşmelerde bulundular.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Çelik, ziyarete ilişkin olarak “ Van Muradiye AK Parti Eski İlçe Başkanı ve Merkez Birliğimizin üst kurul delegesi, kadim dostum Sayın İbrahim Vanlı'nın Merkez Birliğimize yapmış olduğu ziyaretten büyük memnuniyet duydum. Nazik ziyaretleri için kendisine teşekkür ediyor, çalışmalarında başarılar diliyorum.” ifadelerini kullandı.

İŞ İNSANLARI NASIROĞLU VE ÇELİK, GENEL BAŞKAN ÇELİK'E ZİYARETTE BULUNDU

Genel Başkan Çelik iş insanları Nasıroğlu ve Çelik'in Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliğine yapmış oldukları ziyarete ilişkin olarak yaptığı paylaşımında “ Çok kıymetli iş insanlarımızdan Batmanlı Hemşerim Sayın Cengiz Nasıroğlu ve beraber çalıştığı, İstanbul'dan gelerek Merkez Birliğimizi ziyaret eden çok kıymetli kardeşim Kenan Çelik'e nazik ziyaretleri için teşekkür eder, işlerinde başarılar dilerim.” ifadelerine yer verdi.

GENEL BAŞKAN ÇELİK KIRKLARELİ BİRLİK BAŞKANI ORAL'I MAKAMINDA KABUL ETTİ

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, Kırklareli Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Bülent Oral ve Birlik personelinin makamında kabul ederek sektörle ilgili birtakım görüşmelerde bulundu.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Çelik, ziyarete ilişkin olarak “Kırklareli Birliğimizin Çok Kıymetli Başkanı, kadim dostum,yolarkadaşım Sayın Bülent Oral ve beraberindeki Birlik personelinin Merkez Birliğimize yapmış olduğu ziyaretten dolayı büyük memnuniyet duydum. Bülent Başkanım ile sektörümüzle alakalı birtakım görüşmelerde bulunduk. Nazik ziyaretlerinden dolayı kendilerine çok teşekkür ediyor, birlik ve beraberliğimizin daim olması temennilerimle çalışmalarında üstün başarılar diliyorum.” dedi.

ÖZGÜR GÜVEN'DEN TÜDKİYEB GENEL BAŞKANI ÇELİK'E ZİYARET

Başbakanlık Basın Müşavirliği, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Tarım Kredi Kooperatiflerinde görev yapmış olan Özgür Güven Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Nihat Çelik'e bir ziyarette bulundu.

Genel Başkan Çelik, ziyarete ilişkin olarak “ Geçmiş dönemlerde; Başbakanlık Basın Müşavirliği, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Tarım Kredi Kooperatiflerinde 15 yıllık kamu tecrübesi ile çeşitli projelerin yürütücülüğünü üstlenen ve halen çiftçilik yapan çok kıymetli dostum Sayın Özgür Güven'in Merkez Birliğimize yapmış olduğu ziyarette tarımın gündemi ve sektörümüzle alakalı birtakım görüşmelerde bulunduk. Sayın Güven'e nazik ziyaretlerinden dolayı teşekkür ediyor, kendisine mutlu ve huzurlu bir hayat temennilerimle işlerinde kolaylıklar diliyorum.” İfadelerini kullandı.

GENEL BAŞKAN ÇELİK ŞIRNAK BİRLİK YÖNETİM KURULU ÜYESİ DEMİR'İ MAKAMINDA KABUL ETTİ

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, Şırnak Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Ömer Demir'i makamında kabul ederek sektörle ilgili birtakım görüşmelerde bulundu.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Çelik, ziyarete ilişkin olarak “Şırnak Birliğimizin Çok Kıymetli Yönetim Kurulu Üyesi, yol arkadaşım Sayın Ömer Demir'in Merkez Birliğimize yapmış olduğu ziyaretten büyük memnuniyet duydum. Nazik ziyaretlerinden dolayı kendisine çok teşekkür ediyor, birlik ve beraberliğimizin daim olması temennilerimle çalışmalarında başarılar diliyorum.” dedi.

TÜGVA ZONGULDAK TEMSİLCİSİ KARAKURT'TAN GENEL BAŞKAN ÇELİK'E ZİYARET

Tügva Zonguldak İl Temsilciliği görevini yürütmekte olan Yusuf İslam Karakurt, Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği Genel Başkanı Nihat Çelik'e bir ziyarette bulundu.

Genel Başkan Çelik, ziyarete ilişkin olarak “Zonguldak Birliğimizin Çok Kıymetli Başkanı Sayın Zeki Karakurt'un oğlu, Tügva Zonguldak İl Temsilciliği görevini yürütmekte olan Sayın Yusuf İslam Karakurt'a nazik ziyaretleri için çok teşekkür ediyorum. Genç kardeşime günün anısına sektörümüzü sembolize eden bir koyun keçi çoban maketi takdiminde bulundum. Kendisine görevinde başarılar diliyorum, sağlıklı ve mutlu bir ömür sürmesini temenni ediyorum.” İfadelerini kullandı.

TOKAT BİRLİĞİMİZİN KURUCU VE ÖNCEKİ BAŞKANI RAİF KARAGÖL VEFAT ETTİ.

Tokat Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliğinin kurucu ve önceki başkanı Raif Karagöl vefat etti. Merhum Karagöl'ün cenazesi memleketi olan Erbaa'da defnedildi. Cenaze törenine Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, Genel Başkan Yardımcısı Fettah Öztürk ve Merkez Birliği personeli katılım sağladı.

TÜDKİYEB Genel Başkanı Çelik, cenaze defni sonrası yaptığı açıklamada "Tokat Birliğimizin kurucu ve önceki başkanı, değerli büyüğümüz, emekli öğretmen Raif Karagöl hakkın rahme-

tine kavuşmuş, cenazesi Erbaa'da defnedilmiştir.

Genel başkan yardımcımız Fettah Öztürk ile birlikte katıldığım cenaze törenine merhumun yeğeni ve aynı zamanda damadı olan Samsun Birlik Başkanımız Murat Karagöl, Yozgat Birlik Başkanımız Nevzat Yıldırım ve Amasya Birlik Başkanımız Adem Özkan iştirak etmişlerdir. Merhum hocamıza Allah'tan rahmet, kederli ailesine, sevenlerine ve Samsun Birlik başkanımız Murat Karagöl'e başsağlığı ve sabırlar dilerim. Ruhu şad mekânı cennet olsun." İfadelerine yer verdi.

Edirne İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği'nin ev sahipliğinde 7 Mayıs 2025 tarihinde Edirne Ticaret Borsası Canlı Hayvan Pazarında koç teke mezatı gerçekleştirildi.

Birbirinden değerli damızlık koç ve tekelerin görücüye çıktığı mezat yetiştiricilerin yoğun ilgisi ile gerçekleşirken, mezata Çanakkale, Tekirdağ ve Kırklareli Koyun Keçi Birliklerinin Başkanları katılım sağladı.

Türkiye Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik, Edirne'de düzenlenen koç ve teke mezatına ilişkin şu ifadeleri kullandı;

“ Edirne Birliğimizin ev sahipliğinde koç ve teke mezatı gerçekleştirildi. Kıymetli Birlik Başkanım Veteriner Hekim Arif Hikmet Akbay'ın nazik davetine bir mazeretim nedeniyle katılamadığım için hoş görüsüne sığınıyor başka etkinliklerde birlikte olmayı temenni ediyorum.

Düzenlenen koç ve teke mezatına Merkez Birliğimiz adına katılım sağlayan Merkez Birliğimiz Yönetim Kurulu Üyesi ve aynı zamanda Çanakkale Birliğimizin Başkanı Doç. Dr. Ferhan Savran'a, etkinliğe katılan ve ayrıca Merkez Birliği seçimleri için birlikte yola devam mesajları veren Kırklareli Birlik Başka-

nımız Bülent Oral'a ve Tekirdağ Birlik Başkanlığına yeni seçilen çiçeği burnunda Başkanımız Kerim Heycan'a teşekkürlerimi sunuyorum. Ayrıca etkinliğe katılamayan ancak şahsıma vermiş olduğu destekten dolayı İstanbul Birlik başkanımız Kani Tunca'ya saygı ve selamlarımı gönderiyorum.

Düzenlemiş oldukları güzel etkinlik dolayısıyla Edirne Birliğimizin kıymetli ve çalışkan Başkanı, Veteriner Hekim Arif Hikmet Akbay ve ekibine teşekkür ediyor, Edirne'de ilk defa olmak üzere koç ve teke mezatının birincisini düzenlemiş olmalarından dolayı da kendilerini tebrik ve takdir ediyorum. Edirneli yetiştiricilerimize hayırlı uğurlu olması temennilerimle birlikte bundan sonraki yıllarda da bu güzel hizmetin geleneksel hale getirilerek devam etmesini diliyorum.

Edirne Birliğimize ıslah çalışmalarını geliştirmek ve yetiştiricilere daha nitelikli damızlık koç ve teke temin etmek adına başlattığı bu güzel hizmet yolunda kendilerine başarılar diliyor, tüm Birliklerimizde de bu tür etkinliklerin yapılması dileklerimle tekrar Arif Başkanım ve ekibi ile koç ve teke mezatına katılım sağlayan Birlik Başkanlarıma bir kez daha teşekkür ediyor, tüm Başkanlarımı saygılarımla selamlıyorum.”

EDİRNE KOYUN KEÇİ YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİNCE KOÇ VE TEKE MEZATI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

KOYUNCULUKTA BAŞARIYI GETİREN ADIMLAR...

Doğal ve ekonomik koşullar gözden geçirilmelidir

Koyunculuğa başlamadan önce ortamın uygun olması ve doğal ve ekonomik koşulların gözden geçirilmesi uygun olacaktır. Eldeki mevcut arazilerin koyun merası karakterini taşıması, koyunlardan elde edilen ürünlerin yetiştiriciliği yapılan bölgede ekonomik bir değere sahip olması koyunculuktan beklenen kazancın sağlanmasında etkili faktörlerin başında gelmektedir. Elde arazi varlığı koyunculuk için uygun değilse sadece bir hevese kapılarak bu işe başlamak doğru değildir. Ayrıca, ekstantif ya da entansif koyunculuk sistemlerinden hangisi için uygun ortamın var olduğunu da dikkatlice incelemek gerekir.

Uygun ırk seçimi yapılmalıdır

Bölgenin tarım koşulları ve doğa varlığı ile koyun verimlerinin ekonomik durumu yetiştireceğimiz koyun ırkında belirleyici önemli etmenlerdir. Irk ve verim yönü belirlendikten sonra amaç en uygun gelecek koyun ırkına karar verilmelidir. Koyunculukta başarı elde etme bakımından ırk seçimi dikkatle üzerinde durulacak bir noktadır. Verim yönleri birbirine benzeyen ancak aralarında ufak tefek farklar bulunan birçok koyun ırkları vardır. Bu koyun ırkları dikkatle incelenirse görülür ki, bölgenin ve tarım işletmesinin koşulları

oları bakımından her birine özgü kimi özellikleri vardır. Bu küçük farklar ve özellikleri iyi inceleyerek doğru kararı vermek ve uygun ırkı seçmek, sağlam ve başarılı ilk adımı atmak demektir.

Sürü büyüklüğü ve koyunculuğa başlama zamanı belirlenmelidir

Koyunculukta sürüler birkaç başlık küçük ev sürülerinden 3000-4000 başlık açık otlak sürülerine kadar büyük değişiklikler gösterir. Çiftlik sürüleri, çiftlikteki üretim şubelerinden biridir. Ancak kimi ülkelerde görüldüğü gibi birçok sürü bir araya getirilerek sadece koyunculuk yapılan bir işletme oluşturulur ve başka şubesi yoktur.

Küçük çiftlik sürüleri büyüklük bakımından, birkaç baştan 300-500 başa kadar değişiklik gösterir. Sürünün büyüklüğünü belirlemede şu noktaya dikkat etmelidir: Sürü büyüklüğü ister 20 baş, ister 50 baş olsun işçi ve ekipman bakımından fazla fark etmez. Sadece doğum mevsiminde personel ve ekipman gereksinimi artar.

Orta büyüklükte sürüler genel olarak uygun düşer ve 250-300 baş olarak kabul edilir. Böyle bir sürüyü bir çoban idare edebilir. Geniş otlaklarda sürülerin büyüklüğü değişir ve koyun miktarları artar. Arazinin karakterlerine ve sürülerin yönetim şekline ve hatta yılın mevsimlerine göre sürü büyüklüğü değişiklik gösterir. Ayrıca odak ge-

nişliği ve yetiştiricinin koyunculuğa ayıracığı sermaye miktarı da sürü büyüklüğü üzerine etkisini gösterir. Ayrıca sürülerin devamlı aynı bölgede tutulması ya da mevsimlere göre göç edilmesi konusu da sürü büyüklüğünü ve yönetimini etkiler, koyunculuğa başlama zamanı da başarıya ulaşma bakımından ayrı bir önem taşır. Bu, özellikle koyunculuğa ilk defa atılacak kimseler için ve bu konuda deneyi olmayanlar için önemlidir. Küçük bir sürü ile başlamak ve deney arttıkça sürüyü büyütmek en doğru yoldur.

Yazın geç aylarında, kuzular sütten kesildikten sonra ve koç katımından önce koyunculuğa başlamak en uygun zamandır. Yılın bu mevsimlerinde civardaki komşulardan ve damızlık satanlardan seçme koyun elde etmek olasıdır.

Genellikle bu mevsimde uygun fiyatla koyun alınabilir. Ayrıca kuzulama mevsimine kadar, deneyim kazanmak ve işe alışmak için yeterli zaman kazanılmış olur. Anızlardan yararlanarak koç katım mevsiminde koyun ve koçlar iyi beslenerek kuzu verimi artar. Bu yetiştiriciye ilk heves ve cesareti vermiş olur. Bu arada, ağıl, yemlik ve banyoluk ve diğer küçük ekipmanın tamamlanması da düşünülmelidir.

Başarılı bir koyunculuk için Damızlık üretimi çok önemlidir

Koyun yetiştiricisi yüksek değerli damızlıklarla çalışmaya başlarsa mutlaka başarılı olur. Böylece işine bağlanarak geleceğini garantiler. İlk kurucu sürünün yüksek değerli olması istendiği gibi, sürünün iyilerini damızlığa ayırıp, damızlık vasfı olmayan hayvanları sürüden ayırmak gerekir. Başarılı bir koyunculuk için bu konu çok önemlidir. Yüksek değerli koçlardan yararlanmak ve mümkün olduğu takdirde bu işi suni tohumlama ile yapmak yetiştiriciye büyük kazançlar sağlar. Bir bölgenin doğal ve ekonomik koşullarında en yüksek karı sağlayacak yüksek değerli damızlığın hangi tip hayvan olacağı da düşünülecek önemli bir konudur.

Koyunculuğumuzun beklenen gelişmeyi gösterebilmesi için, ıslah amaçlı kurulmuş olan Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliklerinin özel olarak desteklenmesi ve hatta bu Birliklere devletin maddi yardımında bulunması Türkiye koyunculuğunu olumlu yönde etkileyecektir.

Islah Projeleriyle verim denetimi ve seleksiyon başarıyla uygulanmalıdır

Belli bir koyun ırkından en yüksek randımanı almak ve aynı ırkı daha yüksek verim düzeylerine doğru götürmek için sürülerde verim denetimi ve bilgili bir seleksiyon yapılması zorunludur. Verim denetimi ve

seleksiyon başarılı koyunculuğun en önemli konularından birisi olup bu konuda Damızlık Koyun Keçi Yetiştirici Birlikleri ıslah projeleriyle etkin olarak rol almaktadır. 2006 yılında başlayıp bugün halen devam eden Halk Elinde Küçükbaş Hayvan Islahı Ülkesel Projesi başarıyla yürütülmektedir. Bu projeler Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Tarımsal Araştırmalar Ve Politikalar Genel Müdürlüğü, Üniversiteler ve Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birlikleri paydaşlığında devam etmektedir.

Ürünlerin pazarlanması ve örgütlenme sorunları giderilmelidir

Koyun yetiştiricisinin başarıya ulaşmasında rol oynayan en önemli etmenlerden biri de elde edilen çeşitli ürünlerin iyi fiyatla pazarlanmasıdır. Bu konuda etkili ve önemli bir konu yetiştiricinin örgütlenmesidir. Fiyatların yüksek olduğu dönemlerde her yetiştirici malını satmakta güçlük çekmez. Ancak fiyatların dalgalanma gösterdiği dönemlerde yetiştiricinin durumu iyi değildir. Bu gibi durumlarda kendi aralarında örgütlenmiş ve birlik yapmış yetiştiriciler daha az zarar görür ve normal kazanç sağlayabilirler. Kooperatifleşmenin kimi kötü örnekleri kimseyi yıldırmamalıdır. Kusurlu olan düzen değil, o düzeni yürütemeyen ya da kötü davranışları ile bozan kişilerdir.

Kaynak: <http://www.vol-kanderinbay.net/tarimnet/hayvancilik.asp>

**M·U·T·F·A·K
S·A·N·A·T·I**

Twitter&Instagram: @RamazanBingol

Kokusu bereket, sesi huzur Anadolu'nun koyunu

Allah her coğrafyayı bir hikmetle yaratmıştır. Kimi toprağa inek uygun düşer, kimi toprağa koyun.

Bizim Anadolu'muzun taşlı, engebeli, kıraç yerlerine koyun yaraşır. Koyun, azla yetinir; kanaatkârdır. Otun en kurusunu, dikenin en sertini yer de şikâyet etmez. Süt verir, et verir, yeri gelir derisiyle, yünüyle sanat olur. Ama en önemlisi: doğayla kavgâ etmez, uyum sağlar.

Orta Asya'dan Anadolu'ya uzanan küçükbaş mirası

Bu mesele sadece Anadolu'ya özgü değil. Bizim küçükbaşla dostluğumuz, kökleri Orta Asya'ya kadar uzanan bir hikâyedir. Atalarımız binlerce yıl önce Orta Asya bozkırlarında göçebe hayat sürerken koyunla iç içe yaşadı. Göçebelik demek, hafif yük demektir. Koyun, hem yürürken yük taşıdı, hem yolda süt verdi, hem de gerektiğinde et oldu, deri oldu. At sırtında gezen bir millet için büyükbaş hayvan değil, **küçükbaş hayvan** yol arkadaşıydı.

Koyun eti: Hem lezzetli hem şifa kaynağı

Koyun eti, dana etine göre çok daha dengeli ve faydalıdır. İç yağındaki "konjuge linoleik asit" (CLA) oranı, kalp sağlığını destekler. Kuzu etinin sindirimi kolaydır, kas yapmaya yardımcı olur, bağışıklık sistemini güçlendirir. Hele kuyruk yağı... Bugün Batı tıbbi bile kuyruk yağının içerdiği doğal Omega-9 yağ asitlerinin bağışıklık sistemi üzerindeki mucizevi etkisini konuşuyor. Biz ise onu ne yazık ki yıllarca kötüledik, unuttuk.

Osmanlı mutfağı bunu zaten biliyordu

Osmanlı mutfağında koyun eti baştaydı. Yahni mi yapacaksın? Kuzu eti. Kebap mı? Koç eti. Kelle paça mı? O da koyun. Dana eti ise Batı'dan ithal alışkanlıkla girmiştir soframıza. Koyun kokar diye burun kıvrıranlara,

Türkiye, yüzyıllardır koyun kokusunu bereketin kokusu bilmiş bir millettir. Bizim dağlarımıza kuzu sesi, yaylalarımıza çoban ninnisi yakışır. Lakin ne zaman büyükbaş hayvancılığa öykündük, kendi toprağımıza, kendi iklimimize, kendi tabiatımıza sırtımızı döndük. İşte o zaman ne et ucuzladı ne çiftçi mutlu oldu ne de bereket kaldı.

bu memleketin kokusunun koyunla özdeş olduğunu hatırlatmak gerek.

Modern zamanlar değişen tercihler

Elbette çağ değişti, hayat hızlandı, mutfak alışkanlıklarımız da dönüşüme uğradı. Hazır gıdalar, hızlı pişen yemekler, büyükbaşın kolay sunumu derken küçükbaş adım adım sofralardan uzaklaştı. Ancak biz unutsak da bu hayvanın değeri, doğaya dost yapısı ve sağlığa katkısı değişmedi. Şimdi yeniden hatırlama zamanı. Koyun etini tanıtalım, kuyruk yağını öcü gibi göstermekten vazgeçelim. Soframıza yerli ve sağlıklı olanı geri getirelim.

Dedelerimiz biliyor biz hatırlayalım

Dedelerimiz derdi ki: "Koyun varsa köy yaşar, kuzu varsa bereket yağar." Bu söz sadece bir nostalji değil, bugünün tarımsal vizyonuna da ışık tutacak kadar kıymetli. Gelin biz de artık kendi iklimimize, kendi coğrafyamıza, kendi değerimize kulak verelim. Küçükbaşla sırt çevirmek, aslında toprağımıza, tarihimize ve rızıkımıza sırt çevirmektir.

Allah bu toprakları koyuna göre yarattı

Unutmayalım: Allah bu toprakları koyuna göre yaratmış. Biz ise keçiyi dağdan, koyunu ovaдан kovmuşuz. Şimdi yeniden aslımıza dönme vaktidir. Orta Asya'dan taşıyıp getirdiğimiz bu kadim mirası yeniden hatırlayalım.

Kuzu haşlama Anadolu usulüyle

Malzemeler:

- 1 kg kuzu kol veya incik (kemikli tercih edilir)
- 1 adet büyük boy kuru soğan
- 2-3 diş sarımsak
- 2 adet havuç
- 2 adet patates
- 1 defne yaprağı
- 7-8 adet tane karabiber
- Tuz
- Üzerine sıcak su
- Arzuya göre bir parça kuyruk yağı (lezzeti artırır)

Yapılışı:

Kuzu etlerini düdüklü tencereye koyun. Üzerine iri doğranmış soğan, sarımsak, havuç ve patatesleri ekleyin. Tuzunu, karabiberini ve defne yaprağını koyun. Arzu ederseniz küçük bir parça kuyruk yağını da etin yanına ekleyin. Üzerine çıkacak kadar sıcak su koyup kapağını kapatın. Düdüklüde 35-40 dakika pişirin. Et lokum gibi olduysa, sofraya çıkarın. Yanına da bir taze ekmek, belki biraz limonlu salata... Afiyetle yiye, atalarınızdan kalan mirasa bir dua da siz edin.

KOÇLARDA İDRAR TAŞLARI

Tahir.S. Yavuz / Veteriner Hekim

Bu teknik bilgiler erkek kuzularda, Berkek oğlaklarda ve kastre edilmiş (burulmuş, iğdiş edilmiş erkeklerde, kısmen erkek danalarda yaşanan sorunlar için de geçerlidir. Bilim insanları idrar taşlarını “metabolik hastalık” olarak tanımlamaktadır. En başta gelen sebep kalsiyum -fosfor oranının bozulmasıdır. Kalsiyum- fosfor oranı $2 \div 1$, bazı yazarlara göre ise $2,5 : 1$ olmalıdır. Oran fosfor lehine bozulursa yani fosfor oranı yüksek olursa idrar taşı olma yönünde bir yatkınlık söz konusudur.

Çoğunlukla besiye alınmış erkeklerde ortaya çıkar. Genellikle tane yem ağırlıklı, özellikle de arpa ağırlıklı besilerde, besinin son dönemlerinde idrar taşı sıkıntıları baş gösterir.

İdrar taşı olan hayvanlarda iştahsızlık, durgunluk gibi genel belirtilere, kambur duruş, diş gıcırdatma, karın altında su toplanması gibi belirtiler eşlik eder. Sancı tipiktir. Damla damla idrar gelebilir. Fakat hayvan rahat bir şekilde idrar yapamaz. Bağırma(meleme) önemli bir belirtidir. İdrar bazen kanlı olabilir(hematüri). İdrar kesesi yırtılmasına kadar varan vakalarda ölüm söz konusu olabilir.

En başta gelen sebebin fosfor fazlalığı olduğunu söylemiştik. Bazen idrar taşı oluşumuna yol açan başka sebepler de söz konusu olabilir. Aşırı yonca ile besleme kalsiyum fazlalığına ve kalsiyum karbonat taşı oluşumuna yol açar. Kalsiyum fazlalığı ve fosfor azlığı silikat taşlarına,oksalat içeren otların fazla tüketilmiş olması kalsiyum oksalat taşlarına yatkınlık oluşturur. Yine de en çok karşılaşılan taşların struvite (magnezyum amonyum fosfat hexahidrat) taşları olduğu bilinmektedir.

Yüksek fosfor içeren, arpa gibi dane yemlerle beslenenlerde fosfor fazlalığı söz konusu olabilir. Bazen yüksek fosfor içeren otların olduğu meralarda otlayan küçükbaş geviş getirenlerde struvite taşları görülebilir. Merada aşırı miktarda horozayağı (coksfoot, Dactylis glomerata, domuz ayrığı, orchard grass) adı verilen ot varsa struvite taşı olma ihtimali yüksektir. Bilim insanlarının tespiti göre; tekel ırkı koyunlar idrar taş-

larına yatkındır. İdrar taşları küçükbaş geviş getirenlerde iki yere yerleşirler. Küçük taneli olan kum halindeki taşlar üretradan geçerek çıkış deliğinin ucundaki vermiform appendix “adı verilen ince tüp içinde takılırlar. Aynı zamanda prepisyumdaki tüylere yapışırlar.

Diğer önemli takılma yeri S kıvrımıdır. Geviş getirenlerin erkeklerin de üretranın (idrar yolunun) üst kısmında S şeklinde “sigmoid flexura” denilen bir kıvrım vardır. Bu kıvrım penisin dışarı doğru uzamasına ve sonra geri çekilerek tekrar içeri girmesine yarar. Bu kıvrıma takılan pelet tarzında daha iri yapılı taşlar tıkanmalara yol açar. En tehlikeli ve akibeti (sonu) kötü olan idrar taşları bunlardır. Çünkü S kıvrımındaki “viraj” dönüp üretradan dışarı atılamazlar. Böbreklere doğru geri tepen idrar birikimi bir süre sonra böbrekleri harap eder. Teshis yukarıda sayılan belirtiler, kambur duruş, sancı, idrarın damla damla gelmesi ya da hiç gelmemesi idrar taşı teşhisi için yeterlidir. Bazı durumlarda ultrasondan yararlanılabilir.

Tedavi: İdrar taşlarının yerleştiği bölgeye göre tedavi yöntemleri değişir. Çıkış deliğine yakın yerde kumların vermiform appendix ya da vermiform appendage adı verilen tüpte toplanmaları, tüylere yapışmaları halinde o bölgenin küçük bir cerrahi müdahaleyle alınması tedavi için yeterli olur. Taşlar ya da kum tanecikleri tıkadıkları yerlerde iltihaba (yangısal reaksiyona) sebep olurlar. Üretranın o bölgesi şişer, yangı belirtileri görülür. O yüzden antimikrobiyaller (antibiyotikler) ve yangı giderici ilaçlar (NSAID) kullanılmalıdır. Penisilin,oksitetrasiklin, sefalosporin, gentamisin, streptomisin, spektinomisin, neomisin gibi etkin maddeleri içeren antibiyotiklerin kullanılması uygundur.

Uğraştırıcı idrar taşları S kıvrımına takılanlardır. Onlar ancak cerrahi yöntemlerle tedavi edilebilirler. Her zaman başarılı olmayan çeşitli cerrahi müdahaleler denenebilir.

Damızlık koçlarda ve tekelerde ise idrar taşları söz konusu olduğunda damızlık değerleri sona erer. Çünkü bu sorunlar

aşım yapmalarını engelleyecektir. İdrar taşları döl verimi kusurları arasında değerlendirilir. Tüm bu bilgilere göre; her zaman olduğu gibi, koruyucu hekimliğe önem vermek gerekir.

Koruyucu hekimlik: Aşırı fosfor içeren besin maddelerinin fazlaca kullanımından uzak durulmalıdır. Örneğin; arpa besisinde dikkatli olunmalıdır. Yemlere amonyum klorür (nişadır) katılması faydalı olur. Klorür içeriği olan tuzlar, amonyum klorür, sodyum klorür (sofra tuzu) ve kalsiyum klorür koruyucu hekimlikte kullanılır. Yemlere, yemin toplam kuru maddesine göre; yüzde 1,5 oranında (0.5-2) amonyum klorür, %1-2 oranında kalsiyum klorür, %1-4 oranında sodyum klorür katılması önerilir. Tuzun serbest ulaşım olmasında da önerilen bir yöntemdir.

A vitamini eksikliğine meydan verilmeli, yemlere katılmalı ya da enjeksiyon yoluyla A vitamini uygulanmalıdır. Kastre etme (iğdiş etme, burma) işlemleri yapılacaksa dördüncü aydan daha erken yapılmamalıdır. Bu işlerin dördüncü aydan sonra yapılması iyi bir “koruyucu hekimlik” uygulamasıdır.

Meralarda fosfor içeriği yüksek olan otların, yukarıda adı geçen domuzayrığı otunun aşırı miktarda olması halinde meranın idrar taşına yatkınlık oluşturma- cağı sebebiyle kullanımı kısıtlanmalıdır. Aşırı yonca ve taş yoncası (Medicago sativa) tüketiminin, kalsiyum oksalat içeriği sebebiyle, idrar taşı oluşturma ihtimali olduğu bilinmeli ve kısıtlı olarak verilmeli, yerine başka otlar ikame edilmelidir.

Bazı yazarlar vermiform appendix bölümünün profilaktik olarak küçük bir cerrahi operasyon ile önceden alınmasının yararlı olduğunu belirtmişlerdir. En önemli konu su tüketimidir. Su tüketimindeki her türlü kısıtlamalar idrar taşı oluşumuna yol açar. Suyun sertliği, yeterli miktarda suya ulaşamama ve benzeri sorunlar idrar taşlarının oluşmasında başlıca etkindir.

Sebepler bilindiğine göre; oluşmadan önce idrar taşlarını önleyici yönde gerekenler en başından düşünülmelidir.

15. ULUSLARARASI TARIM ORMAN VE İNSAN FOTOĞRAF YARIŞMASI

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı tarafından 15. Uluslararası Tarım Orman ve İnsan Fotoğraf Yarışması düzenlenmiştir.

Tarımın, ormanın, toprağın, gıdanın ve suyun önemi konusunda bireysel ve toplumsal duyarlılığın geliştirilmesini amaçlayan yarışma Genel, Çiftçi, Öğrenci, Tema, Tarım ve Orman Bakanlığı Çalışanları ile DenizBank Çalışanları olmak üzere 6 farklı kategoride gerçekleştirilecektir.

2025 yılı "Tema Kategorisi"nin konusu

"Bereketin Yüzyılı" olarak belirlenmiştir. Yarışmacılar; tarım, orman, hayvancılık, toprak, su, su ürünleri, gıda ve muhafazası, her türlü tarım hareketliliğinin işlenmesi, üretici, çiftçi, çoban, köylü ve köy yaşamına dair faaliyetleri konu alan fotoğraflarla yarışmaya katılabilecektir. Başvurular başlamış olup yarışmaya 31 Ağustos 2025 tarihine kadar eser gönderilebilecektir.

Duyurulur.

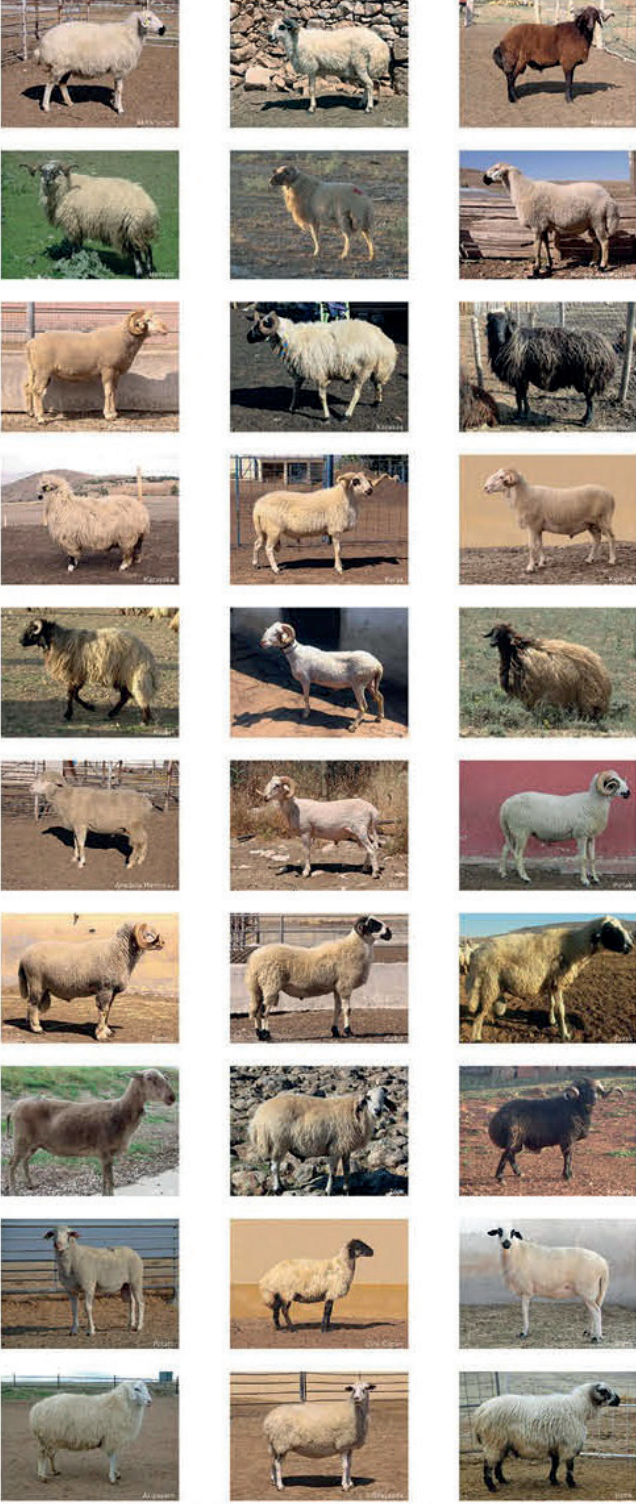
<https://utoify.tarimorman.gov.tr/>

TÜRKİYE YERLİ KOYUN IRKLARI

T.C. GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü

TÜRKİYE DAMIZLIK KOYUN KEÇİ YETİŞTİRİCİLERİ
MERKEZ BİRLİĞİ

TÜRKİYE YERLİ KEÇİ IRKLARI

T.C. GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü

TÜRKİYE DAMIZLIK KOYUN KEÇİ YETİŞTİRİCİLERİ
MERKEZ BİRLİĞİ

www.turkiyekoyunkeci.org

✉ Turan Güneş Bulvarı Hilal Malı. 699. Sok. Arıkan İş Merkezi

No:2/2 Çankaya / Ankara

☎ +90 (312) 442 88 02 - 0 312 438 38 47 ☎ +90 (312) 442 88 18

✉ bilgi@turkiyekoyunkeci.org